

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
Σχολή Ναυτιλίας και Βιομηχανίας
Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης και
Τεχνολογίας
Βιομηχανική Διοίκηση και
Τεχνολογία
Διοίκηση Logistics

UNIVERSITY OF PIRAEUS
School of Maritime & Industrial
Studies
Department of Industrial
Management and Technology
Logistics Management

ΘΕΜΑ: *«Οι μη εξοπλιστικές προμήθειες στις Ένοπλες Δυνάμεις.
Δυνατότητες και ευκαιρίες μέσα από το Διεθνές Εμπόριο.
Η περίπτωση των προμηθειών στο Στρατό Ξηράς.»*

Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας
Δημήτριος Α. Λεμούζης
(TML. 1513)

Επιβλέπων καθηγητής: Δημήτριος Μάρδας

Πειραιάς, 30 Αυγούστου 2017

ΔΗΛΩΣΗ

«Η εργασία αυτή είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά και μόνο για την απόκτηση του συγκεκριμένου μεταπτυχιακού τίτλου». «Τα πνευματικά δικαιώματα χρησιμοποίησης του μη πρωτότυπου υλικού ΜΔΕ ανήκουν στο μεταπτυχιακό φοιτητή και το επιβλέπον μέλος ΔΕΠ εις ολόκληρο, δηλαδή εκάτερος μπορεί να κάνει χρήση αυτών χωρίς τη συναίνεση άλλου. Τα πνευματικά δικαιώματα χρησιμοποίησης του πρωτότυπου μέρους ΜΔΕ ανήκουν στον μεταπτυχιακό φοιτητή και τον επιβλέποντα από κοινού, δηλαδή δεν μπορεί ο ένας από τους δύο να κάνει χρήση αυτού χωρίς τη συναίνεση του άλλου. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η δημοσίευση του πρωτότυπου μέρους της διπλωματικής εργασίας σε επιστημονικό περιοδικό ή πρακτικά συνεδρίου από τον ένα εκ των δύο, με την προϋπόθεση ότι αναφέρονται τα ονόματα και των δύο ως συγγραφέων. Στην περίπτωση αυτή προηγείται γραπτή ενημέρωση του μη συμμετέχοντα στη συγγραφή του επιστημονικού άρθρου».

Περίληψη

Στο παρόν έγινε μια προσπάθεια διερεύνησης μέρους των μη εξοπλιστικών προμηθειών του Στρατού Ξηράς, καθώς και του νομικού πλαισίου στο οποίο αυτές υπόκεινται. Τα εν λόγω προμηθευόμενα υλικά εξετάστηκαν ως προς την προέλευση και ως προς τη χρήση τους. Παράλληλα, έγινε μια σύντομη παρουσίαση των ισχυουσών μεθόδων κωδικοποίησης των προϊόντων/υλικών και υπηρεσιών σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς και των βάσεων δεδομένων, ως προς τη βασική λειτουργία τους, με σκοπό να παρασχεθούν οι στοιχειώδεις κατευθύνσεις ως βοήθημα σε μια ενδεχόμενη αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των οργάνων που αναλαμβάνουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων.

Τέλος, πραγματοποιήθηκε μια δεύτερη έρευνα μικρότερης κλίμακας με σκοπό την αναζήτηση τόσο του τρόπου λειτουργίας και τις συνήθειες πρακτικές των εθνικών στρατών λοιπών κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και τυχόν «μεθόδων» εξάλειψης του φαινομένου της απώλειας εθνικών πόρων και τη στροφή των αναθέσεων στους εθνικούς παραγωγούς.

Abstract

The present dissertation is referred to the procurement procedures on behalf of the Greek Army, as well to the legal frame and the regulations, both national and European, that public procurement procedures are subjected to. At the same time, it has been actualized a short presentation of the valid methods of products and service codification worldwide and the data bases as much as it concerns their fundamental functions, on order that it will be a useful guideline tool during a research for changing the way that public procurement operates.

Finally, the last part discusses the results of a smaller grade research on the procurement procedures of other European member states armies and a theoretic possibility of turning public procurement back to its national market and producers.

Ευχαριστώ, για την πολύτιμη βοήθειά τους, τους:

Μαρκέλλα Λ.

Νεκτάριο Σ.

Δημήτρη Ψ.

Στάυρο Σ.

Περιεχόμενα

Λίστα Εικόνων	vi
Λίστα Γραφημάτων.....	vi
Λίστα Χαρτών.....	vi
Λίστα Πινάκων	vi
Γλωσσάριο (Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών)	vii
Πρόλογος	ix
Κεφάλαιο 1 ^ο : Εισαγωγή	1
1.1 Τί είναι οι «Μη εξοπλιστικές προμήθειες»	1
1.2 Φορέας.....	2
Κεφάλαιο 2: Το νομικό πλαίσιο.....	3
2.1 Ευρωπαϊκή Νομοθεσία.....	3
2.2 Τα πρώτα αποτελέσματα των «νομοθετικών» πράξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο	7
2.3 Ελληνική Νομοθεσία.....	8
2.4 Ειδικές διατάξεις Στρατού Ξηράς	12
Κεφάλαιο 3 ^ο : Περί προμηθειών του ΣΞ – Η έρευνα.....	14
3.1 Οι εξεταζόμενες προμήθειες – παρουσίαση.....	14
3.1.1 Διάκριση ανά κατηγορία.....	14
3.1.2 Κατηγορίες (είδη) προϊόντων.....	16
3.1.3 Προέλευση	18
3.2 Οι Φορείς και οι τηρούμενες διαδικασίες	22
3.2.1 Διεύθυνση Προμηθειών	22
3.2.2 Στάδια Διενέργειας του διαγωνισμού	23
Κεφάλαιο 4 ^ο : Η παρουσίαση των εναλλακτικών.....	27
4.1 Τί είναι ο κωδικός CPV.....	27
4.1.1 Πως λειτουργεί το CPV	29
4.2 Τί είναι το Standard International Trade Classification	31
4.3 Τί είναι το Harmonized Commodity Description and Coding System”	34
4.4 Ταξινόμηση κατά Broad Economic Categories	37
4.5 Συνδέσεις μεταξύ των συστημάτων	40
4.6 Τί είναι το TED (Tenders Electronic Daily)	43
4.7 Οι δυσκολίες κωδικοποίησης, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των υλικών που προμηθεύεται ο Στρατός	44
4.8 Τι είναι το ComTrade των Ηνωμένων Εθνών	46
Κεφάλαιο 5 ^ο : Στρεφόμενοι στην εθνική αγορά	51
5.1 Προστατευτισμός ή ανοιχτή αγορά.....	51

5.1.1	Η περίπτωση του «τζάκετ» για τον ελληνικό Στρατό.....	56
5.1.2	Η περίπτωση των ενδυμάτων των ιταλικών Ενόπλων Δυνάμεων	58
5.1.3	Η περίπτωση των Ιρλανδικών Ενόπλων Δυνάμεων και των χωρών του ευρωπαϊκού Βορρά	60
5.2	Προτάσεις.....	61
	Κεφάλαιο 6° : Συμπεράσματα.....	65
	Επίλογος.....	67
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	69
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	74
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α».....	75
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»	78
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ».....	80
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»	82
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ε»	85
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ζ»	87
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Η».....	88
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Θ».....	89

Λίστα Εικόνων

Εικόνα 1: Σταδιακή κλιμάκωση της προστιθέμενης αξίας της ταξινόμησης κατά BEC 37	
Εικόνα 2: Φόρμα αναζήτησης με φίλτρα τελεστών στο ΕΣΗΔΗΣ	46
Εικόνα 3: Ενδεικτικό στιγμιότυπο εικόνας από τη ΒΔ του Comtrade με γραφική απεικόνιση.....	47
Εικόνα 4: Γράφημα εθνικών εισαγωγών σε λιπάσματα	48
Εικόνα 5: Γράφημα εθνικών εξαγωγών σε λιπάσματα	48
Εικόνα 6: Εισαγωγές από Τουρκία σε πυροβόλα όπλα κατά τα έτη 2012-2016.....	50

Λίστα Γραφημάτων

Γράφημα 1: Εισαγωγές σε εθνικό επίπεδο ανάλογα με την προέλευση.....	22
Γράφημα 2: Εξέλιξη των συστημάτων κωδικοποίησης.....	28
Γράφημα 3: Δομή 5ης Αναθεώρησης BEC	39
Γράφημα 4: Σχισιακή γραφική παράσταση οντοτήτων κατά BEC.....	39
Γράφημα 5: Ανάλυση κατηγοριών κατά BEC.....	40
Γράφημα 6: Αναλυτική σχεσιακή παρουσίαση στο HS	41
Γράφημα 7: Ενδεικτική παρουσίαση μετατροπών κωδικών ανά σύστημα κωδικοποίησης.....	42

Λίστα Χαρτών

Χάρτης 1: Σχηματική παράσταση στρατιωτικών εισαγωγικών ροών (σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας).....	20
Χάρτης 2: Σχηματική παράσταση στρατιωτικών εισαγωγικών ροών έτους 2015	21
Χάρτης 3: Σχηματική παράσταση εθνικών εισαγωγικών ροών έτους 2015.....	21

Λίστα Πινάκων

Πίνακας 1: Προέλευση προϊόντων που προμηθεύτηκε ο ΕΣ μεταξύ 2011-2016.....	19
Πίνακας 2: Ενδεικτική κωδικοποίηση υλικών κατά CPV	31
Πίνακας 3: Ενδεικτική παρουσίαση της επιμέρους ανάλυσης του κεφαλαίου 09 της κατά HS κωδικοποίησης.....	36
Πίνακας 4: Κατηγοριοποίηση κατά BEC	38
Πίνακας 5: Παρουσίαση σχέσεων μεταξύ εκδόσεων του Harmonized System	41
Πίνακας 6: Χώρες – κατασκευαστές σε πυροβόλα όπλα	50

Γλωσσάριο (Πίνακας Συντμήσεων και Συντομογραφιών)

CPV	Common Procurement Vocabulary
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
GPA	Government Procurement Agreement
GRECO	Group of States against Corruption
IBRD	International Bank for Reconstruction and Development
NUTS	Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques
SIMAP	System of Information on Public Procurement
TED	Tenders Electronic Daily
UNCITRAL	United Nations Commission on International Trade Law
ΑΣΔΥΣ	Ανώτατη Στρατιωτική Διοίκηση Αθηνών
ΔΕΕ	Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΔΠΜ	Διεύθυνση Προμηθειών
ΔΟΕ	Διεθνής Οργάνωση Εργασίας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΣ	Ελληνικός Στρατός
ΕΕΕΠ	Επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΕΕΠ	Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Προμήθειας
ΕΟΧ	Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΜΕ	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΠΟΕ	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
ΣΔΕ	Συμφωνία για τις Δημόσιες Προμήθειες
ΣΕΕ	Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση
ΣΛΕΕ	Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΣΞ	Στρατός Ξηράς
ΤΠΕ	Τεχνολογία Πληροφοριών και Επικοινωνίας
ΦΠΑ	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΠΟΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΚΑΙ
ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
(2012/C 326/01)**

Άρθρο 346

(πρώην άρθρο 296 της ΣΕΚ)

1. Οι διατάξεις των Συνθηκών δεν αντιτίθενται προς τους ακόλουθους κανόνες:

α) κανένα κράτος μέλος δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες, τη διάδοση των οποίων θεωρεί αντίθετη προς ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας του,

β) κάθε κράτος μέλος δύναται να λαμβάνει τα μέτρα που θεωρεί αναγκαία για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της ασφαλείας του, που αφορούν την παραγωγή ή εμπορία όπλων, πυρομαχικών και πολεμικού υλικού· τα μέτρα αυτά δεν πρέπει να αλλοιώνουν τους όρους του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς σχετικά με τα προϊόντα που δεν προορίζονται για στρατιωτικούς ειδικά σκοπούς.

Πρόλογος

Στην παρούσα εργασία θα επιχειρηθεί μια μελέτη του θέματος των Προμηθειών στις Ένοπλες Δυνάμεις και δη στον Στρατό Ξηράς.

Σκοπός της, δεν είναι να εκπονηθεί άλλη μια μελέτη επί του ήδη σχεδόν εξαντλημένου θέματος των εν λόγω προμηθευτικών διαδικασιών, αλλά να ερευνηθεί το υπόψη θέμα από μια άλλη οπτική γωνία.

Θα εξεταστούν, λοιπόν, οι προμήθειες, υπό ένα διαφορετικό πρίσμα. Ουσιαστικά, θα διερευνηθεί και θα αναλυθεί η όλη διαδικασία από μηδενική βάση. Θα αναζητηθούν και θα παρουσιαστούν – στο μέτρο του εφικτού - οι τρόποι έρευνας προϊόντων για τα οποία εκδηλώνεται ενδιαφέρον μέσα από παγκόσμιες βάσεις δεδομένων. Αντιστοίχως, θα γίνει ειδική αναφορά στο πλείστο των μορφών κωδικοποίησης που επιδέχεται ένα προϊόν, σύμφωνα με τα διάφορα ισχύοντα συστήματα παγκοσμίως, στο πλαίσιο μιας εντελώς θεωρητικής και υποθετικής περίπτωσης, κατά την οποία οι προμήθειες του Στρατού Ξηράς¹ θα πραγματοποιούνταν απ' ευθείας από τους παραγωγούς των πρώτων υλών, αφαιρώντας από την προμηθευτική διαδικασία τους κάθε είδους «μεσάζοντες».

Βασική προϋπόθεση, βέβαια, είναι να αναλυθεί και να παρουσιαστεί η υφιστάμενη διαδικασία, αλλά και η ιδιαίτερος περίπλοκα δομημένη νομοθεσία² στην οποία υπόκεινται οι προμήθειες για λογαριασμό των Ενόπλων Δυνάμεων, όπως επίσης και όλοι οι φορείς που υλοποιούν δημόσιες συμβάσεις³. Η παραπάνω προϋπόθεση καθιστά πολύ σημαντική την ενδεδειγμένη παρουσίαση τόσο της ισχύουσας «ευρωπαϊκής νομοθεσίας» όσο και της εθνικής και δη του νέου νόμου περί προμηθειών του Δημοσίου.

Η υπόψη έρευνα υπόκειται εκ των πραγμάτων σε πλείστους περιορισμούς. Οι προαναφερθέντες περιορισμοί αφορούν στην φύση, αυτή καθαυτή, του φορέα που υλοποιεί τις προμήθειες των υλικών. Πέραν λοιπόν της αντικειμενικής δυσκολίας στην

¹ Στο εφεξής Σ.Ξ.

² E. Palloni & P. Lizza: "Defense Procurement Reform in the EU, from an Italina perspective", σελ.6

³ Π.Δ 60/16 Μαρτίου 2007 (ΦΕΚ 64), άρθρο 2, παράγραφος 2, σελ. 1584: «Δημόσιες συμβάσεις» είναι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων αναθετουσών αρχών και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος».

πρόσβαση σε στοιχεία πρώτων υλών από τη Στρατιωτική Υπηρεσία, μείζονος σημασίας είναι τόσο ο προσεκτικός χειρισμός των στοιχείων αυτών, ώστε καθ' οιονδήποτε τρόπο να μην δημοσιευτούν στοιχεία, τα οποία ακόμη και διά της εξαγωγής συμπερασμάτων, βάσει των ποσοτήτων ή της φύσης των υλικών, να μην εκθέτουν απόρρητες πληροφορίες για το Σ.Ξ.

Πλέον των ανωτέρω, η φύση των υλικών συνιστά μια επιπλέον αντικειμενική δυσκολία για οποιονδήποτε ερευνητή επιχειρήσει να προβεί σε μια αξιολόγηση και διερεύνηση εναλλακτικών πηγών προμήθειας. Οι εν λόγω δυσκολίες, όμως, θα αναλυθούν παρακάτω.

Κεφάλαιο 1^ο : Εισαγωγή

1.1 *Τί είναι οι «Μη εξοπλιστικές προμήθειες»*

Ακριβής ορισμός δεν μπορεί να δοθεί στις παραπάνω προμήθειες, παρά μόνον επαγωγικά. Εν ολίγοις, μιλώντας για «μη εξοπλιστικές προμήθειες» αναφερόμαστε σε όλες εκείνες τις προμήθειες που έχουν να κάνουν με υλικό που δεν περιλαμβάνεται στην κατηγορία των εξοπλιστικών προγραμμάτων.

Προχωρώντας παρακάτω και αναλύοντας περισσότερο τις μη εξοπλιστικές προμήθειες, θα προσθέσουμε ότι μη εξοπλιστικές είναι όλες εκείνες οι προμήθειες που αφορούν σε υλικά και εφόδια που δεν άπτονται την αγορά «κυρίων» υλικών⁴. Ένας συνήθης όρος των παραπάνω κυρίων υλικών είναι και ο όρος «αμυντικό υλικό».

Η διάκριση αυτή των υλικών έχει μεγάλη σημασία, τόσο για την κατανόηση όσο και για το ευρύτερο υπόβαθρο της παρούσας εργασίας.

Συνεχίζοντας λοιπόν την παραπάνω ανάλυση, θα πρέπει να προσθέσουμε ότι τα προς προμήθεια υλικά που εντάσσονται στην παραπάνω κατηγορία, είναι τα πάσης φύσεως υλικά που προορίζονται για την κάλυψη των καθημερινών αναγκών των Μονάδων⁵ του Σ.Ξ., δηλαδή την υποστήριξη⁶ του, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσει – αν χρειαστεί – την αποστολή⁷ του.

⁴ πχ. Αεροσκάφη, ελικόπτερα, οχήματα, οπλισμός, κ.λπ.

⁵ Από τον Γενικό Κανονισμό Υπηρεσίας στο Στρατό: ΣΚ 20-1, Μέρος 1^ο, Κεφάλαιο Α', Άρθρο 5, Παράγραφος 3, σελ.4 : «Μονάδα είναι στρατιωτική οργάνωση Όπλου ή Σώματος, που η ίδρυση της και η οργανική της σύνθεση σε προσωπικό και υλικό καθορίζεται από την αρμόδια Αρχή, σύμφωνα με τους Νόμους που ισχύουν. Είναι το κατώτερο κλιμάκιο, που έχει διοικητική αυτοτέλεια».

⁶ Ν.Δ. 721 της 16/23.11.1970. Περί Οικονομικής μερίμνης και Λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων. (Α' 251, Κεφάλαιο 2ο, Άρθρο 7, σελ.5: «Διά την συντήρησιν, ανάπτυξιν, εκπαίδευσιν, πολεμικήν προπαρασκευήν των Ενόπλων Δυνάμεων και την υπό τούτων διεξαγωγήν του πολέμου διατίθενται τα κάτωθι μέσα υποστήριξεως: α. Χρήματα. β. Υλικά και εφόδια πάσης φύσεως. γ. Υπηρεσία. δ. Κτίρια και εγκαταστάσεις. ε. Κτήνη. ζ. Πάν έτερον περιουσιακόν στοιχείον, του οποίου επιτρέπεται η διάθεσις προς υποστήριξιν των Ενόπλων Δυνάμεων κατά τας ισχυούσας εκάστοτε διατάξεις.»

⁷ Από τον Γενικό Κανονισμό Υπηρεσίας στο Στρατό: ΣΚ 20-1, Μέρος 1^ο, Κεφάλαιο Α', Άρθρο 1^ο : «Η αποστολή του Στρατού είναι, να εξασφαλίζει την άμυνα της Χώρας, να υπερασπίζει την Εθνική ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Πατρίδας».

1.2 Φορέας

Λέγοντας «φορέας», εν προκειμένω αναφερόμαστε στο Σ.Ξ. και στις επιμέρους υπηρεσίες του (διευθύνσεις ή διοικήσεις) που έχουν το νόμιμο δικαίωμα υλοποίησης των παραπάνω προμηθειών.

Ο κατ' εξοχήν αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση των μη εξοπλιστικών προμηθειών είναι η Διεύθυνση Προμηθειών του Σ.Ξ., η οποία όμως δύναται να μεταβιβάσει κατά περίπτωση την αρμοδιότητα στις Μονάδες του Σ.Ξ.

Λεπτομερέστερη ανάλυση των παραπάνω φορέων υλοποίησης των προμηθειών που θα εξετάσουμε, θα γίνει παρακάτω.

Στο σημείο αυτό και πριν προχωρήσουμε στην ανάπτυξη του θέματος, κρίνεται σκόπιμο να αναφερθούμε σε μια γενική αλήθεια περί των συναπτόμενων συμβάσεων που υλοποιούνται από τη Στρατιωτική Υπηρεσία:

Ενώ η τελευταία αποτελεί ιδιαίτερα ελκυστικό «πελάτη», λόγω της εξασφάλισης της τήρησης των συμπεφωνηθέντων σε κάθε προμήθεια και την καταβολή του τιμήματος, χωρίς καθυστερήσεις ή άλλου είδους προβλήματα, τα οποία αναμφίβολα λαμβάνουν χώρα τόσο σε καιρούς οικονομικής ύφεσης, αλλά ελάμβαναν και σε πιο «εύρωστες» εποχές, εντούτοις οι εμπλεκόμενοι στην προμηθευτική διαδικασία με τις Ένοπλες Δυνάμεις γενικότερα, γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι συγκεκριμένα υλικά/αγαθά τα οποία θα απαιτηθούν για την κάλυψη αναγκών της Στρατιωτικής Υπηρεσίας, είναι αρκετά πιθανό να μην δύνανται να διατεθούν πουθενά αλλού λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος, μιας και φέρουν πολύ ειδικά χαρακτηριστικά. Αυτός ο παράγοντας αποτελεί ιδιαίτερα κρίσιμο στοιχείο προ της συνάψεως συμφωνίας μεταξύ προμηθευτού και Σ.Ξ. ή των λοιπών Κλάδων των ΕΔ, αφού σε ενδεχόμενη «αστοχία» του υλικού – ήτοι μη συμμορφώσεώς του πλήρως με τις εκάστοτε τεχνικές προδιαγραφές – θα σημάνει ταυτόχρονα και οικονομική ζημία για τον προμηθευτή.

Κεφάλαιο 2: Το νομικό πλαίσιο

2.1 Ευρωπαϊκή Νομοθεσία

Ξεκινώντας από το ευρύτερο πλαίσιο που λέγεται Ε.Ε., πέραν μιας παρουσίασης που οφείλουμε να κάνουμε στους «νόμους» οι οποίοι το διέπουν, είναι αναγκαίο να προβούμε και σε αναζήτηση των αναγκών εκείνων που οδήγησαν στη θέσπιση των παραπάνω «νόμων», όπως επίσης και σε μια σύντομη ιστορική αναδρομή σχετικά με τις συνθήκες που συνετέλεσαν στη δημιουργία των προαναφερόμενων αναγκαιοτήτων:

Η μεταπολεμική Ευρώπη αντιμετώπιζε ουκ ολίγες προκλήσεις, με κυριότερες από αυτές την αποφυγή ενός νέου πολέμου και την άμεση οικονομική ανόρθωση. Στο κατώφλι των ετών που ακολούθησαν και της ραγδαίας οικονομικής ανάπτυξης που γνώρισε η Γηραιά Ήπειρος, έγινε ορατή η σημασία των δημοσίων συμβάσεων για την εξάσκηση μια ορθολογικής πολιτικής. Χρησιμοποιώντας μια σειρά διεθνών «προτύπων», άρχισε να ρυθμίζει κανόνες για την δική της αγορά σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική.

Οι διεθνείς αυτές διαδικασίες διαμορφώθηκαν από σειρά Οργανισμών, θεσμών και συμφωνιών, όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), η GATT (General Agreement on Tariffs and Trade), ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών⁸ και η Παγκόσμια Τράπεζα⁹, ενώ πλέον, η ΕΕ είναι μέλος της Συμφωνίας περί Κρατικών Συμβάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου.

Έτσι, ενώ οι κρατικές οντότητες της Ευρώπης διαμόρφωναν και άλλαζαν τη συνεκτική τους κατάσταση, τροποποιώντας διαρκώς τις παλιές συμφωνίες,

⁸ United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL): Ένας Οργανισμός εντός του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών με κύρια αποστολή το Δίκαιο του Διεθνούς Εμπορίου, την αναδιαμόρφωσή του και την προώπηση και προαγωγή του. Για περισσότερα βλ. στο σύνδεσμο: http://www.uncitral.org/uncitral/en/about_us.html

⁹ Μιλώντας για τη συμβολή της Παγκόσμιας Τράπεζας στον καθορισμό του ρυθμιστικού πλαισίου λειτουργίας όχι μόνο του Διεθνούς Εμπορίου, αλλά και του τρόπου διεξαγωγής των συμβάσεων, είναι ανάγκη να αναφερθούμε στις συνιστώσες αυτής: the International Bank for Reconstruction and Development (IBRD), the International Development Association (IDA), the International Finance Corporation (IFC), the Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA) και τέλος: the International Centre for Settlement of Investment Disputes (ICSID). Για περισσότερα σχετικά με τον κάθε Οργανισμό: <http://www.worldbank.org/en/about/what-we-do>

εξελισσόμενες από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα της Συνθήκης των Παρισίων του 1952 των μόλις 6 μελών¹⁰ και την EURATOM¹¹ των 5 μελών, μέχρι την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα του 1958 και από εκεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση του 1993 και στη Συνθήκη του Μάαστριχτ και στην ενωμένη Ευρώπη των 28 κρατών-μελών, η ανάγκη¹² να ενισχυθεί το ενδοκοινοτικό εμπόριο και να καταστεί εφικτή η σύναψη συμβάσεων εντός της ΕΕ, οδήγησε στη θέσπιση της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ με σκοπό την προσαρμογή των εθνικών Δικαίων και τον συντονισμό τους σχετικά με τις ακολουθούμενες διαδικασίες, βάσει των οποίων δύνανται να προσφύγουν στη δικαιοσύνη οι θιγόμενοι από διενεργούμενες συμβάσεις κρατικών προμηθειών. Ουσιαστικά, αυτή η Οδηγία απετέλεσε όχι μόνον τον «πρόδρομο» των Οδηγιών που ακολούθησαν επί του θέματος, αλλά μια ηχηρή προειδοποίηση προς τα κράτη-μέλη για ταχεία προσαρμογή του εθνικού Δικαίου και άρση όλων των εθνικών εμποδίων ως προς τις προαναφερόμενες διαδικασίες.

Ο βασικότερος βέβαια σκοπός της δημιουργίας του αυστηρού κανονιστικού πλαισίου δεν ήταν άλλος από την ουσιαστική και όχι τύποις πρόσβαση σε όλες τις αγορές, στην υλοποίηση δηλαδή της ενιαίας εσωτερικής αγοράς, όχι μόνο σε επίπεδο θεωρητικό, αλλά στην πράξη, καθώς και «να εξασφαλίσει τον ισότιμο ανταγωνισμό¹³ μεταξύ όλων των επιχειρήσεων (ευρωπαϊκών και μη) όταν αυτές συμμετέχουν στην προσοδοφόρα αγορά των δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ¹⁴». Αυτό άλλωστε αποτυπώθηκε εύγλωττα στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ (Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης).

¹⁰ Ιδρυτικά μέλη ήταν το Βέλγιο, η Δυτική Γερμανία, η Γαλλία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία.

¹¹ European Atomic Energy Community. Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας. Ιδρύθηκε με την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης το 1958 και αρχικά είχε ως μέλη τις: Βέλγιο, Γαλλία, Δυτική Γερμανία, Λουξεμβούργο και Ιταλία.

¹² Η ανάγκη για άρση των περιορισμών εντός της ΕΟΚ στους τομείς της παροχής υπηρεσιών και της ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων είχε αρχίσει να διαφαίνεται πολύ νωρίτερα, ήδη από το 1970 (Οδηγία 71/304).

¹³ Στα πλαίσια του όρου «ελεύθερος ανταγωνισμός» συμπεριλαμβάνονται και έννοιες όπως εκείνη της ισοτιμίας όλων των οικονομικών φορέων, για τους οποίους βασική επιδίωξη της ΕΕ είναι να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες συμμετοχής στην αγορά των δημοσίων συμβάσεων. Σ' αυτή την κατεύθυνση αναφορές γίνονται επιπρόσθετα σε αριθμό Οδηγιών, όπως στις παρ. 1 και 3 του προοιμίου της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ10 επί της ανάθεσης των συμβάσεων παραχώρησης, τις παρ. 1 και 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ11 επί των δημόσιων προμηθειών και τις παρ. 2 και 4 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ12 επί των προμηθειών φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

¹⁴ Από το Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 21^{ης} Μαρτίου 2012 (σελ.1).

Στις παραπάνω οδηγίες έρχεται να προστεθεί και ένα πλήθος αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου (ΔΕΕ: Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης), οι οποίες λειτουργούν ως αφετηρία επιπλέον νομοθετικής διαδικασίας για τον εθνικό νομοθέτη, αλλά και τον εθνικό δικαστή. Ως εκ τούτου, το δεδικασμένο (δηλαδή οι αποφάσεις των δικαστηρίων) αποτελεί θεσμό αναγόμενο στην αρχή του κράτους δικαίου και είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με την αρχή της ασφάλειας δικαίου, ενώ αποτελεί την πιο ουσιαστική έκφραση της άσκησης της δικαστικής λειτουργίας. Δύναται δε να χαρακτηριστεί ως η πιο ουσιώδης και σημαντική έννομη συνέπεια των αποφάσεων του δικαστή, εθνικού και μη. Λαμβάνοντας υπόψη δε, ότι αφού το δεδικασμένο είναι η δεσμευτική ενέργεια¹⁵ που απορρέει από τη δικαστική κρίση και έχει ως αποδέκτες τα δικαστήρια που επιλαμβάνονται της ίδιας διαφοράς μεταξύ των ιδίων διαδίκων ή που τίθεται ενώπιόν τους ως προδικαστικό το κριθέν ζήτημα¹⁶, είναι απαραίτητο να αναφερθούμε εν συντομία σε λίγες - ενδεικτικές - περιπτώσεις που αφορούν σε ζητήματα δημοσίων προμηθειών:

α. Η υπόθεση C-496/99 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta Spa. Στην εν λόγω διαμάχη, η Επιτροπή ζήτησε από το Δικαστήριο να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να κρίνει απαράδεκτη την προσφυγή που άσκησε η Succhi di Frutta στην υπόθεση T-191/96 και που αφορούσε στη δωρεάν προμήθεια χυμού φρούτων και μαρμελάδας στους πληθυσμούς της Αρμενίας και του Αζερμπαϊτζάν¹⁷. Η παραπάνω ιταλική εταιρεία θεώρησε ως βάση της προσφυγής της το γεγονός ότι εθίγη η αρχή της ίσης μεταχείρισεως μεταξύ των υποψηφίων στην υπόψη υπόθεση.

β. Η υπόθεση C-470/99 Universale-Bau. Στην υπόψη δικαστική διαμάχη, η διαφορά ήταν μεταξύ της Universale-Bau AG και της κοινοπραξίας επιχειρήσεων που αποτελούνταν από την Hinteregger & Söhne Bauges.mBh Salzburg και την ÖSTÜ-

¹⁵ Σύμφωνα με την δικονομική θεωρία, ουσιαστικά, δεσμεύει την μεταγενέστερη κρίση δικαστηρίων και διοικητικών αρχών.

¹⁶ Καραγιώργου Γ. «Το δεδικασμένο των αποφάσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων», Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Σχολή Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, Θεσσαλονίκη, 2014 (σελ.7).

¹⁷ Για περισσότερα βλ. υπόθεση C-496/99 P, Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα) της 29^{ης} Απριλίου 2004 «Επιτροπή κατά Cas Succhi Di Frutta», στον σύνδεσμο: <http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30db6d0620746093480a92f3a178c2f72f14.e34Kaxilc3qMb40Rch0SaxuKaxi0?text=&docid=49126&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&oc=c=first&part=1&cid=143899>

STETTIN Hoch und Tiefbau GmbH και της Entsorgungsbetriebe Simmering GmbH (EBS), όσον αφορά τη διαδικασία διαγωνισμού για τη σύναψη συμβάσεως δημοσίων έργων. Η τελευταία (η κοινοπραξία των εταιρειών) προκήρυξε διαγωνισμό για τη σύναψη - στο πλαίσιο κλειστής διαδικασίας - συμβάσεως δημοσίων έργων (χωματουργικών εργασιών, οικοδομικών εργασιών και ειδικών κατασκευαστικών εργασιών) για την ανέγερση της μονάδας δευτεροβάθμιου βιολογικού καθαρισμού της εγκαταστάσεως καθαρισμού αποβλήτων της Βιέννης. Εν προκειμένω, το ΔΕΕ γνωμάτευσε¹⁸ επί μιας σειράς θεμάτων που τέθηκαν από τη Γενική Εισαγγελία της Βιέννης που αφορούν την έννοια της αναθέτουσας αρχής, την έννοια της συμβάσεως δημοσίων έργων, το καθεστώς των αποκλειστικών προθεσμιών για την ακύρωση, καθώς και το ζήτημα αν η πρόσκληση υποβολής προσφορών πρέπει να αναφέρει και τα κριτήρια αξιολογήσεως.

γ. Η υπόθεση C-324/98 Telaustria Verlags GmbH και Telefonadress GmbH κατά Telekom Austria AG, πρώην Post & Telekom Austria AG, όπου το ΔΕΕ αποφαινεται – μεταξύ άλλων θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας των εταιρειών παροχής υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας, καθώς και τη συμμόρφωση αυτών όσον αφορά σε οδηγίες που ρυθμίζουν παρόμοια θέματα, όπως η 93/38 και οι τροποποιήσεις αυτής – για τη σημασία του όρου «δημόσιο έργο¹⁹».

Σε όλα τα παραπάνω, θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθούν οι δύο ευρωπαϊκές Οδηγίες που – εν τέλει – αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές οποιασδήποτε νεότερης νομοθετικής πράξης που ακολούθησε στο εθνικό δίκαιο, ειδική μνεία στο οποίο ακολουθεί εν συντομία παρακάτω. Οι δύο προαναφερθείσες Οδηγίες είναι οι:

- Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

¹⁸ Για περισσότερα βλ. «Υπόθεση C-470/99: Universale - Bau κ.λπ. – Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα) της 12ης Δεκεμβρίου 2002» από σελ. I-11679 μέχρι σελ. I-11692) στον σύνδεσμο: <http://curia.europa.eu/juris/showPdf.jsf?jsessionid=9ea7d2dc30d5e9841ce5c41f47b9a224d9362f420864.e34KaxiLc3qMb40Rch0SaxyKbxn0?text=&docid=47592&pageIndex=0&doclang=EL&mode=lst&dir=&cc=first&part=1&cid=419749>

¹⁹ Επακριβώς αναφέρεται ως “public service contract”, (σελ. I-10782) της Απόφασης του ΔΕΕ (6^ο κεφάλαιο) της 7^{ης} Δεκεμβρίου 2000 στην Υπόθεση C-324/98.

- Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

Περαιτέρω ανάλυση των δύο εν λόγω Οδηγιών δε θα γίνει, γιατί δεν εξυπηρετεί τους σκοπούς της παρούσας εργασίας.

2.2 Τα πρώτα αποτελέσματα των «νομοθετικών» πράξεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο

Ως ένδειξη μονάχα της επικρατούσας κατάστασης, προ της εφαρμογής των ρυθμιστικών κανόνων, αξίζει να αναφερθεί ότι μόλις²⁰ το 2% των συμβάσεων που υλοποιούνταν εντός των ορίων της ΕΕ, είχε αναθέτουσα αρχή και προμηθευτή διαφορετικής «εθνικής προέλευσης», εν ολίγοις οι δραστηριότητες των εταιρειών που ενεπλέκονταν στις προμηθευτικές διαδικασίες περιορίζονταν από τα στενά όρια της χώρας στην οποία ενέδρευαν και ο κρατικός προστατευτισμός αποτελούσε κυρίαρχο χαρακτηριστικό του συνόλου σχεδόν των κ-μ.

Σήμερα, η σημασία της ορθής τήρησης κανόνων επί των δημοσίων συμβάσεων αποτυπώνεται σε ένα και μόνο ποσοστό: οι δημόσιες συμβάσεις αντιπροσωπεύουν το 19% του ΑΕΠ ολόκληρης της ΕΕ²¹. Το παραπάνω ποσοστό καθιστά τις δημόσιες συμβάσεις ένα σταθερά υψηλό μερίδιο της οικονομικής δραστηριότητας εντός της ΕΕ, αφού την τελευταία 15ετία κυμαίνεται μεταξύ 17 και 19%. Τα αντίστοιχα μεγέθη που αφορούν στην Ελλάδα, σύμφωνα με σχετική μελέτη²² της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το έτος 2011, εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 18,4 δισ. ευρώ ή σε ποσοστό 8,8% του Α.Ε.Π, ενώ αναζητώντας την αντιστοιχία σε παγκόσμιο επίπεδο, θα δούμε ότι εκεί, σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, η συνολική αξία των δημοσίων

²⁰ Τροβά Ε. και Σκουρής Π. (2009), *Το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων*, Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, σελ.14.

²¹ Από το Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 21^{ης} Μαρτίου 2012 (σελ.1).

²² Για περισσότερα βλέπε: Public Procurement Indicators 2011, Brussels, 5 December 2012.

συμβάσεων εκτιμάται ότι ανέρχεται στα 1,3 τρισεκατομμύρια ευρώ²³ και αντιπροσωπεύει περίπου το 15 με 20% του παγκοσμίου Α.Ε.Π

Ασφαλώς στην προαναφερόμενη κατεύθυνση της ΕΕ, περί του τρόπου διεξαγωγής των δημοσίων συμβάσεων, πάντα υπάρχουν κ-μ που «υστερούν» ως προς τη συμμόρφωσή τους με τα καθοριζόμενα από την ΕΕ, με χαρακτηριστικότερο όλων παράδειγμα την Ελλάδα²⁴. Τα προβλήματα – εν συντομία - που εμφανίζει ο τομέας των δημοσίων συμβάσεων στη χώρα μας έχουν εντοπιστεί απ' τη μία στο θεσμικό πλαίσιο και από την άλλη στην οργανωτική δομή, την εποπτεία και τον έλεγχο αυτού. Παράλληλα, παρατηρείται έλλειψη συνεκτικής στρατηγικής και προγραμματισμού, που αποτελεί έναν από τους κύριους παράγοντες αναποτελεσματικότητας και αδιαφάνειας του συστήματος²⁵. Οι βαθύτεροι λόγοι που συντηρούν μια τέτοια σειρά «συνειδητών» αποφάσεων εκ μέρους των κ-μ και δη της Ελλάδας δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσης εργασίας και δε θα αναλυθούν.

2.3 Ελληνική Νομοθεσία

Η εικόνα που παρουσιάζει η εθνική (ελληνική) νομοθεσία, για το θέμα των δημοσίων συμβάσεων, δε διαφοροποιείται ως προς την πολυπλοκότητα από εκείνη της Ε.Ε.

Παραδόξως, αν και το εθνικό Δίκαιο δεν περιλαμβάνει συγχωνευμένες πληροφορίες και προσαρμογές ενός πλήθους άλλων Δικαίων, δεν είναι εξόχως απλουστευμένο και σαφές έναντι του κοινοτικού.

²³ Για περισσότερα βλέπε: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_el

²⁴ Από το Δελτίο Τύπου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24^{ης} Νοεμβρίου 2011: «...Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζήτησε από την **Ελλάδα** να μεριμνήσει για την πλήρη συμμόρφωσή της με τους κανόνες της ΕΕ περί δημοσίων συμβάσεων όσον αφορά τις εξαιρέσεις στην ελληνική νομοθεσία για την προκήρυξη των δημοσίων έργων. Η Επιτροπή εκφράζει την ανησυχία της επειδή θεωρεί ότι οι εξαιρέσεις αυτές επιτρέπουν στις ελληνικές αρχές την απευθείας ανάθεση συμβάσεων για την εκτέλεση δημοσίων έργων, όπως η κατασκευή δρόμων, γεφυρών και άλλων έργων υποδομής, χωρίς διαφανή και ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών...».

²⁵ Κατευθυντήρια οδηγία 9/2015 με Θέμα: “Καταπολέμηση της διαφθοράς κατά τη διεξαγωγή Δημόσιων Διαγωνισμών από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Συμβάσεων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων της 30 Ιουνίου 2015 (σελ.).

Ένα πλήθος νόμων, ΚΥΑ και ΠΔ διέπουν το χώρο των προμηθειών εντός των εθνικών συνόρων, προσαρμοσμένων κατά το δυνατόν σε όλα όσα επιτάσσει η Ε.Ε.

Θα αναφέρουμε επιλεκτικά τους πιο σημαντικούς με κοινό χαρακτηριστικό όλων την ισχύ τους, δηλαδή δε θα μνημονευτούν καθόλου νόμοι οι οποίοι είτε δεν ισχύουν είτε έχουν τροποποιηθεί είτε έχουν «αντικατασταθεί» από νεότερους, χωρίς όμως να προχωρήσουμε σε βαθύτερη ανάλυση του καθενός:

i. Ν.2198/94 «Αύξηση Αποδοχών Δημοσίων Υπαλλήλων εν γένει, Σύναψη Δανείων, υπό του Ελληνικού Δημοσίου και Δημιουργία στην Τράπεζα της Ελλάδος Συστήματος Παρακολουθήσεως Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή και άλλες διατάξεις».

ii. Π.Δ 60/16 Μαρτίου 2007 (ΦΕΚ 64) “Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/ΕΚ της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Νοεμβρίου 2005.

iii. Ν.3871/10 «Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη».

iv. ΠΔ 113/10 «Ανάληψη Υποχρέωσης από τους Διατάκτες».

v. Ν.3861/10 «Ενίσχυση της Διαφάνειας με την Υποχρεωτική Ανάρτηση Νόμων και Πράξεων των Κυβερνητικών, Διοικητικών και Αυτοδιοικητικών Οργάνων στο Διαδίκτυο (Πρόγραμμα Διαύγεια) και άλλες Διατάξεις».

vi. Ν.3886/10 «Δικαστική Προστασία κατά τη Σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων».

vii. Ν.4013/11 «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων» (Όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4038/12).

viii. Ν.4129/13 «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο» (Όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4254/14).

ix. Ν.4155/13 «Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημ. Συμβάσεων» (Όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4205/13 και Ν.4254/14).

x. Την Υπ' Αριθμ. Π1/2390/16-10-2013 (ΦΕΚ Β' 2677/21-10-2013) «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

xi. Ν.4250/14 «Διοικητικές Απλουστεύσεις – Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του ΠΔ 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις».

xii. Ν.4254/14 «Μέτρα Στήριξης και Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας στο Πλαίσιο Εφαρμογής του Ν.4046/12 και Άλλες Διατάξεις».

xiii. Ν.4281/14 «Μέτρα Στήριξης και Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, Οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» (Όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

xiv. Ν.4270/14 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - Δημόσιο Λογιστικό και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το Ν. 4337/15 (ΦΕΚ Α'129) και το Ν.4412/16 (ΦΕΚ Α'147).

xv. Την Υπ' Αριθμ. Π1/542/4/3/2014 εγκύκλιο με θέμα «Ενημέρωση για το Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)».

xvi. Ν.4412/16 (ΦΕΚ Α' 147) (Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών).

xvii. Ν.4413/2016 (Α 148/8-8-2016) (Ενσωματώνει τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ ως προς τις συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών και έργων).

xviii. Ν.4446/16 (Πτωχευτικός Κώδικας, Διοικητική Δικαιοσύνη, Τροποποιήσεις του Ν.4270/2014 και λοιπές διατάξεις).

Από όλα τα προηγούμενα, απαραίτητο είναι να γίνει μια σύντομη αναφορά μόνον στον Ν. 4412/16 ο οποίος αποτελεί μια κωδικοποίηση όλης της νομοθεσίας που αφορά στους κανόνες εφαρμογής κοινοτικών οδηγιών για συμβάσεις πάνω από τα όρια των

διεθνών διαγωνισμών, τα δημόσια έργα (όλα τα στάδια αυτών: προκήρυξη, συστήματα προσφορών – επιλογής, κριτήρια ανάθεσης, εκτέλεση σύμβασης κλπ, τις προμήθειες, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις μελέτες, ενώ σε ειδικό κεφάλαιο κωδικοποιείται με παρόμοιο τρόπο όλο το θεσμικό πλαίσιο για διαγωνισμούς κάτω από τα όρια των διεθνών συμβάσεων.

Επί της ουσίας, οι διατάξεις Ν.4412/16 δεν είναι τίποτα περισσότερο από την εφαρμογή²⁶ των διατάξεων της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ²⁷, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, και της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ²⁸, σχετικά με τις προμήθειες φορέων, που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών, της Οδηγίας 89/665/ΕΟΚ²⁹ και της 92/13/ΕΚ³⁰ και κατ' επέκταση τη «μεταφορά³¹» τους στο εθνικό Δίκαιο.

Πέραν όλων των παραπάνω, με τον εν λόγω νόμο προάγεται η χρήση των ηλεκτρονικών μέσων πληροφορικής στο χώρο των δημοσίων συμβάσεων, ενώ ενισχύονται οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις. Εν ολίγοις, αποσκοπεί, μέσα από τις ρυθμίσεις που επιφέρει, στην επιτάχυνση και απλοποίηση των διαδικασιών. Παράλληλα, εισάγεται η έννοια του δυναμικού συστήματος αγορών ως μια “in toto” ηλεκτρονική διαδικασία, προκειμένου οι κάθε είδους αναθέτουσες αρχές, μέσω κατάλληλα δομημένων ηλεκτρονικών συστημάτων, να έχουν πρόσβαση στις καλύτερες δυνατές προσφορές με τις πλέον ανταγωνιστικές διαδικασίες και τη μέγιστη δυνατή διαφάνεια.

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη αναφορά στο Ν.4412/16, άξιο λόγου είναι να αναφερθεί ότι επιδιώκεται μέσω της συγκεκριμένης νομοθετικής πράξης η μείωση του διοικητικού φόρτου, που έρχεται ως αποτέλεσμα της υποχρέωσης προσκόμισης πολλών πιστοποιητικών ή άλλων διαπιστευτηρίων σχετικά με τα κριτήρια αποκλεισμού και τα

²⁶ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/18/ΕΚ (L94) και 2004/17/ΕΚ

²⁷ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014

²⁸ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Φεβρουαρίου 2014

²⁹ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989

³⁰ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992, όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 και τα άρθρα 46 και 47 της Οδηγίας 2014/23/ΕΕ

³¹ Ως καταληκτική ημερομηνία ενσωμάτωσης ορίστηκε από την ΕΕ η 18^η Απριλίου 2016, εντούτοις ο Ν.4412/16 δεν δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως παρά την 08 Αυγούστου 2016.

κριτήρια επιλογής. Η μείωση αυτή επιτυγχάνεται μέσω της χρήσης του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης³², ως απόδειξη – σε πρώτο στάδιο – αντί των πιστοποιητικών που εκδίδονταν³³ από τις δημόσιες αρχές και καθίσταται υποχρεωτική η χρήση του e-Certis, ενός ηλεκτρονικού συστήματος προς διευκόλυνση της ανταλλαγής πιστοποιητικών και άλλων αποδεικτικών εγγράφων. Τέλος, μειώνονται και οι προθεσμίες³⁴ για την υποβολή των προσφορών, δηλαδή συντέμνονται με σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών.

2.4 Ειδικές διατάξεις Στρατού Ξηράς

Παράλληλα με τα παραπάνω, είναι απαραίτητο να προστεθούν δύο (2) ιδιαίτερης φύσης νομοθετικές ρυθμίσεις, που ξεφεύγουν από τα όσα ρυθμίζονται στην υπόλοιπη αγορά. Οι εν λόγω ρυθμίσεις αφορούν αποκλειστικά τις ΕΔ και άπτονται, κυρίως, θεμάτων που έχουν να κάνουν με το «δικαίωμα της υπογραφής», αλλά και ένα άλλο πλήθος θεμάτων που έχουν να κάνουν τόσο με τις διευκρινίσεις επί εννοιών όπως η οικονομική εξουσία³⁵ ή η οικονομική δικαιοδοσία ή η οικονομική αρμοδιότητα, καθώς και μια σειρά άλλων ορισμών συναφών με τις δημόσιες συμβάσεις.

Οι ειδικές αυτές ρυθμίσεις είναι οι:

³² ΕΕΕΕ L 3. 6 Ιανουαρίου 2016, σελ.16-34: Το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης αποτελεί υπεύθυνη δήλωση, με τις ίδιες συνέπειες με εκείνες του Ν.1599/1986, η οποία υποβάλλεται από τους οικονομικούς φορείς και συνιστά προκαταρκτική απόδειξη των πιστοποιητικών, επιβεβαιώνοντας ότι αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στα έγγραφα της Σύμβασης, δηλαδή ότι ο λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και ότι πληρούνται τα σχετικά κριτήρια επιλογής, σχετικά με την οικονομική κατάσταση, τις ικανότητες και την καταλληλότητά τους, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν.4412/2016 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 2016/7 της Επιτροπής..

³³ Η αντίστοιχη πλατφόρμα για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης βρίσκεται στο σύνδεσμο: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/espd>

³⁴ π.χ. η προθεσμία των 52 ημερών για την υποβολή της προσφοράς σε ανοικτό διαγωνισμό γίνεται 35 ημέρες, με δυνατότητα σύντμησης σε 30, όταν οι προσφορές υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή σε 15 ημέρες όταν έχει προηγηθεί προκαταρκτική προκήρυξη

³⁵ Από το Ν.Δ. 721 της 16/23.11.1970 «Περί Οικονομικής μερίμνης και Λογιστικού των Ενόπλων Δυνάμεων» (Α' 251), δίνονται οι ορισμοί στη σελίδα 3 του άρθρου 3, παράγραφος 3, όπως: «"Οικονομική Εξουσία" νοείται το δικαίωμα προς λήψιν αποφάσεων επί οικονομικών θεμάτων κατά τας κειμένας διατάξεις, "Οικονομική δικαιοδοσία" νοείται το δικαίωμα προς λήψιν αποφάσεων επί οικονομικών θεμάτων κατά τας κειμένας διατάξεις υπό υπηρεσιακών οργάνων εντός καθοριζομένου ορίου αρμοδιότητος αυτών, "Οικονομική αρμοδιότης" νοείται το δικαίωμα εισηγήσεως επί οικονομικών θεμάτων.»

- i. Ν.Δ. 721/70 «Περί Οικονομικής Μεριμνης και Λογιστικού των ΕΔ».
- ii. Ν.Δ.Α 1/2008/ΓΔΟΣΥ/ΔΟΙ Περί Μεταβίβασης Οικονομικής Εξουσίας.

Ομοίως, άλλα θέματα που άπτονται των Δημοσίων Συμβάσεων, ρυθμίζονται τόσο με «εσωτερικά» όσο και με «εξωτερικά» του στρατεύματος κανονιστικά πλαίσια, όπως ο καθορισμός των δικαιολογητικών των δαπανών του Δημοσίου για προμήθειες και εργασίες που έγινε με την ΚΥΑ υπ' αριθμ.2024709/601/0026 στις 08 Απριλίου 1998 και δημοσιεύτηκε³⁶ σχεδόν ένα μήνα μετά.

³⁶ Αριθμός Φύλλου 431 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (Β' Τεύχος) της 07 Μαΐου 1998

Κεφάλαιο 3^ο : Περί προμηθειών του ΣΞ – Η έρευνα

Στο κεφάλαιο αυτό θα αναφερθούμε στις συγκεκριμένες προμήθειες που μας ενδιαφέρουν και θα εξηγήσουμε τη λογική, βάσει της οποίας επιλέξαμε να εργασθούμε με τις υπόψη προμήθειες.

3.1 Οι εξεταζόμενες προμήθειες – παρουσίαση

3.1.1 Διάκριση ανά κατηγορία

Τα στοιχεία συνελέγησαν από ένα πλήθος Μονάδων και Υπηρεσιών, μεταξύ των οποίων βρίσκονται κάποια εκ των Στρατιωτικών Εργοστασίων, αλλά και η Διεύθυνση Προμηθειών, όπως προαναφέρθηκε.

Ο αρχικός σχεδιασμός ήταν να ληφθούν όσο το δυνατό περισσότερα στοιχεία, ώστε με ένα σχετικά ικανοποιητικό δείγμα στην έρευνά μας να γίνει επαρκέστερη και ακριβέστερη η εξαγωγή συμπερασμάτων για το σύνολο των προμηθειών που πραγματοποιούνται από τον Σ.Ξ.

Η αναγκαιότητα της ανεύρεσης κατά το δυνατό περισσότερων στοιχείων, υπαγορεύτηκε από τρεις (3) βασικούς λόγους:

- Ο πρώτος λόγος είναι η δεδομένη εκ των προτέρων αδυναμία να βρεθούν στοιχεία που να αφορούν σε προμήθειες εντός του πλαισίου της έρευνας, δηλαδή να βρεθούν στοιχεία που δεν αφορούν σε «ειδικοποιημένες» προμήθειες της Στρατιωτικής Υπηρεσίας³⁷, τέτοιες που να μη δύνανται να αξιοποιηθούν λόγω της ιδιαίτερης φύσης τους. Για παράδειγμα στρατιωτικές στολές, οι οποίες λόγω των χαρακτηριστικών τους γνωρισμάτων ως προς την απόχρωση, το είδος της παραλλαγής, τη ραφή κ.ά. αποτελούν ένα «προϊόν» το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για τις ανάγκες του ελληνικού και μόνον Στρατού. Κατ' επέκταση, ακόμη και αν αναζητούσαμε το εν λόγω υλικό στο διεθνές εμπόριο δεν θα ήταν δυνατή η εύρεσή του.

³⁷ εφεξής: Υπηρεσία

Με παρόμοιο τρόπο θα έπρεπε να εξαιρεθεί από την παρούσα εργασία-έρευνα το σύνολο των διενεργηθεισών προμηθειών που αφορούν σε παροχή υπηρεσιών, αφού ναι μεν λόγω της βασικής αρχής μίας εκ των θεμελιωδών αρχών της εσωτερικής αγοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προάγεται και επιδιώκεται για λόγους ανταγωνισμού, κινητικότητας και «ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς» η ελεύθερη παροχή υπηρεσιών³⁸, αποτελεί εντούτοις εξαιρετικά δύσκολο και σαφέστατα ασύμφορο εγχείρημα να υλοποιηθεί προμήθεια για παροχή υπηρεσιών από έτερη χώρα κράτος-μέλος της ΕΕ για λόγους που είναι εύκολα αντιληπτοί. Έτσι, εν ολίγοις, ο συγκεκριμένος λόγος επέβαλε την αναζήτηση και τη δημιουργία βάσης ενός ικανού αριθμού υλικών, λόγω του a priori αποκλεισμού πολλών εξ αυτών.

- Ο δεύτερος βασικός λόγος είναι ομοίως η αδυναμία σύνδεσης όλων των προμηθευόμενων υλικών με τον κώδικα CPV (ο οποίος αναλύεται παρακάτω), καθώς μεγάλος αριθμός των υλοποιούμενων προμηθειών είναι σχετικά μικρής χρηματικής αξίας και ως εκ τούτου δεν επιβάλλεται από το εθνικό ούτε και το ευρωπαϊκό δίκαιο να διεξαχθούν σύμφωνα με όσα καθορίζονται περί συμβάσεων και διαγωνισμών, αλλά πραγματοποιούνται με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης από την τοπική αγορά. Κατά τα παραπάνω, το CPV ουσιαστικά είναι «άχρηστο», αφού αγοραστής και πωλητής είναι εύκολο να επικοινωνήσουν χωρίς αυτό.

- Ως τρίτος λόγος - χωρίς να παραβλέπουμε και άλλους διαδικαστικού χαρακτήρα, όπως η αδυναμία πρόσβασης σε κάποιες συγκεκριμένες Στρατιωτικές Υπηρεσίες και ως εκ τούτου σε όλες τις προμήθειες που υλοποιούνται από αυτές – αναφέρεται η πιθανότητα μη εύρεσης εν τέλει των υλικών στις βάσεις δεδομένων που σχετίζονται με τις παρεχόμενες υπηρεσίες³⁹, αγαθά κλπ., να μην υπάρχει δηλαδή διαθέσιμο προς πώληση το

³⁸ «Όπως ορίζεται από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατοχυρώνεται περαιτέρω από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η ελευθερία εγκατάστασης και η ελευθερία παροχής υπηρεσιών διασφαλίζουν τη κινητικότητα των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών εντός της ΕΕ...» με νομική βάση τα Άρθρα 56 έως 62 για την παροχή των υπηρεσιών της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

³⁹ Ο τομέας των υπηρεσιών δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητος όσον αφορά στις Ένοπλες Δυνάμεις και ακολούθως και στον ΣΞ. Η αδυναμία «χειρισμού» του συνόλου των υποθέσεων/προμηθειών, λόγω του

προϊόν που αναζητούμε, είτε λόγω έλλειψης ενδιαφέροντος ή λόγω χαμηλής αξίας.

Πέραν όλων των παραπάνω λόγων, θα πρέπει πάντα να λαμβάνουμε υπόψη ότι η παρούσα έρευνα ξεκίνησε από μηδενική βάση, όπως προαναφέρθηκε στον πρόλογο, και υποχρεωτικά εξαιρέθηκαν στοιχεία τα οποία καθ' οιονδήποτε τρόπο θα παρείχαν διαβαθμισμένες πληροφορίες περί της Υπηρεσίας ή θα εξέθεταν αναθέτουσες αρχές, καθώς και στοιχεία ζωτικής σημασίας για τη δομή και το δυναμικό του Σ.Ξ.

3.1.2 Κατηγορίες (είδη) προϊόντων

Για όλους τους παραπάνω λόγους που αναφέρθηκαν στην τελευταία παράγραφο, κρίνεται αναγκαίο να παρουσιαστούν με λίγα λόγια και τα είδη των προμηθευόμενων προϊόντων.

Στο σημείο αυτό είναι απαραίτητο να τονιστεί ότι οι παρουσιαζόμενες προμήθειες, ανά είδος/κατηγορία υλικού, αποτελούν μονάχα ένα μικρό μέρος του συνόλου των υλικών τα οποία συγκεντρώθηκαν από την παρούσα έρευνα. Έτσι, αναφέρεται ότι τα «υλικά», τα οποία κατέστη δυνατό να συγκεντρωθούν, αριθμούν πλέον των χιλίων (1.000) διαφορετικών ειδών, από περίπου δεκαπέντε (15) διαφορετικούς φορείς⁴⁰, στους οποίους ανατέθηκε η προμήθειά τους από πηγές εμπορίου.

Οι προμήθειες, λοιπόν, που εξετάστηκαν, ανήκουν – ενδεικτικά - στις παρακάτω βασικές κατηγορίες υλικών.

όγκου των υπόψη προμηθειών και των περιορισμών στους οποίους υπόκειται η παρούσα εργασία, καθιστά υποχρεωτική την εξαίρεση από το διερευνώμενο αντικείμενο αυτών των προμηθειών. Παρόλα αυτά είμαι υποχρεωμένος να μνημονεύσουμε έστω και περιληπτικά μερικές τέτοιες συμβάσεις: Παροχή υπηρεσιών σίτισης, Εργολαβίες καθαρισμού, Εργασίες συντήρησης εγκαταστάσεων, Φωτογραφική κάλυψη, Λειτουργία κομμωτηρίων, τοποθέτηση και λειτουργία αυτόματων πωλητών, κλπ.

⁴⁰ Οι εν λόγω φορείς είναι Μονάδες και Υπηρεσίες του ΣΞ με διασπορά σε όλο τον ελλαδικό χώρο και προμήθειες που υλοποιούν είτε για λογαριασμό τους είτε επ' ωφελεία άλλης Υπηρεσίας του ΣΞ, προκειμένου να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις που συνεπάγονται τη διενέργεια όλων των διαγωνισμών από την Διεύθυνση Προμηθειών ή κάποια άλλη κεντρική υπηρεσία. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι η βορειότερη Μονάδα που συνέδραμε μέσω της παροχής στοιχείων στην παρούσα εργασία, βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή της Θράκης και η νοτιότερη στην Πελοπόννησο.

α. Υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ειδών ένδυσης και υπόδησης, όπως στον πίνακα του παραρτήματος «Α». Στη συγκεκριμένη κατηγορία εντάσσονται μικροϋλικά που χρησιμοποιούνται κατά την κατασκευή στολών και ειδών υπόδησης από το ΣΞ, περιλαμβάνοντας από κλωστές και υφάσματα, μέχρι κουμπιά, βουλκανισμένο καουτσούκ, κορδόνια ή κολλοειδή πυρίτια⁴¹.

β. Υλικά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή χρωμάτων, πλαστικών μερών / ανταλλακτικών, αλλά και συσσωρευτών, όπως στον πίνακα του παραρτήματος «Β». Στην υπόψη κατηγορία εντάσσονται χημικές πρώτες ύλες (χημικές ενώσεις) ή μείγματα ή διαλύματα όπως μόλυβδος, αντιμόνιο, κλπ. Σημειωτέον ότι αν και θα μπορούσε να φανεί από τις πλέον «χρήσιμες» κατηγορίες για τη διεξαγωγή της παρούσης έρευνας, λόγω της φύσης των υλικών, αφού είναι απόλυτα κατανοητές οι υπηρεσιακές απαιτήσεις – όπως η ακριβής σύσταση των μιγμάτων ή η περιεκτικότητα των διαλυμάτων - εντούτοις δεν κατέστη δυνατή η πρόσβαση σε επαρκή όγκο πληροφοριών για λόγους που δεν δύναται να εξεταστούν επί του παρόντος.

γ. Υλικά που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες συντήρησης και λειτουργίας των πάσης φύσεως μεσών κίνησης (τεθωρακισμένα και μη στρατιωτικά οχήματα), όπως στον πίνακα του παραρτήματος «Γ». Σ' αυτή την κατηγορία συμπεριλαμβάνονται όλα τα υλικά που είναι αναγκαία για τη λειτουργία των οχημάτων, όπως ελαστικά, ανταλλακτικά, αμμοβολικά υλικά, κ.ά.

δ. Υλικά – πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμάκων ή ακόμη και έτοιμα φάρμακα, όπως στον πίνακα του παραρτήματος «Δ». Εδώ εντάσσονται τα χημικά εκείνα στοιχεία που απαιτούνται για την παραγωγή των φαρμάκων από εξειδικευμένους φορείς του ΣΞ, όπως επίσης και φαρμακευτικά προϊόντα, τα οποία δεν κατασκευάζονται, αλλά αγοράζονται αυτούσια μέσω της προμηθευτικής διαδικασίας, με χαρακτηριστικότερο όλων τα εμβόλια.

ε. Υλικά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ειδών διατροφής, όπως στον πίνακα του παραρτήματος «Ε». Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα υλικά με τα

⁴¹ Είναι η αφυγραντική ουσία σε σακουλάκι που τοποθετείται εσωτερικά στα υποδήματα, προκειμένου να αποφευχθεί η συγκέντρωση υγρασίας σε επίπεδα που θα καταστρέψουν το υπόδημα. Γνωστό και από τα πάσης φύσεως υποδήματα, τσάντες, δερμάτινα είδη που κυκλοφορούν στο ελεύθερο εμπόδιο ως "silica gel".

οποία παρασκευάζονται σε μεγάλες ποσότητες βασικά διατροφικά στοιχεία του ΣΞ, όπως το ψωμί, για το οποίο απαιτούνται υλικά, με κυριότερο όλων τα άλευρα, το αλάτι κλπ. Επιπλέον, είναι απαραίτητο να τονιστεί στο σημείο αυτό, ότι τα κάθε είδους προϊόντα που αναγκαιούν για την καθημερινή διατροφή του στρατεύματος, δεν εντάσσονται εδώ. Δηλαδή, προϊόντα όπως μακαρόνια, κρέας, τυρί, ρύζι, φρέσκα φρούτα και λαχανικά, δεν εξετάζονται με βάση την παρούσα έρευνα, αφού δεν εντάσσονται στην συνήθη προμηθευτική διαδικασία. Ο κυριότερος λόγος εξαίρεσής τους είναι η ποσότητα που λόγω μεγέθους σε συνάρτηση με την ανομοιομορφία των αναγκών, καθιστά ασύμφορη την κεντρική προμήθεια και διαχείρισή τους και πραγματοποιούνται με τη μέθοδο του πρόχειρου διαγωνισμού από τις κατά τόπους αγορές. Επιπλέον λόγος που συνάδει στην εξαίρεση αυτών των ειδών είναι και η μεγάλη διασπορά των «αγοραστών» που δεν είναι άλλες από τις Μονάδες του ΣΞ, σχεδόν σε όλο το μήκος και πλάτος του ελλαδικού χώρου⁴².

στ. Υλικά που χρησιμοποιούνται για τη λίπανση και την κίνηση των οχημάτων και των εναέριων μέσων, όπως στον πίνακα του παραρτήματος «ΣΤ». Στην υπόψη κατηγορία εντάσσονται τόσο τα πάσης φύσεως ελαιολιπαντικά, όσο και τα καύσιμα και τα κάθε είδους υγρά μηχανής.

3.1.3 Προέλευση

Για μικρό μέρος των παραπάνω προϊόντων κατέστη εφικτό, χάρη σε λεπτομερή στοιχεία που τηρούνται από τους φορείς που υλοποίησαν τις εν λόγω προμήθειες, να γίνει μια εις βάθος έρευνα για την προέλευση αυτών των υλικών/προϊόντων, κυρίως όσον αφορά στη χώρα παραγωγής.

Αναλύοντας περαιτέρω το χαρακτηριστικό της «προέλευσης» του προμηθευόμενου υλικού/προϊόντος, λαμβάνονται τα παρακάτω στοιχεία:

⁴² Η προμήθεια από την τοπική αγορά όλων αυτών των ειδών διατροφής για την κάλυψη των αναγκών των κατά τόπους Μονάδων και Υπηρεσιών συνιστά ένα μέτρο «κοινωνικής πολιτικής» των ΕΔ, αφού ενισχύουν μέσω της ρευστότητας και τις πλέον απομακρυσμένες αγορές. Σίγουρα, για μέρος αυτών των ειδών θα ήταν δυνατή να γίνει κεντρικά η διαχείρισή τους. Εντασσόμενα όμως στο πνεύμα της «στήριξης της τοπικής αγοράς» παρατηρούνται μεγάλες αποκλίσεις στις τιμές προμήθειάς τους.

- Για εννιακόσια (900) περίπου προϊόντα δεν κατέστη δυνατή η εύρεση της προέλευσης.
- Για εκατόν είκοσι τέσσερα (124) προϊόντα συνελέγησαν στοιχεία σχετικά με τη χώρα προέλευσης, όπως στον ακόλουθο πίνακα:

A/A	Χώρα	Σύνολο υλικών	Σχέση με την ΕΕ
1	Ελλάδα	19	κ-μ*
2	Δανία	4	κ-μ
3	Ελβετία	3	
4	Αίγυπτος	1	
5	Ινδία	12	
6	Ρουμανία	3	κ-μ
7	Μαλαισία	1	
8	Γερμανία	34	κ-μ
9	Ιαπωνία	3	
10	Ισπανία	3	κ-μ
11	Ιταλία	8	κ-μ
12	Κίνα	19	
13	Γαλλία	1	κ-μ
14	ΗΠΑ	3	
15	Κορέα	2	
16	Ταιβάν	3	
17	Βέλγιο	1	κ-μ
18	Ολλανδία	1	κ-μ
19	Τσεχία	4	κ-μ
20	Σλοβενία	1	κ-μ

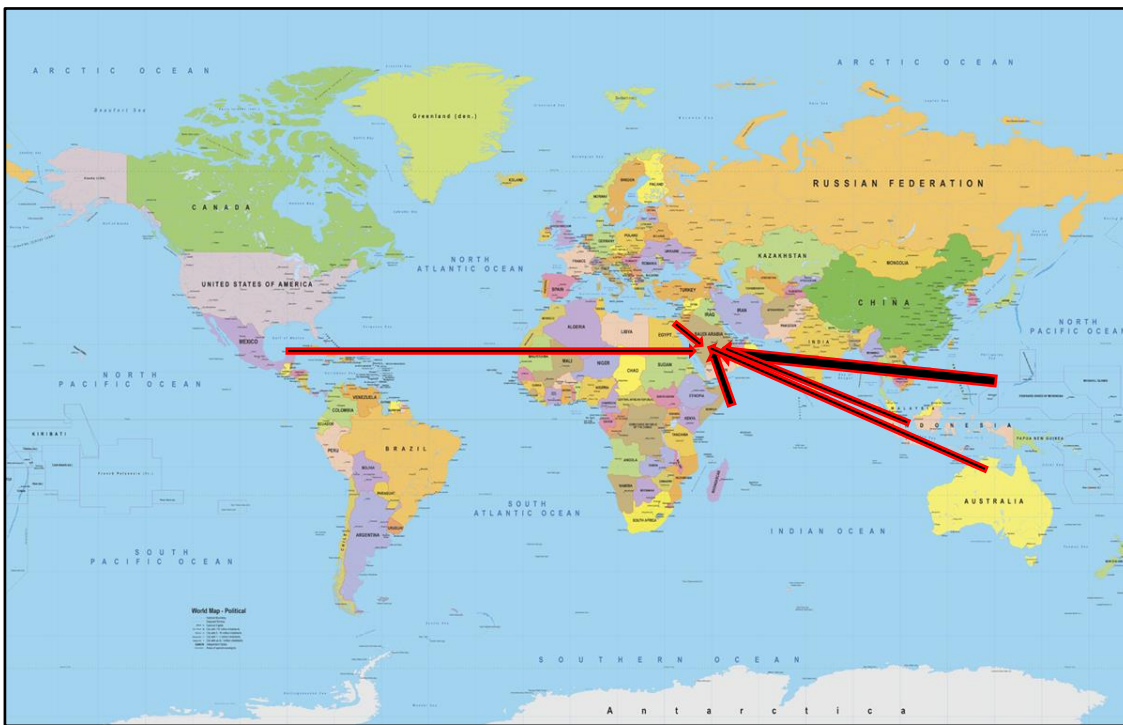
* Όπου κ-μ: κράτος – μέλος της ΕΕ.

Πίνακας 1: Προέλευση προϊόντων που προμηθεύτηκε ο ΕΣ μεταξύ 2011-2016

Από τον παραπάνω πίνακα εύκολα εξάγεται το συμπέρασμα ότι το πλήθος των υλικών τα οποία προμηθεύεται ο ΣΞ έχουν «ευρωπαϊκή» προέλευση, καθώς εβδομήντα (74) από τα εκατόν είκοσι τέσσερα (124) προϊόντα προέρχονται από κ-μ της ΕΕ. Εντούτοις, όμως οφείλουμε να διατηρήσουμε επιφυλάξεις ως προς τα εξαγόμενα

συμπεράσματα, καθώς το δείγμα είναι εξαιρετικά μικρό και πολύ ειδικοποιημένο (στοιχεία κυρίως για φάρμακα), μόλις το 10% των συνολικά εξεταζόμενων προϊόντων και δεν περιλαμβάνει τον μεγάλο όγκο των πρώτων υλών, για τις οποίες βασική πηγή προμήθειας είναι η Κίνα και άλλες χώρες εκτός ΕΕ.

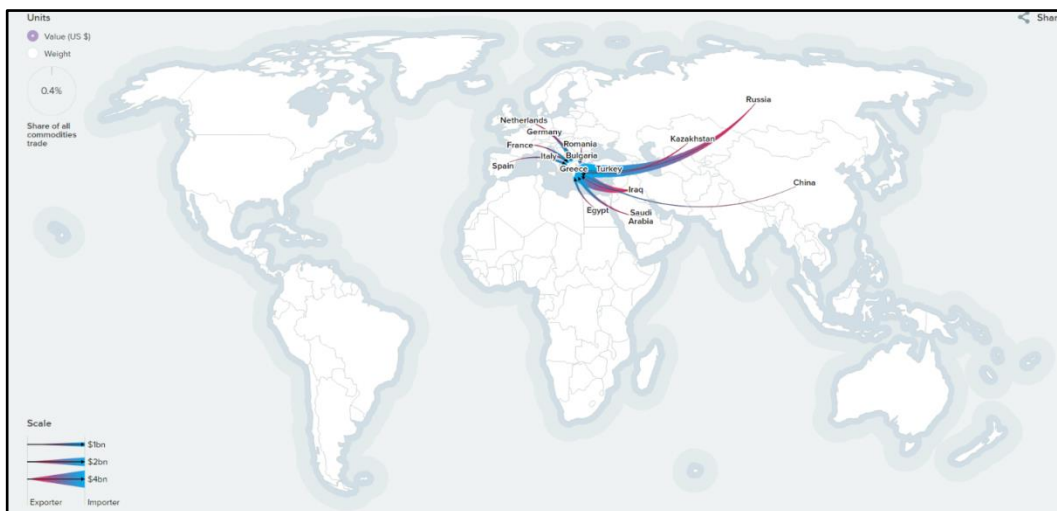
Στη συνέχεια, παρουσιάζεται χάρτης με τους βασικούς προμηθευτές στα υλικά με δεδομένη την χώρα προέλευσης, εξαιρουμένων των χωρών της ΕΕ:

Χάρτης 1: Σχηματική παράσταση στρατιωτικών εισαγωγικών ροών (σύμφωνα με τα στοιχεία της έρευνας)

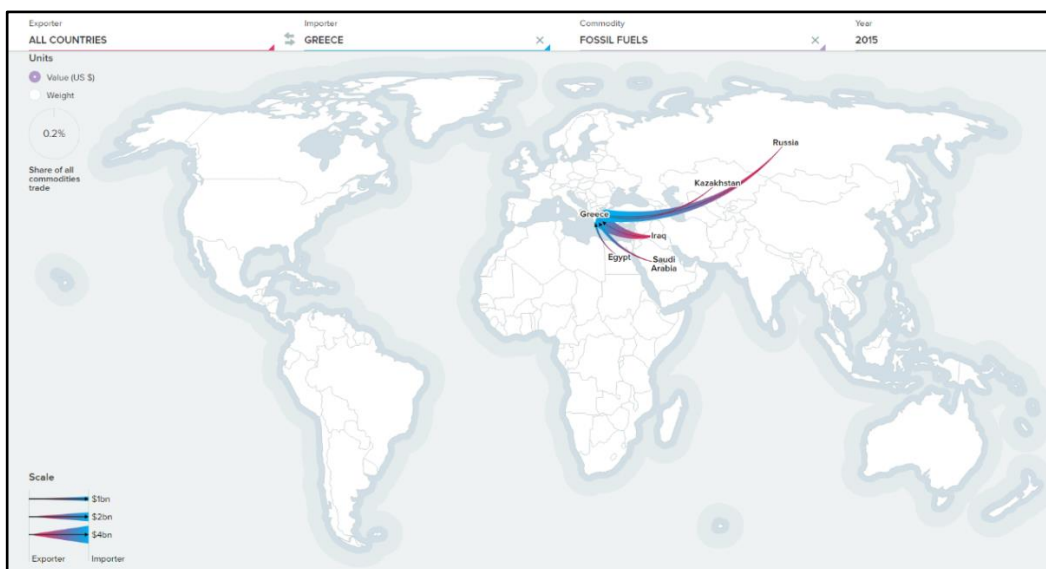
Για το 2015 μόνον, οι αντίστοιχες εισαγωγές σε εθνικό επίπεδο και όχι μόνον επ' ωφελεία του ΣΞ παρουσιάζονται στην ακόλουθη⁴³ εικόνα:

⁴³ Το συγκεκριμένο γράφημα ελήφθη από τον ιστότοπο UN Comtrade (η λειτουργία του οποίου και η χρησιμότητά του ως ερευνητικό εργαλείο αναλύονται διεξοδικά στο κεφάλαιο 3 της παρούσης εργασίας), θέτοντας ως «εξαγωγέα» όλες τις χώρες, «εισαγωγέα» την Ελλάδα, οικονομικό έτος το 2015 και είδος προϊόντος (commodity) όλα τα προϊόντα. Για περισσότερα βλ. στο σύνδεσμο: <https://resourcetrade.earth/data?year=2015&importer=300&units=value>

Χάρτης 2: Σχηματική παράσταση στρατιωτικών εισαγωγικών ροών έτους 2015

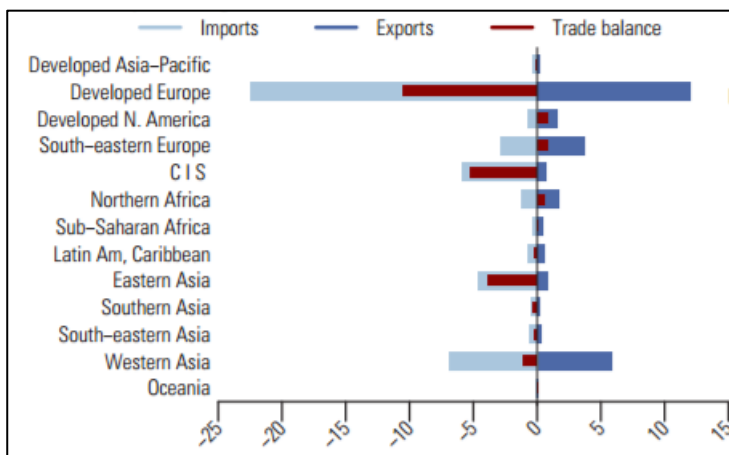
Από τις δύο (2) προηγούμενες εικόνες καθίσταται σαφές ότι οι «ροές» των εισαγωγών που πραγματοποιούνται για λογαριασμό του ΣΞ, ακολουθούν σε γενικές γραμμές εκείνες που πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο. Δεν θα πρέπει άλλωστε να ξεχνάμε ότι οι βασικοί προμηθευτές στην αγορά καυσίμων δεν διαφοροποιούνται, μεταξύ ιδιωτών, κράτους και ΣΞ, αλλά παραμένουν οι ίδιες, ήτοι χώρες της Μ. Ανατολής, Καζακστάν και Ρωσία, όπως άλλωστε παρουσιάζεται και στο ακόλουθο γράφημα⁴⁴:

Χάρτης 3: Σχηματική παράσταση εθνικών εισαγωγικών ροών έτους 2015

⁴⁴ από το ComTrade των ΗΕ, επιλέγοντας Greece στον σύνδεσμο:
<https://resourcetrade.earth/data?year=2015&importer=300&category=4&units=value>

Το αληθές του παραπάνω πίνακα όσον αφορά στις εισαγωγές σε εθνικό επίπεδο πιστοποιείται και από το ακόλουθο γράφημα⁴⁵:

Γράφημα 1: Εισαγωγές σε εθνικό επίπεδο ανάλογα με την προέλευση

Παρατηρώντας το τελευταίο λίγο πιο προσεκτικά, εύκολα μπορεί να γίνει αντιληπτό ότι εξαιρώντας την αναφερόμενη ως “developed Europe”, ήτοι τις χώρες της ΕΕ, κυρίαρχο ρόλο στις εισαγωγές της Ελλάδας έχουν οι χώρες της Δυτικής και Ανατολικής Ασίας, εν ολίγοις οι χώρες της Μ. Ανατολής και η Κίνα.

3.2 Οι Φορείς και οι τηρούμενες διαδικασίες

Ακολουθώς παρουσιάζονται με λίγα λόγια οι τηρούμενες διαδικασίες εντός της στρατιωτικής υπηρεσίας για τη διενέργεια διαγωνισμών προκειμένου να ολοκληρωθούν δημόσιες συμβάσεις.

3.2.1 Διεύθυνση Προμηθειών

Ο πλέον αρμόδιος φορέας για την υλοποίηση των δημοσίων συμβάσεων των μη εξοπλιστικών προμηθειών στο ΣΞ είναι η Διεύθυνση Προμηθειών της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού (γνωστή στους κόλπους του ΣΞ με το αρκτικόλεξο ΑΣΔΥΣ). Η ΑΣΔΥΣ είναι μείζων σχηματισμός του Ελληνικού Στρατού,

⁴⁵ από το ComTrade των ΗΕ, επιλέγοντας Greece στον σύνδεσμο: <https://comtrade.un.org/pb/CountryPagesNew.aspx?y=2015>

επιπέδου Σώματος Στρατού, με καθ' ύλην αρμοδιότητα για το σύνολο των θεμάτων Διοικητικής Μέριμνας του Στρατού Ξηράς, στην ειρήνη και στον πόλεμο⁴⁶.

3.2.2 Στάδια Διενέργειας του διαγωνισμού

Οι διαδικασίες που ακολουθούνται κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών – προ και κατά την υλοποίηση μιας σύμβασης εκ μέρους των ΕΔ και ειδικά του ΣΞ – θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως ιδιαίτερα περίπλοκες.

Διαπνεόμενοι από μια κουλτούρα διαφάνειας και ανάγκης εφαρμογής διαφανών διαγωνισμών, αδιάβλητων από οποιαδήποτε παρέμβαση, οι δημιουργοί του συστήματος των διαγωνιστικών διαγωνισμών στον ΕΣ, έχουν καταφέρει να κάνουν τις διαδικασίες τόσο πολυπρόσωπες και πολυμελείς που είναι σχεδόν αδύνατο να επηρεαστούν και να καθοριστούν από εξωγενείς παράγοντες. Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιστορικό λόγο – μύθο κατ' άλλους – του Ιούλιου Καίσαρα κατά το διαζύγιό του από τη δεύτερη σύζυγό του, Πομπηία Σύλλα: «Η γυναίκα του Καίσαρα δεν αρκεί να είναι τίμια, πρέπει και να φαίνεται τίμια».

Παρακάτω παρουσιάζονται με πολύ λίγα λόγια η σειρά των ακολουθούμενων ενεργειών που υλοποιούνται για την ολοκλήρωση μια δημόσιας σύμβασης:

1. Αρχικά η Διεύθυνση Υποστηρίξεως του Γενικού Επιτελείου Στρατού εκδίδει τη διάθεση πίστωσης και την εντολή προμήθειας, με καθορισμό του είδους του διαγωνισμού (ανοιχτός/κλειστός/διαπραγμάτευση), καθώς και λεπτομέρειες για το είδος, την ποσότητα των υλικού που εν συνεχεία θα αναφέρονται στη διακήρυξη.
2. Η Διεύθυνση Προμηθειών προχωράει στη σύνταξη της διακήρυξης και την αποστέλλει στην επιτροπή παραλαβής και αποσφράγισης προσφορών⁴⁷.

⁴⁶ <https://asdys.army.gr/>

⁴⁷ Στοιχεία όπως η προθεσμία υποβολής των προσφορών διάρκειας 30 - 35 ημερών (Σχετικά άρθρα 27,28,29,30,31 και 121 του Ν. 4412/16) δεν κρίνεται σκόπιμο να παρατεθούν στο παρόν κεφάλαιο, καθώς θα οδηγήσουν σε μεγάλη έκταση και πολλές λεπτομέρειες που δεν αποτελούν εν προκειμένω αντικείμενο της παρούσης εργασίας.

3. Η τελευταία προχωράει στην έκδοση της προκήρυξης (περίληψη της διακήρυξης) με την ανάρτησή της στο διαδίκτυο και καθορισμό της ημερομηνίας δημοσίευσης στον τύπο, της ημερομηνίας υποβολής των προσφορών, ενώ παράλληλα συγκροτείται η επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού.

4. Εν συνεχεία συγκροτούνται δύο νέες επιτροπές, η επιτροπή εμπειρογνομόνων και η επιτροπή ενστάσεων⁴⁸.

5. Εκδίδεται η αρχική έγκριση του Τακτικού Χρηματικού Εντάλματος για το ποσό της πίστωσης που διατίθεται και συνήθως αιτείται την έκδοση του αρχείου τιμών που συνήθως υφίσταται στην στρατιωτική υπηρεσία βάσει προμηθειών που έχουν υλοποιηθεί κατά τα προηγούμενα έτη.

6. Την ημερομηνία υποβολής των προσφορών ελέγχονται τα δικαιολογητικά συμμετοχής, ενώ οι φάκελοι τεχνικών προσφορών αποστέλλονται στην επιτροπή εμπειρογνομόνων απ' όπου επιστρέφουν, αφού έχουν αξιολογηθεί.

7. Ακολούθως ελέγχεται από το αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Προμηθειών το πρακτικό ελέγχου δικαιολογητικών, η έκθεση αξιολόγησης, τα δικαιολογητικά συμμετοχής και οι τεχνικές προσφορές.

8. Συντάσσεται εισήγηση αποδοχής ή απόρριψης των δικαιολογητικών προκειμένου να γνωμοδοτήσει άλλη επιτροπή του στρατηγείου αποτελούμενη από ανώτερους αξιωματικούς.

9. Αφού γνωμοδοτήσει η νέα επιτροπή (περιφερειακή γνωμοδοτική επιτροπή προμηθειών, γνωστή και ως ΠΓΕΠ – σύμφωνα με τους Ν.3433 και 4406 του 2016), συντάσσεται το σχέδιο της απόφασης και ενημερωτικός φάκελος για την ιεραρχία τη αρμόδιας στρατιωτικής υπηρεσίας. Ακολουθεί η απόφαση αποδοχής των δικαιολογητικών και η ενημέρωση των συμμετεχόντων για την ημερομηνία ανοίγματος των οικονομικών προσφορών.

⁴⁸ Για την ολοκλήρωση των απαντήσεων επί των υποβληθεισών ενστάσεων (Άρθρο 4 του Ν.3886/10 όπως τροποποιήθηκε από το Ν.4055/12)

10. Μετά το άνοιγμα των οικονομικών προσφορών, αποστέλλονται οι οικονομικές προσφορές μαζί με το πρακτικό αξιολόγησής τους.

11. Ακολουθεί η ανάδειξη του μειοδότη (ανάλογα πάντα με το είδος του διαγωνισμού βέβαια) και μετά την ενημέρωση της ιεραρχίας και τη γνωμοδότηση της ΠΓΕΠ, ενημερώνεται ο μειοδότης⁴⁹ για την κατάθεση των δικαιολογητικών εντός είκοσι (20) ημερών. Τα υπόψη δικαιολογητικά αποστέλλονται μαζί με το πρακτικό ελέγχου τους στο αρμόδιο τμήμα της Διεύθυνσης Προμηθειών, όπου ελέγχονται και συντάσσεται εισήγηση αποδοχής τους και κατακύρωσης, για περαιτέρω γνωμοδότηση από την ΠΓΕΠ.

12. Μετά τη γνωμοδότηση από την ΠΓΕΠ/ΑΣΔΥΣ και μετά την ολοκλήρωση της λήψης της απόφασης δίδεται περιθώριο 3 εργάσιμων ημερών για την υποβολή ενστάσεων⁵⁰, οπότε, εάν δεν προκύψουν ενστάσεις, εκδίδεται η κατακυρωτική διαταγή⁵¹.

13. Μέσα σε χρονικό περιθώριο 10 ημερών από την κατακυρωτική διαταγή είναι υποχρεωμένος ο προμηθευτής να προσέλθει για την υπογραφή της σύμβασης, προσκομίζοντας παράλληλα εγγύηση καλής εκτέλεσης ποσοστού ύψους 10% επί του συμβατικού ποσού, με ταυτόχρονη την επιστροφή της εγγύησης συμμετοχής ύψους 5%.

14. Η οριστική παραλαβή των υλικών πραγματοποιείται από επιτροπή που ορίζεται από την Διεύθυνση Επιτροπών Παραλαβής Υλικών.

15. Η όλη διαδικασία διενεργείται από μια Μονάδα του Στρατού η οποία φέρει ρόλο «υπολόγου», για λόγους «αποκέντρωσης⁵²» και ελάφρυνσης του όγκου εργασίας της Διεύθυνσης Προμηθειών και η οποία Μονάδα αφού συντάξει κατάλληλα το φάκελο της δαπάνης, την αποστέλλει για τον τελικό τεχνοοικονομικό έλεγχο στη Διεύθυνση Προμηθειών. Με το πέρας του υπόψη ελέγχου εκδίδεται η τελική έγκριση του

⁴⁹ Στην περίπτωση των ασφαλιστικών μέτρων μέσα σε 10 μέρες από την κοινοποίηση τους η Στρατιωτική Υπηρεσία τηρεί την υποχρέωση να αποστείλει το αντίγραφο του φάκελου του διαγωνισμού στο διοικητικό εφετείο μαζί με τις απόψεις της επί της γενόμενης προσφυγής (Ν.3886/10).

⁵⁰ Στην περίπτωση κατά την οποία η Στρατιωτική Υπηρεσία δεν απαντήσει σε κατατεθείσα ένσταση, θεωρείται ότι ακολουθείται η διαδικασία της «σιωπηρής απόρριψης».

⁵¹ Προ του σταδίου αυτού, προηγείται η αποστολή για προσυμβατικό έλεγχο στην Υπηρεσία Επιτρόπου του ΥΠΕΘΑ (από 500.000 € έως 1.000.000 €) ή στο Ελεγκτικό Συνέδριο (πάνω από 1.000.000 €), σύμφωνα με ν.4129/13, όπως τροποποιήθηκε 4254/14, όλου του φακέλου του διαγωνισμού

⁵² Σύμφωνα με τη λεγόμενη «αποκέντρωση» των διαδικασιών ανάθεσης του έργου της σύναψης συμβάσεων δύναται να ανατεθεί τόσο σε Μονάδες όσο και Υπηρεσίες ολόκληρου του ελληνικού χώρου.

Τακτικού Χρηματικού Εντάλματος και αποστέλλεται στο Ελεγκτήριο Δαπανών για να εκκαθαριστεί και να ολοκληρωθεί η πληρωμή του προμηθευτή.

Όπως είναι ευδιάκριτο και εύκολα αντιληπτό, ακόμη και από τον αδαή αναγνώστη, βάσει της πολυπλοκότητας των διαδικασιών, σκοπός είναι να υπάρχουν όσο το δυνατό περισσότερες ασφαλιστικές δικλείδες για τη διασφάλιση της φερεγγυότητας αυτών των διαδικασιών, την εξάλειψη οποιασδήποτε αμφιβολίας για την ακεραιότητα των μελών των επιτροπών και τη βέλτιστη (σίγουρα όχι την ταχύτερη) ολοκλήρωση της προμήθειας, υπό τις πλέον ιδανικές συνθήκες για την Υπηρεσία.

Κεφάλαιο 4^ο : Η παρουσίαση των εναλλακτικών

Ακολούθως παρουσιάζονται και αναλύονται τα βασικά εργαλεία τόσο της ταξινόμησης των προϊόντων και των υπηρεσιών, τα οποία αποτελούν ενδεχόμενο αντικείμενο σύναψης μια δημόσιας σύμβασης, καθώς και οι αρχές που διέπουν αυτού του είδους την ταξινόμηση και κωδικοποίηση των προϊόντων.

4.1 Τί είναι ο κωδικός CPV

Το 1996 το CPV [Common Procurement Vocabulary (στο εξής CPV)] άρχισε να εφαρμόζεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, χωρίς εντούτοις να γίνει υποχρεωτικό ως προς τη χρήση του, παρά μόνον 12 χρόνια μετά, το 2008, οπότε και δημοσιεύτηκε ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός 213 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί αναθεώρησης του CPV.

Ο «κωδικός» CPV είναι ουσιαστικά ένα εργαλείο, ένα μέσο υποστήριξης της διαδικασίας προμηθειών. Αποτελεί την κοινή γλώσσα όλων των εμπλεκόμενων στις προμήθειες.

Από τις απαρχές της δημιουργίας της ενιαίας αγοράς, ήταν εμφανές ότι απαιτούνταν ένας κοινός κώδικας επικοινωνίας μεταξύ των προμηθευτών και των αναθετουσών αρχών ή φορέων μεταξύ όλων των κ - μ (κρατών – μελών) της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

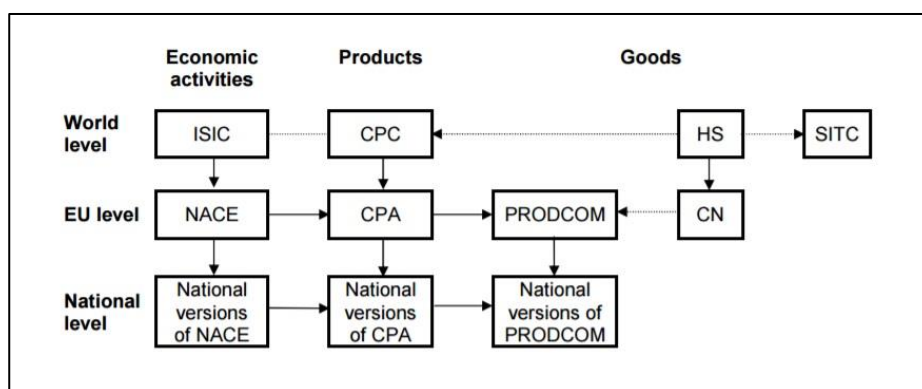
Ο κώδικας αυτός δεν θα αποσκοπούσε μόνο στην υιοθέτηση εναρμονισμένων πρακτικών και λειτουργιών, αλλά και στη διασφάλιση της διαφάνειας των διαδικασιών, με παράλληλο όφελος ως προς την επιτάχυνση αυτών, την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και την απομείωση τυχόν κινδύνων που θα προκύπταν κατά τη μετάφραση τόσο των συμβατικών κειμένων όσο και των ίδιων των προς προμήθεια υπηρεσιών και λοιπών υλικών/αγαθών (στο εξής και με σκοπό την επίτευξη συντομίας, θα χρησιμοποιείται ο όρος «προϊόν», ο οποίος θα περιλαμβάνει τόσο τις υπηρεσίες όσο και τα υλικά/αγαθά πάσης φύσεως) μεταξύ των

επίσημων – δώδεκα (12) γλωσσών τότε, το 1993⁵³, που πρωτοεμφανίστηκε ως κοινό (από «κοινοτικό» το 1993, μετονομάστηκε⁵⁴ σε «κοινό» το 1994) λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις το CPV – είκοσι τεσσάρων (24) πλέον γλωσσών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Έτσι, κατ’ ουσίαν το CPV είναι ο διάυλος επικοινωνίας μεταξύ των συμμετεχόντων στις προμηθευτικές διαδικασίες και ένα βασικότατο συστατικό στοιχείο της τυποποίησης αυτών σε μια από τις μεγαλύτερες αγορές του κόσμου, που υπερβαίνει σήμερα τα πεντακόσια (500) εκατομμύρια ανθρώπους.

Ασφαλώς το CPV δεν αποτελεί παγκόσμια πρωτοτυπία της Ε.Ε., αλλά αποτελεί φυσική συνέχεια της διεθνούς πρότυπης ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων, δηλαδή της διεθνούς ονοματολογίας [ISIC: International Standard Industrial Classification (of all economic activities)] και της ταξινόμησης προϊόντων κατά δραστηριότητα (CPA: Classification of Products by Activity), που ήδη προϋπήρχε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, με σκοπό την παρακολούθηση του παγκόσμιου εμπορίου, προσαρμοσμένη βέβαια στις ευρωπαϊκές ανάγκες, διατηρώντας παράλληλα τη συμβατότητά του ως σύστημα με εκείνο του ΟΗΕ.

Η εξέλιξη και η εφαρμογή, ανάλογα με το επίπεδο του πεδίου εφαρμογής παρουσιάζεται⁵⁵ στο παρακάτω γράφημα:

Γράφημα 2: Εξέλιξη των συστημάτων κωδικοποίησης

⁵³ «Η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης» από τον σύνδεσμο: https://europa.eu/european-union/about-eu/history_el

⁵⁴ «Οδηγός σχετικά με το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) – Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σελ. 18

⁵⁵ «CPA 2008 introductory guidelines – European Commission», σελ.4

Υπενθυμίζεται ότι η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι αυτή που πρώτη ενθαρρύνει⁵⁶ τόσο τους προμηθευτές (αναδόχους) όσο και τους αναθέτοντες φορείς να συμμετέχουν στην βελτίωση των διαδικασιών, είτε μέσω της θέσπισης νέων πρακτικών ή μέσω της υιοθέτησης των ήδη υπάρχουσών εντός της Ε.Ε. Γι' αυτό άλλωστε και προχώρησε σε τρεις (3) σταδιακές τροποποιήσεις της αρχικής έκδοσης του CPV, όπως προαναφέρθηκε, που κυκλοφόρησε το 1996, μία (1) το 1998 και άλλες δύο (2) το 2003 και το 2008, οπότε έχουμε και την ισχύουσα μέχρι σήμερα έκδοση.

4.1.1 Πως λειτουργεί το CPV

Πριν προχωρήσουμε στην ανάλυση των εργαλείων αναζήτησης των προϊόντων, θα πρέπει να εξηγήσουμε στην πράξη πως ακριβώς λειτουργεί το CPV.

Έτσι, θα πρέπει να πούμε ότι το CPV αποτελείται⁵⁷ από ένα κύριο και ένα συμπληρωματικό λεξιλόγιο. Το κύριο λεξιλόγιο περιλαμβάνει έναν κατάλογο κωδικών για αγαθά, εργασίες και υπηρεσίες, ενώ το συμπληρωματικό υποβοηθά την αναθέτουσα αρχή δίνοντας μια πιο λεπτομερή περιγραφή.

Επιγραμματικά, θα αναφέρουμε ότι το κύριο λεξιλόγιο βασίζεται σε μια δενδροειδή δομή, και περιλαμβάνει κωδικούς που αποτελούνται από έως και εννέα (9) ψηφία (έναν κωδικό 8 ψηφίων και 1 ψηφίο επαλήθευσης, της μορφής: XXXXXXXX-Y), οι οποίοι αποτελούν μια διατύπωση που περιγράφει το είδος των προμηθειών, έργων ή των συμβατικών υπηρεσιών. Έτσι, τα 2 πρώτα ψηφία να χαρακτηρίζουν τις ενότητες, τα 3 πρώτα ψηφία τις ομάδες, τα 4 πρώτα τις τάξεις, τα 5 πρώτα τις κατηγορίες και τα 3 τελευταία του 8ψήφιου αριθμού παρέχουν ακόμη μεγαλύτερη ακρίβεια στην περιγραφή μέσα στην κάθε κατηγορία.

Ολοκληρώνοντας τη σύντομη αυτή περιγραφή του CPV και ορισμένων ακόμη κωδικοποιήσεων, θα προχωρήσουμε στην παρουσίαση των σημαντικότερων βάσεων δεδομένων, όπου μπορεί ο εν δυνάμει εμπλεκόμενος στην εκάστοτε προμηθευτική

⁵⁶ «Οδηγός σχετικά με το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) – Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σελ.2

⁵⁷ «CPV 2008, Επεξηγηματικές Σημειώσεις», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σελ.3

διαδικασία να αναζητήσει είτε το προϊόν που τον ενδιαφέρει ή ακόμη να τοποθετήσει και να κοινοποιήσει τη δική του προσφορά. Εύλογο είναι οι εν λόγω βάσεις δεδομένων αποτελούν και το σημαντικότερο εργαλείο της παρούσας εργασίας.

Ενδεικτικά, παρακάτω, παρουσιάζεται μια σελίδα του πίνακα κωδικοποίησης κατά CPV των ειδών, για μια πληρέστερη εικόνα του αντικειμένου:

A/A	Κωδικός CPV	Είδος Υλικού
1	09122200-2	Αέριο βουτάνιο
2	09122210-5	Υγροποιημένο βουτάνιο
3	09123000-7	Φυσικό αέριο
4	09130000-9	Πετρέλαιο και αποστάγματα
5	09131000-6	Κηροζίνη αεροσκαφών
6	09131100-7	Καύσιμα αεριωθουμένων τύπου κηροζίνης
7	09132000-3	Βενζίνη
8	09132100-4	Αμόλυβδη βενζίνη
9	09132200-5	Μολυβδούχος βενζίνη
10	09132300-6	Μείγμα βενζίνης με αιθανόλη
11	09133000-0	Υγροποιημένο αέριο πετρελαίου (υγραέριο)
12	09134000-7	Ακάθαρτο πετρέλαιο
13	09134100-8	Πετρέλαιο ντίζελ
14	09134200-9	Καύσιμο πετρελαιοκινητήρων ντίζελ
15	09134210-2	Καύσιμα ντίζελ (0,2)
16	09134220-5	Καύσιμα ντίζελ (EN 590)
17	09134230-8	Βιοντίζελ
18	09134231-5	Βιοντίζελ (B20)
19	09134232-2	Βιοντίζελ (B100)
20	09135000-4	Πετρέλαιο εξωτερικής καύσης
21	09135100-5	Πετρέλαιο θέρμανσης
22	09135110-8	Καύσιμα έλαια μικρής περιεκτικότητας σε θείο
23	09200000-1	Πετρέλαιο, άνθρακας και πετρελαιοειδή
24	09210000-4	Λιπαντικά παρασκευάσματα
25	09211000-1	Λιπαντικά έλαια και λιπαντικά μέσα

26	09211100-2	Έλαια κινητήρων
27	09211200-3	Λιπαντικά συμπιεστών
28	09211300-4	Λιπαντικά στροβίλων
29	09211400-5	Λιπαντικά κιβωτίων οδοντωτών τροχών
30	09211500-6	Λιπαντικά συστημάτων υποπολλαπλασιασμού

Πίνακας 2: Ενδεικτική κωδικοποίηση υλικών κατά CPV

Στον παραπάνω πίνακα, είναι εύκολο να παρατηρήσει κανείς ότι από τη γενική κατηγορία «Πετρέλαιο, άνθρακας και πετρελαιοειδή⁵⁸» με την προσθήκη επιπλέον ψηφίων, «εξειδικεύουμε» την αναζήτησή μας σε πιο λεπτομερή χαρακτηριστικά του προϊόντος που αναζητούμε, φτάνοντας π.χ. στα «Λιπαντικά συστημάτων υποπολλαπλασιασμού» με την προσθήκη 3 ακόμη ψηφίων.

4.2 Τί είναι το Standard International Trade Classification

Η Τυποποιημένη Ταξινόμηση του Διεθνούς Εμπορίου⁵⁹, SITC ως συντομογραφία, είναι ένα μια μέθοδος ταξινόμησης των προϊόντων σε παγκόσμιο επίπεδο. Θεσπίστηκε από τα Ηνωμένα Έθνη (UN) και ήδη βρίσκεται στην 4^η αναθεώρησή της, η οποία ισχύει⁶⁰ από το 2006. Χρησιμοποιείται, κυρίως, για στατιστικές εξωτερικού εμπορίου (αξία και όγκος εξαγωγών και εισαγωγών προϊόντων) και επιτρέπει τις διεθνείς συγκρίσεις εμπορευμάτων και βιομηχανικών προϊόντων.

⁵⁸ Το με Α/Α 23 και CPV:09200000-1.

⁵⁹ Τα στοιχεία αντλήθηκαν από το διαδίκτυο και συγκεκριμένα από τους συνδέσμους:

α) Των Ηνωμένων Εθνών:

<https://unstats.un.org/unsd/cr/registry/regcst.asp?Cl=14>

β) Της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

[http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_\(SITC\)](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Glossary:Standard_international_trade_classification_(SITC))

γ) Του ΟΟΣΑ (Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης):

<https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=2466>

⁶⁰ Η 4^η αναθεώρηση εγκρίθηκε το 2006 κατά την 37η σύνοδο της Στατιστικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών.

Η εν λόγω ταξινόμηση προτείνεται κυρίως για αναλυτικούς – ερευνητικούς σκοπούς – με ένα επιπλέον «παίκτη» στη διαδικασία της ταξινόμησης των προϊόντων, αυτόν του «Ομογενοποιημένου Συστήματος Περιγραφής και Κωδικοποίησης Προϊόντων»⁶¹

Οι ομαδοποιήσεις της SITC, μέσω των ψηφίων που «άρχονται» της κάθε ομάδας, αντανακλούν⁶²:

- Τα υλικά παραγωγής,
- Το στάδιο της επεξεργασίας,
- Τις εμπορικές πρακτικές και χρήσεις των προϊόντων,
- Τη βαρύτητα (υπό την έννοια της σημασίας) των αγαθών στο παγκόσμιο εμπόριο και
- Τις τεχνολογικές αλλαγές.

Αντίστοιχα με τις προηγούμενες ομαδοποιήσεις που παρουσιάστηκαν παραπάνω, οι βασικές κατηγορίες είναι:

α. Τρόφιμα ⁶³ , ποτά και καπνός:	ομάδες 0 και 1
β. Πρώτες ύλες:	ομάδες 2 και 4
γ. Καύσιμα και λοιπά προϊόντα ενέργειας:	ομάδα 3
δ. Χημικά προϊόντα:	ομάδα 5
ε. Μηχανήματα και εξοπλισμός μεταφορών:	ομάδα 7

⁶¹ Το “Harmonized Commodity Description and Coding System”, ευρύτερα γνωστό ως “The Harmonized System (HS)” θα εξεταστεί παρακάτω σε πολύ περιορισμένη όμως έκταση.

⁶² Από το International Trade Statistics Branch του Statistics Division των Ηνωμένων Εθνών (United Nations).

⁶³ Στις υπόψη κατηγορία συμπεριλαμβάνονται τα ζώντα ζώα

στ. Λοιπά βιομηχανικά προϊόντα:

ομάδες 6 και 8

Ομοίως με τη «λογική» της ιεραρχικής δομής και της κωδικοποίησης συναφών μεθόδων κατηγοριοποίησης αγαθών, η χρησιμοποιούμενη μέθοδος⁶⁴ είναι αρκετά απλή:

- Τομείς αγαθών με κώδικα ενός (1) ψηφίου
- Τμήματα με κώδικα δύο (2) ψηφίων
- Ομάδες με κώδικα τριών (3) ψηφίων
- Υπό-ομάδες με κώδικα τεσσάρων (4) ψηφίων
- Προϊόντα (αντικείμενα)⁶⁵ με κώδικα πέντε (5) ψηφίων

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι ο αριθμός 0125⁶⁶ που αφορά σε μια υπό-ομάδα προϊόντων, «ιεραρχείται» ως εξής:

- 0 - Τρόφιμα, ποτά και καπνός
- 01 - Κρέατα και παρασκευάσματα από κρέας
- 012 - Κρέατα νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα (εκτός των βοοειδών)
- 0125 - Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αιγοειδών, αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα.

⁶⁴ Από τον ιστότοπο των ΗΕ: Commodity Indexes for the Standard International Trade Classification, Revision 3, United Nations, New York, Statistical Papers, Series M, No. 38/Rev. 2, Vol. 1, page v.

⁶⁵ Ο αγγλικός όρος είναι "item".

⁶⁶ Από την επίσημη ιστοσελίδα "AGORA" της Γενικής Γραμματείας Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων & Αναπτυξιακής Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών και στον σύνδεσμο:

<http://agora.mfa.gr/geniki-grammateia-diethnon-oikonomikon-sxeseon-anaptuxiakis-sunergasias/b1/97-sitc-rev-4>

4.3 Τί είναι το Harmonized Commodity Description and Coding System⁷⁰

Το γνωστό και ως “The Harmonized System ⁶⁷” αποτελεί μια διεθνή ονοματολογία⁶⁸ προϊόντων του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων⁶⁹.

Εφαρμόστηκε για πρώτη φορά το 1988 και περιλαμβάνει περίπου 5.000⁷⁰ ομάδες προϊόντων (αγαθών) «σχηματισμένα» σε 6ψήφιο κωδικό, τακτοποιημένα με «νόμιμη και λογική⁷¹» δομή. Η υπόψη δομή καθορίζεται από μια σειρά κανόνων όσον αφορά στην κωδικοποίησή τους.

Το υπόψη σύστημα⁷² χρησιμοποιείται από περισσότερες από διακόσιες (200)⁷³ χώρες και οικονομικούς φορείς στη βάση των τελωνειακών λειτουργιών, ενώ σύμφωνα με τον ίδιο τον Οργανισμό, πάνω από το 98% των εμπορευμάτων που διακινούνται στο διεθνές εμπόριο κατηγοριοποιούνται και ταξινομούνται βάσει του HS.

Σκοπός του είναι η επίτευξη ομοιογένειας, όσον αφορά στην επιβολή δασμών και τις εμπορικές διαδικασίες, ενώ αποσκοπεί στη μείωση του κόστους του διεθνούς εμπορίου. Η χρήση του εκτείνεται πέρα από τις κυβερνήσεις. Έτσι αποτελεί εργαλείο για διεθνείς οργανισμούς και ιδιωτικούς φορείς, με σκοπούς, όπως η παρακολούθηση «ελεγχόμενων» προϊόντων, η προέλευση προϊόντων, στατιστικές διεθνών μεταφορών, οικονομική έρευνα και ανάλυση, καθιστώντας εαυτόν μια διεθνή οικονομική γλώσσα και ένα κοινό κώδικα και εργαλείο για το διεθνές εμπόριο.

⁶⁷ Στο εξής HS

⁶⁸ Ο ακριβής όρος είναι: “nomenclature”

⁶⁹ World Customs Organization (WCO)

⁷⁰ Μετά την εφαρμογή των τελευταίων τροποποιήσεων ο αριθμός αυτός έχει ανέλθει από την 1^η Ιανουαρίου 2017 στα 5.300.

⁷¹ “arranged in a legal and logical structure” σύμφωνα με τον ιστότοπο του WCO και στο σύνδεσμο: <http://www.wcoomd.org/en/topics/nomenclature/overview/what-is-the-harmonized-system.aspx>

⁷² Η «επιστασία» του συστήματος ανήκει στο “The International Convention on the Harmonized Commodity Description and Coding System”.

⁷³ Ως συμμετέχοντα μέρη είναι 154 χώρες και η ΕΕ, ενώ συνολικά οι συμμετέχοντες φορείς (κράτη – οικονομικές ενώσεις, τελωνεία, κλπ) αριθμούν 207, σύμφωνα με τα στοιχεία της 18^{ης} Ιανουαρίου 2017.

Το συγκεκριμένο σύστημα κωδικοποίησης αποτελεί ούτε λίγο ούτε πολύ ένα «ζωντανό» οργανισμό, αφού είναι δυναμικά αναπτυσσόμενο. Ακολουθεί⁷⁴ τόσο την εξέλιξη της τεχνολογίας, με την εισαγωγή καινούργιων προϊόντων, όσο και τις οποιοσδήποτε αλλαγές επί των εφαρμοζόμενων πρακτικών στο διεθνές εμπόριο. Μέχρι σήμερα έχουν γίνει πέντε (5) αναθεωρήσεις⁷⁵ του «καταλόγου» των υλικών με τελευταία την ισχύουσα από αρχές του τρέχοντος έτους.

Αναλύοντας με πολύ συντομία τη δομή του συστήματος ταξινόμησης, θα δούμε ότι το σύνολο των προϊόντων είναι κατανεμημένα σε ενενήντα εννέα (99) κεφάλαια και ομαδοποιημένα σε εικοσιένα (21) τομείς, οι δε περιγραφές αυτών εμφανίζονται σε επικεφαλίδες και «υπό-επικεφαλίδες».

Κατ' αυτόν τον τρόπο και χωρίς ιδιαίτερες διαφοροποιήσεις από τα υπόλοιπα συστήματα κωδικοποίησης που παρουσιάστηκαν παραπάνω, τα έξι ψηφία μπορούν να αναλυθούν περαιτέρω σε τρία (3) μέρη. Τα πρώτα δυο (2) ψηφία καθορίζουν τη γενική κατηγορία των αγαθών (π.χ. το 09- αναφέρεται σε καφέ, τσάι, ματέ⁷⁶, μπαχαρικά). Τα επόμενα δύο ψηφία δίνουν περισσότερες πληροφορίες και εξειδικεύουν την αναζήτηση και την ταυτοποίηση του προϊόντος (π.χ. το 09.02- αναφέρεται σε τσάι με προσθήκη γεύσης ή μη). Εν συνεχεία τα επόμενα δύο (2) παρέχουν ακόμη περισσότερες πληροφορίες (δηλαδή το 09.02.10 αφορά σε πράσινο τσάι. Το 6ο ψηφίο αποτελεί ουσιαστικά και το «όριο» ομοιομορφίας μεταξύ των χωρών που «συμμετέχουν» στην κατά HS κωδικοποίηση. Από εκεί και πέρα, οι χώρες διαφοροποιούνται, άλλοτε ελαφρώς και άλλοτε περισσότερο ένεκα των ιδιαίτερως λεπτομερών περιγραφών και κατ' επέκταση δεν δύναται να περιληφθούν στο συγκεκριμένο σύστημα, φτάνοντας ακόμη από τα έξι (6) κοινώς αποδεκτά και χρησιμοποιούμενα ψηφία, στα δέκα (10) ψηφία με σκοπό να εξυπηρετήσουν εθνικά συμφέροντα βάσει των επιμέρους «εθνικών» χαρακτηριστικών των προϊόντων.

⁷⁴ Ανανεώσεις επί των περιεχομένων εφαρμόζονται κάθε 5 με 6 χρόνια, ενώ οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνεται από τον WCO τίθεται σε ισχύ 2 μήνες μετά τη λήψη της.

⁷⁵ Αναθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 1996, 2002, 2007, 2012 και 2017.

⁷⁶ *Ilex paraguariensis* - mate, γνωστό ως και ίλεξ, είναι ένα φυτό που ευδοκμεί στη Νότιο Αμερική με ιδιότητες παρόμοιες με του τσαγιού

Ενδεικτικά, η ανάλυση κατά το συγκεκριμένο σύστημα και σύμφωνα με την προαναφερθείσα επιλογή, που αφορούσε στην επιμέρους ανάλυση του κωδικού 09, παρουσιάζεται⁷⁷ ακολούθως:

09 Chapter	Coffee, Tea, Mate And Spices
0901 Heading	Coffee, Whether Or Not Roasted Or Decaffeinated; Coffee Husks And Skins; Coffee Substitutes Containing Coffee
0901.21 Sub Heading (HS code)	Coffee, Roasted, Not Decaffeinated
0901.21.00 Subheading (Determines Duty)	No Distinction
0901.21.0010 Statistical Suffix (Further Definition and Makeup)	Coffee, Roasted, Not Decaffeinated, Certified Organic

Πίνακας 3: Ενδεικτική παρουσίαση της επιμέρους ανάλυσης του κεφαλαίου 09 της κατά HS κωδικοποίησης

Έτσι, εύκολα γίνεται αντιληπτή μια ιδιαίτερος ευδιάκριτη διαφοροποίηση⁷⁸ μεταξύ της κατά HS κατηγοριοποίησης και της κατά SITC. Ενώ η μεν SITC εστιάζει περισσότερο - βάσει του τρόπου που είναι δομημένη – στις οικονομικές λειτουργίες (κάλλιστα θα μπορεί να πει κανείς στο «οικονομικό αποτύπωμα») του προϊόντος στα διάφορα στάδια της παραγωγής του, ενώ η HS δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα στην ακριβέστερη και λεπτομερέστερη περιγραφή του προϊόντος σύμφωνα με τα επιμέρους χαρακτηριστικά του. Εν ολίγοις, η λογική της δημιουργίας της κωδικοποίησης SITC από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών ήταν να τόσο να αποτυπωθούν τα φυσικά

⁷⁷ Πηγή Ηνωμένα Έθνη: <https://unstats.un.org/unsd/tradekb/Knowledgebase/50043/HS-2002-Classification-by-Section>

⁷⁸ Σύμφωνα με το "ITC's Market Analysis and Research Services" στη Γενεύη της Ελβετίας και από το σχετικό σύνδεσμο: <http://legacy.intracen.org/mas/sitchs.htm>

χαρακτηριστικά του προϊόντος, αλλά κυρίως η φάση της επεξεργασίας τους. Αυτό θα επέτρεπε την ακριβέστερη οικονομική ανάλυση, δηλαδή την στατιστική παρακολούθηση της οικονομικής δραστηριότητας, ανάλογα με τα επίπεδα της επεξεργασίας.

4.4 Ταξινόμηση κατά Broad Economic Categories

Μια ακόμη πιο διαφοροποιημένη κατηγοριοποίηση προϊόντων από τις ήδη αναφερθείσες είναι η ταξινόμηση σε Ευρείες Οικονομικές Κατηγορίες.

Ήδη από το 1965⁷⁹ είχε αρχίσει να διαφαίνεται η ανάγκη παρακολούθησης των εμπορικών δραστηριοτήτων που λάμβαναν χώρα μεταξύ των κρατών, όσον αφορά στις εισαγωγές και στις εξαγωγές, σε ευρείες οικονομικές κατηγορίες. Σημείο αναφοράς για να δημιουργηθεί μια τέτοια κατηγοριοποίηση απετέλεσε ένα άλλο «εργαλείο» του ΟΗΕ, η κατηγοριοποίηση κατά SITC.

Παράλληλα και προκειμένου να αποφευχθούν γενικεύσεις που εν τέλει δεν παράγουν ασφαλή συμπεράσματα στον εκάστοτε χρήστη-ερευνητή και σαφώς στον ΟΗΕ προϊόν του οποίου αποτελεί η συγκεκριμένη κωδικοποίηση, ακολουθήθηκε και μια «λογική» προστιθέμενης αξίας κατά την παραγωγή εκάστου προϊόντος, επιδιώκοντας ουσιαστικά να συμπεριλάβουν όλα εκείνα τα προϊόντα τα οποία διαπιστωμένα «μετέχουν» στις αγορές «παραγωγών» ή «χρηματιστήριο Εμπορευμάτων – Αγροτικών Προϊόντων», κατ' επέκταση οι τιμές τους έχουν μείζονα σημασία για την παγκόσμια οικονομία. Η σταδιακή κλιμάκωση της προστιθέμενης αξίας παρουσιάζεται στην παρακάτω εικόνα:

Εικόνα 1: Σταδιακή κλιμάκωση της προστιθέμενης αξίας της ταξινόμησης κατά BEC

⁷⁹ Στην 13^η Σύνοδο του ΟΗΕ η Επιτροπή Στατιστικής του Οργανισμού πρότεινε την εφαρμογή ενός μέτρου παρακολούθησης ευρείας οικονομικής δραστηριότητας παγκοσμίως επί των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των κρατών. Η εφαρμογή αυτής της κωδικοποίησης-μέτρου ενσαρκώθηκε στην κωδικοποίηση κατά BEC έξι χρόνια αργότερα.

Μετά από πέντε (5) αναθεωρήσεις⁸⁰, η ταξινόμηση κατά BEC, παρέχει, πλέον, τη δυνατότητα στο χρήστη να παρακολουθεί την κύρια εμπορική δραστηριότητα μεταξύ των κρατών ανά κατηγορία ενδιαφέροντος. Επιπλέον κίνητρο για τις αναθεωρήσεις δεν ήταν μόνο η προσαρμογή στην πραγματικότητα, αλλά, επιπλέον, η εισαγωγή νέων προϊόντων, καθώς και η εισαγωγή των υπηρεσιών ως εμπορική δραστηριότητα που χρήζει παρακολούθησης.

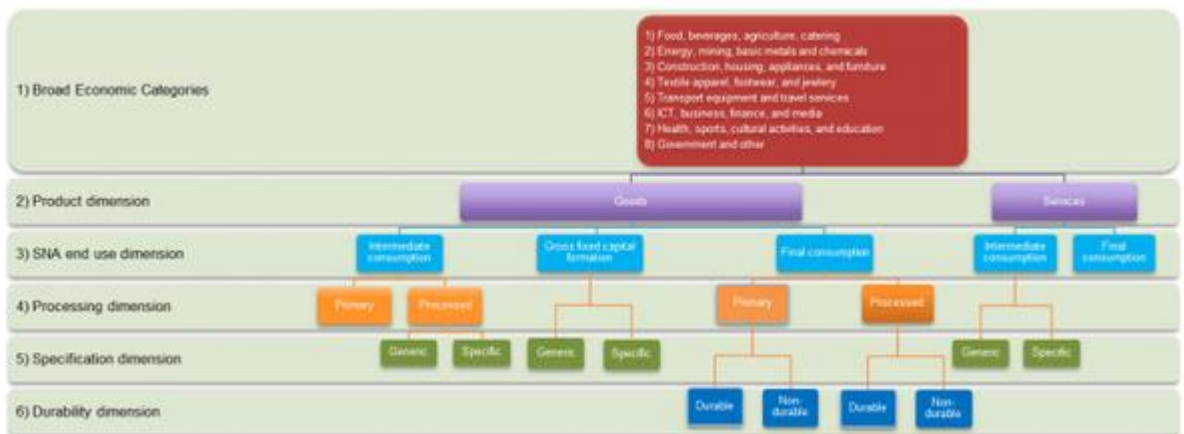
Ενδεικτικά η κατηγοριοποίηση κατά BEC είναι όπως στον ακόλουθο πίνακα:

BEC – Broad Economic Categories		CPC Services	HS Goods
Category 1	Agriculture, forestry, fishing, food, beverages, tobacco	178	972
Category 2	Mining, quarrying, refinery, fuels, chemicals, electricity, water, waste treatment	75	983
Category 3	Construction, wood, glass, stone, basic metals, housing, electrical appliances, furniture	224	1313
Category 4	Textile, apparel, shoes, jewelry, leather	88	895
Category 5	Transport equipment and services, travel, postal services	136	180
Category 6	ICT, media, computers, business and financial services	289	441
Category 7	Health, pharmaceuticals, education, cultural, sport	126	178
Category 8	Government, military and other	168	139
Total	All products	1284	5101

Πίνακας 4: Κατηγοριοποίηση κατά BEC

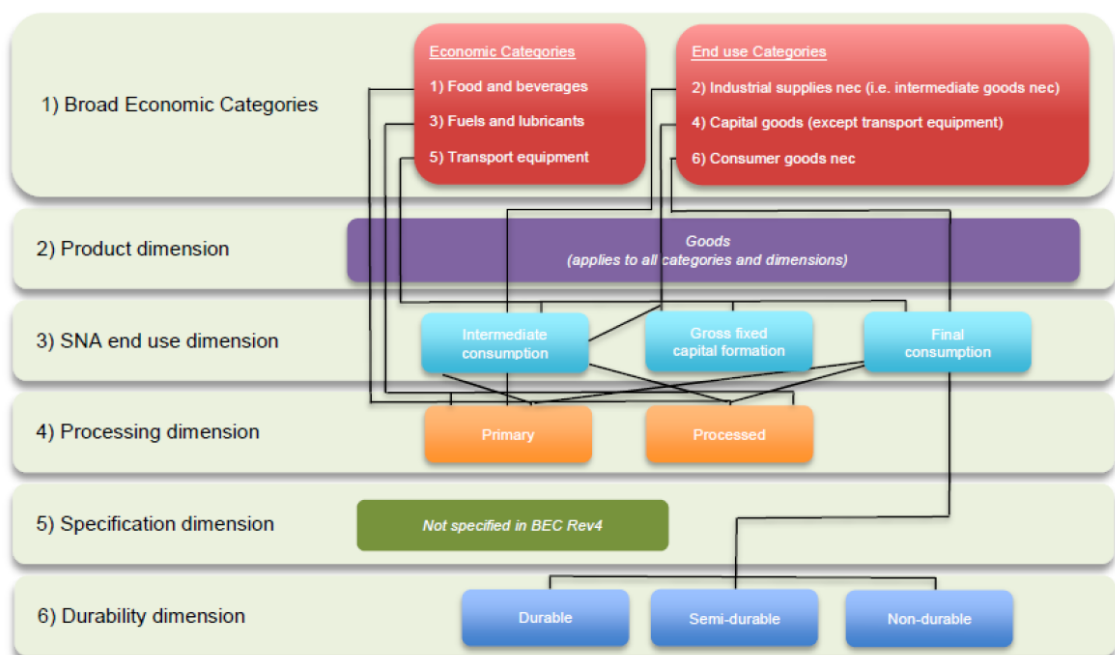
Η δομή της τελευταίας αναθεώρησης (5^η) παρουσιάζεται στο γράφημα παρακάτω:

⁸⁰ Η πρώτη έγινε το 1976, ακολουθώντας τις αλλαγές που επήλθαν με την αναθεώρηση της SITC (2^η έκδοση). Η δεύτερη έγινε το 1984, για τις αλλαγές της 3^{ης} έκδοσης του SITC. Η Τρίτη έγινε το 1986 διορθώνοντας κάποιες παραλείψεις της 2^{ης} και η τέταρτη, το 2002, υλοποίησε μια πιο λεπτομερή περιγραφή των αγαθών, όπως αυτή παρουσιάστηκε από το HS την ίδια χρονιά, ενώ παράλληλα παρείχε περαιτέρω οδηγίες για τη χρήση. Η πέμπτη αναθεώρηση ξεκίνησε το 2014 και είναι ακόμη σε μορφή "beta".

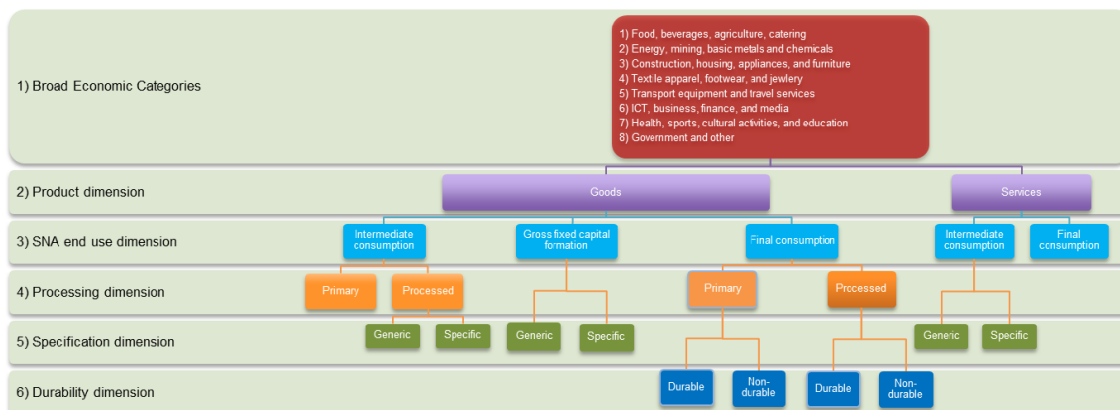
Γράφημα 3: Δομή 5ης Αναθεώρησης BEC

Αντίστοιχα με το παραπάνω γράφημα, από τα αποτελέσματα της τελευταίας αναθεώρησης, οι σχέσεις (δηλαδή ο τρόπος διασύνδεσης) μεταξύ των οντοτήτων παρουσιάζονται στο ακόλουθο γράφημα:

Γράφημα 4: Σχεσιακή γραφική παράσταση οντοτήτων κατά BEC

Ακολούθως παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο αναλύεται η κάθε κατηγορία:

Γράφημα 5: Ανάλυση κατηγοριών κατά BEC

Στο τελευταίο γράφημα φαίνεται χαρακτηριστικά η προσθήκη που επήλθε στην εν λόγω κωδικοποίηση κατά την τελευταία αναθεώρηση του 2014, αυτή των «υπηρεσιών».

4.5 Συνδέσεις μεταξύ των συστημάτων

Η πολυπλοκότητα των συστημάτων ταξινόμησης και κατηγοριοποίησης των κάθε είδους διακινούμενων προϊόντων και παρεχόμενων υπηρεσιών, προφανώς και αποτελεί σαφή ενδεικτική της αδυναμίας των παγκόσμιων παικτών να συναινέσουν στην δημιουργία ενός και μόνο συστήματος. Παράλληλα, υποδεικνύει την ανάγκη ύπαρξης μιας κοινής «γλώσσας» όσον αφορά στις δημόσιες συμβάσεις, καθώς και γενικότερα σε οποιαδήποτε εμπορική συναλλαγή που πραγματοποιείται σε διακρατικό επίπεδο.

Η πολυφωνία εντούτοις των συστημάτων κωδικοποίησης, αλλά και οι πλείστες τροποποιήσεις, αναθεωρήσεις και επανεκδόσεις των διαφόρων συστημάτων, υπογραμμίζουν την ανάγκη διασύνδεσης μεταξύ αυτών των συστημάτων. Ασφαλώς, ο ΟΗΕ είναι ο πρώτος φορέας που διαπίστωσε αυτή την αναγκαιότητα, κυρίως για τον τρόπο λειτουργίας της βάσης του UN Comtrade, η οποία και παρουσιάζεται σε κεφάλαιο που ακολουθεί.

Ενδεικτικά θα παρουσιαστούν μερικοί τρόποι διασύνδεσης τόσο μεταξύ των διαφόρων εκδόσεων όσο και μεταξύ των διαφόρων συστημάτων, χωρίς όμως περαιτέρω ανάλυση αφού ξεφεύγει από τα πλαίσια της παρούσης εργασίας.

Έτσι λοιπόν, λογίζοντας μόνον ένα κωδικό του SITC, τον 001, που αναφέρεται σε «Ζώντα ζώα» και συγκεκριμένα στην 3^η επανέκδοση του SITC, η σχέση⁸¹ που προκύπτει μεταξύ των διαφόρων εκδόσεων του HS παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Relationship	HS 2012	HS 2007	HS 2002	HS 1996	HS 1992
1:1	4744	4418	3967	3660	3333
n:1	578	799	948	1153	1332
1:n	44	124	508	560	644
n:n	775	983	1651	2096	2554

Πίνακας 5: Παρουσίαση σχέσεων μεταξύ εκδόσεων του Harmonized System

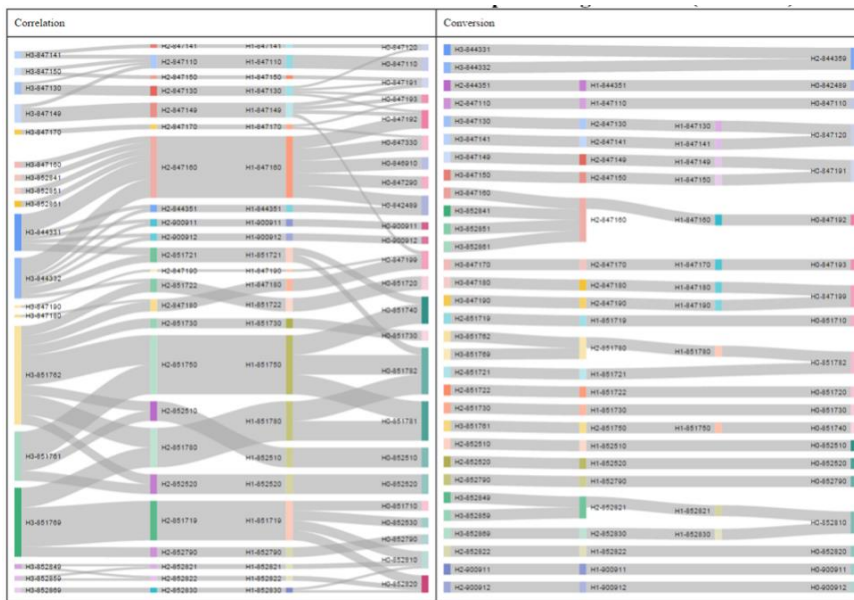
Αναλυτικότερα, η επεξήγηση των σχέσεων 1:1, n:1, 1:n και n:n γίνεται στο ακόλουθο γράφημα για την ίδια πάντα κατηγορία κωδικών:

Γράφημα 6: Αναλυτική σχεσιακή παρουσίαση στο HS

⁸¹ United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Statistic Division, Trade Statistics Branch, International Merchandise Trade Statistics Section, Νέα Υόρκη, Μαιος 2017: “Correlation and conversion tables used in UN Comtrade”, σελ.2

Προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα βάσει των σχέσεων που παρουσιάζονται παραπάνω, από τη διασύνδεση στη μετατροπή – με αυτοματοποιημένη – πλέον μορφή, η εικόνα γίνεται ακόμη πιο περίπλοκη:

Γράφημα 7: Ενδεικτική παρουσίαση μετατροπών κωδικών ανά σύστημα κωδικοποίησης

Αυτό που είναι αναγκαίο να αναφερθεί είναι ότι η όλη διαδικασία – ειδικά όσον αφορά στη διασύνδεση μεταξύ διαφορετικών εκδόσεων εκάστου συστήματος και δη του HS - υπακούει σε κάποιους «κανόνες». Οι κανόνες⁸² αυτοί, κατά σειρά προτεραιότητας και βαρύτητας, είναι οι ακόλουθοι:

Κανόνας 1^{ος}: Σταθερότητα (συνέπεια) επί των κατηγοριών που μας ενδιαφέρουν

Κανόνας 2^{ος}: Καθορισμένος κωδικός και μετατροπή των υποκατηγοριών στον αρχικά καθορισμένο, εφόσον αυτός διατηρείται ανά τις εκδόσεις

Κανόνας 3^{ος}: Διατήρηση των σχέσεων στους κωδικούς «άλλα προϊόντα»

⁸² Κρίνεται σκόπιμο, να μην αναλωθεί ο αναγνώστης στην ανάλυση των κανόνων και ως εκ τούτου, μνομονεύονται απλώς επιγραμματικά. Για περισσότερα στοιχεία και περαιτέρω έρευνα επί των κανόνων στους οποίους υπακούει η λογική της μετατροπής και διασύνδεσης των συστημάτων κωδικοποίησης κατά τον ΟΗΕ, βλ. σύνδεσμο:

<https://unstats.un.org/unsd/tradekb/Knowledgebase/50020/HS-SITC-and-BEC-conversion-and-correspondence-tables>

Και σε μορφή Pdf: “Correlation and conversion tables used in UN Comtrade”, 2017, UN, σελ.5

Κανόνας 4^{ος}: Προσοχή στις σχέσεις μεταξύ 1 : πολλά, πολλά : πολλά

Κανόνας 5^{ος}: Το 75% του μεριδίου του εμπορίου

Κανόνας 6^{ος}: Ακολουθία μετά της κύριας κατηγορίας και των υποκατηγοριών στις περιγραφές «άλλα»

Κανόνας 7^{ος}: Το μεγαλύτερο μερίδιο στην αγορά (ακολουθεί τον 5^ο κανόνα)

Μια σαφή εικόνα της αλληλουχίας⁸³ μεταξύ των κατά SITC και HS Κωδικών, παρουσιάζεται στον πίνακα του Παραρτήματος «Ζ», χωρίς όμως την παρουσίαση των αντίστοιχων περιγραφών των προϊόντων.

Ομοίως υπάρχουν και άλλου είδους μετατροπές μεταξύ συστημάτων διαφορετικού ενδιαφέροντος, όπως τα βιομηχανικά τα οποία περιλαμβάνονται⁸⁴ στο σύστημα ISIC και του SITC. Πίνακας με τη διαφορετική «ονοματολογία» μεταξύ των δύο (2) συστημάτων παρουσιάζεται στο Παράρτημα «Η».

Στην επόμενη παράγραφο ακολουθεί μια σύντομη παρουσίαση της βάσης δεδομένων TED που είναι η επίσημη ΒΔ της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.

4.6 Τί είναι το TED (Tenders Electronic Daily)

Η βάση δεδομένων TED (Tenders Electronic Daily) είναι η ηλεκτρονική έκδοση του Συμπληρώματος της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που σχετίζεται άμεσα με τις ευρωπαϊκές δημόσιες συμβάσεις⁸⁵.

Ο ετήσιος όγκος των δημοσιευόμενων στοιχείων σχετικά με προσφορές είναι πολύ μεγάλος. Έτσι, στην TED, κάθε χρόνο, δημοσιεύονται περί τις 460.000

⁸³ Για περισσότερα: <https://unstats.un.org/unsd/trade/classifications/correspondence-tables.asp>

⁸⁴ Marc-Andreas Muendler, "Converter from SITC to ISIC", University of California, San Diego, CESifo and NBER, January 8, 2009.

⁸⁵ Από τον επίσημο ιστότοπο: <http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>

προσκλήσεις υποβολής προσφορών, με οικονομική αξία που προσεγγίζει τα 420 δισεκατομμύρια ευρώ, ήτοι περίπου το 3% του ΑΕΠ⁸⁶ ολόκληρης της Ε.Ε..

Ανάγκη είναι να τονιστεί ότι δικαίωμα πρόσβασης στην TED έχουν και οι χώρες πέραν του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ενώ η πρόσβαση είναι δωρεάν και υπάρχει μεγάλη δυνατότητα επεξεργασίας και ταξινόμησης των παρεχόμενων στοιχείων, σύμφωνα με τις ανάγκες του κάθε χρήστη.

Παράλληλα στο TED δημοσιεύονται και όλες οι προκηρύξεις των οργάνων της Ε.Ε. παρέχοντας τη δυνατότητα για ίσες ευκαιρίες σε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς. Το TED πέραν ενός ιδιαίτερα χρηστικού εργαλείου συνιστά ένα ακόμη μέσο επίτευξης της διαφάνειας σε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τις προμηθευτικές διαδικασίες, ενώ παράλληλα ευνοεί τον υγιή επιχειρηματικό ανταγωνισμό και εξυπηρετεί την πρώτη⁸⁷ από τις τέσσερις (4) θεμελιώδεις ελευθερίες της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης που είναι η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων (και υπηρεσιών).

Ασφαλώς, χρησιμοποιώντας το CPV στην βάση δεδομένων του TED, παρακάμπτεται το εμπόδιο της πιθανής διαφορετικότητας της γλώσσας μεταξύ αγοραστή και πωλητή, λόγω της αριθμητικής μορφής του.

4.7 Οι δυσκολίες κωδικοποίησης, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των υλικών που προμηθεύεται ο Στρατός Ξηράς

Το σημαντικότερο πρόβλημα που ανέκυψε στην παρούσα έρευνα ήταν πέραν της δεδομένης δυσκολίας στην πρόσβαση όλων των αναγκαίων πληροφοριών και στοιχείων, η ίδια η φύση των προμηθευόμενων υλικών.

⁸⁶ Από στοιχεία της Eurostat, διαθέσιμα στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/National_accounts_and_GDP

⁸⁷ Άρθρο 28 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρώην άρθρο 23 της ΣΕΚ).

Η Στρατιωτική Υπηρεσία παρουσιάζεται ιδιαίτερα απαιτητική ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές⁸⁸ και εν γένη τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που προμηθεύεται από το εγχώριο ελεύθερο εμπόριο. Έτσι, πέραν όλων όσων προβλέπει η εθνική νομοθεσία σχετικά με τις προμήθειες, μια σειρά από διαταγές προσαρμοζόμενες πάντα σε αυτή, ρυθμίζουν περαιτέρω τις διαδικασίες.

Η δυσκολία ανεύρεσης του κωδικού CPV που αντιστοιχεί στο εκάστοτε προμηθευόμενο υλικό κάμφθηκε μέσω έτερων ιστότοπων που ομαδοποιούν τις προμήθειες του Δημοσίου.

Ενδεικτικά θα αναφερθεί ο ιστότοπος του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων⁸⁹ (ΕΣΗΔΗΣ), στον οποίο εισάγοντας συγκεκριμένα κριτήρια⁹⁰ μέσω κατάλληλων τελεστών κάθε φορά δίνεται η δυνατότητα στον εκάστοτε χρήστη να περιορίσει αρκετά το εύρος των διενεργούμενων συμβάσεων ή εκείνων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί, όπως στο στιγμιότυπο οθόνης που ακολουθεί:

⁸⁸ Σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Ν.4412/16: «Τεχνικές προδιαγραφές είναι οι τεχνικές απαιτήσεις που καθορίζουν τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά ενός υλικού, προϊόντος ή υπηρεσίας που απαιτούνται, ώστε να ανταποκρίνεται στη χρήση για την οποία προορίζεται από το φορέα».

⁸⁹ Για περισσότερα βλ. στο σύνδεσμο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας:

http://www.promitheus.gov.gr/webcenter/faces/oracle/webcenter/page/scopedMD/sd0cb90ef_26cf_4703_99d5_1561ceff660f/Page119.jspx?_afLoop=23463310443294374#%40%3F_afLoop%3D23463310443294374%26_adf.ctrl-state%3Dl9pv57pkt_4

⁹⁰ Ο σύνδεσμος για την αναζήτηση με συγκεκριμένα κριτήρια του παραπάνω ιστότοπου είναι ο παρακάτω:

http://www.eprocurement.gov.gr/actSearch/faces/active_search_main.jspx?_afWindowMode=0&_afLoop=23463653665040113&_adf.ctrl-state=rlqpx1f1i_4

Αριθμός Σύμβασης	Αρ. Διακήρυξης	Αριθμός Διακήρυξης	Προϋπολογισμός (€)	Ημερομηνία Διακήρυξης	Ημερομηνία Έκδοσης Τελεστής Προσφοράς	Ημερομηνία Λήξης Υποβολής Προσφορών	Κωδικός CPV	Περιγραφή CPV	Ανθεκτικός Αρχί	Τύπος Παράδοσης	Κατάσταση
49205	1332/2017	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ 2017	109.920,00	03-05-2017 16:29:27	03-05-2017 16:29:27	26-05-2017 14:00:00	9233210-9	Υπηρεσίες διαμεριστικής απορρύθμισης πεδίων	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΝ 403 ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ	ΕΝΕΡΓΟΣ
41212	Δελτίο Έλεγχου	Προσέλευση και εγκατάσταση Μηχανολογικού Εξοπλισμού για την Τάση Επισκευών Επισκευάζονται	161.290,32	03-05-2017 15:49:32	03-05-2017 15:49:32	26-05-2017 20:00:00	38000000-9	Εξοπλισμός ενεργειακών σφαιρών αερίων (αέρι από γαλάκι)	ΤΕΙ ΔΥΤΙΩΝΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	ΚΟΖΑΝΗ	ΕΝΕΡΓΟΣ
41423	23011208-04-17	Ηλεκτρονική αναφορά όσον αφορά Μηχανολογικό εξοπλισμό για την «απόδοση εργασιών» και της απόδοσης εργασιών που αφορούν στην απόδοση των έργων της ΕΛΔΕΠΣ 2017 της Περιφέρειας Έφεσης, Θεσσαλονίκη	1.015.928,36	03-05-2017 15:48:02	03-05-2017 15:48:02	28-05-2017 00:00:00	77100000-1	Γεωργικές υπηρεσίες	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Όπως αναφέρεται στους όρους της Διακήρυξης	ΕΝΕΡΓΟΣ
41252	ΑΟ/2017	ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΔΙΑΠΡΟΚΗΡΥΞΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ	279.068,50	03-05-2017 15:00:00	15-05-2017 10:00:00	06-06-2017 17:00:00	31180000-2	Διατήρηση νεφών υποστήριξης	Ε. Π. ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΕΛΤΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Αθήνα 12 Αθήνα	ΕΝΕΡΓΟΣ

Εικόνα 2: Φόρμα αναζήτησης με φίλτρα τελεστών στο ΕΣΗΔΗΣ

Στους προαναφερθέντες «τελεστές» και προκειμένου να διευκολυνθεί η έρευνα, αρκεί να εισαχθεί μέρος ή το ακριβές όνομα του φορέα που υλοποίησε τη σύμβαση, ήτοι της αναθέτουσας αρχής. Εν προκειμένω, για μέρος των CPV που ανακτήθηκαν, ακολουθήθηκε μια «αντίστροφη» διαδικασία έρευνας. Ξεκινώντας από την αναθέτουσα αρχή, για παράδειγμα για την Διεύθυνση Προμηθειών της Ανώτατης Στρατιωτικής Διοίκησης Υποστήριξης Στρατού, χρησιμοποιήθηκε το ακρωνύμιο της (ΑΣΔΥΣ/ΔΠΜ) και αφού περιορίστηκαν τα αποτελέσματα της έρευνας, εν συνεχεία με έλεγχο της κάθε εγγραφής επιλέξαμε εκείνα τα οποία πληρούσαν τα προαπαιτούμενα της παρούσης έρευνας, για τα οποία και θα χρησιμοποιηθούν σε μεταγενέστερο σημείο της έρευνας τα στοιχεία τους (CPV και τιμή).

4.8 Τι είναι το ComTrade των Ηνωμένων Εθνών

Η βάση δεδομένων⁹¹ του ComTrade είναι ένα χρηστικό εργαλείο για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε έρευνας που σχετίζεται με εισαγωγές και εξαγωγές προϊόντων.

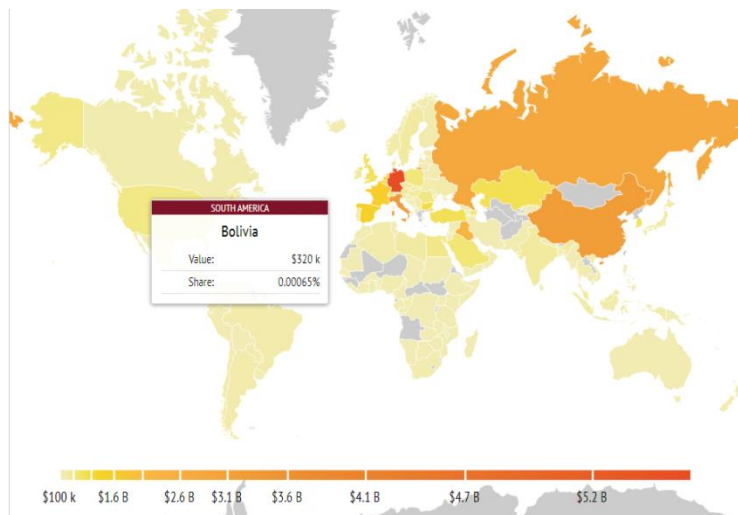
Η εν λόγω ΒΔ παρέχει δωρεάν πρόσβαση σε λεπτομερή στοιχεία του παγκόσμιου εμπορίου. Κατά τον τρόπο αυτό, αποτελεί ένα «πληροφοριακό αποθεματικό» όλων των επίσημων στατιστικών στοιχείων εμπορίου με μορφή ιδιαίτερα φιλική στο χρήστη, καθώς δύναται τα ζητούμενα στοιχεία να εξαχθούν είτε σε μορφή πινάκων είτε

⁹¹ Στο εξής Βάση Δεδομένων: ΒΔ

γραφημάτων κλπ. Όλα τα δεδομένα, τέλος, είναι προσβάσιμα μέσω API (Application Program Interface)⁹².

Οι δυνατότητες που δίνει η υπόψη ΒΔ είναι πάρα πολύ μεγάλες. Ο χρήστης μπορεί να επιλέξει ως βάση για την έρευνά του είτε συγκεκριμένη χώρα είτε συγκεκριμένο προϊόν. Παράλληλα ως επιπλέον τελεστής μπορεί να χρησιμοποιηθεί συγκεκριμένη χρονική περίοδος, ενώ επιπλέον φίλτρο αποτελούν οι εξαγωγές είτε οι εισαγωγές.

Ενδεικτικά, όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα, κατά το έτος 2015, η Ελλάδα είχε εξαγωγές αξίας 320.000 \$ στην Βολιβία, ποσό που αντιπροσωπεύει το 0,00065% των συνολικών εξαγωγών κατά το έτος αυτό:

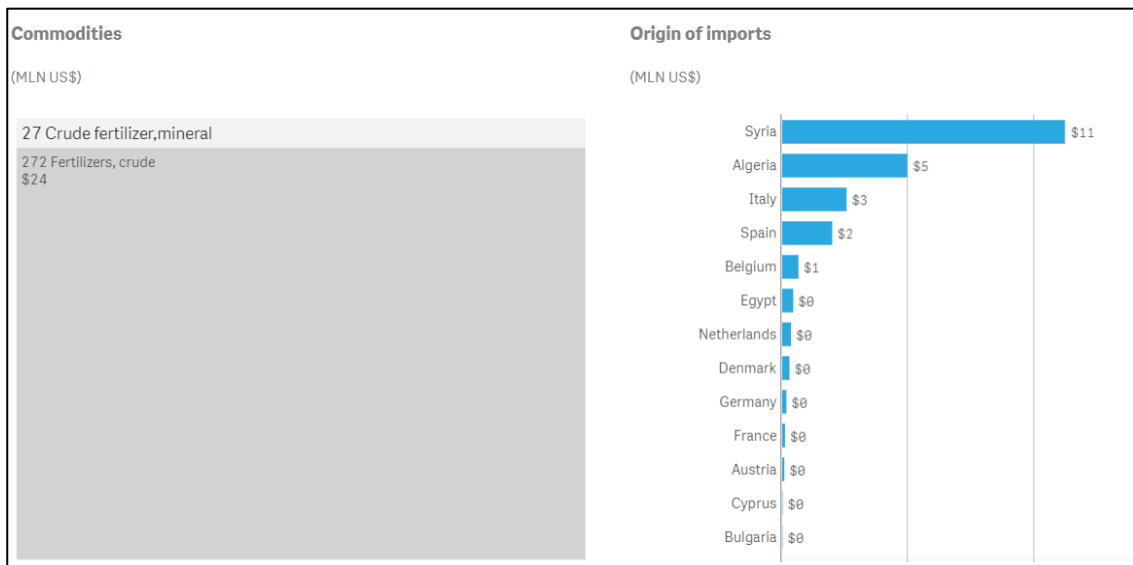

Εικόνα 3: Ενδεικτικό στιγμιότυπο εικόνας από τη ΒΔ του Comtrade με γραφική απεικόνιση

Ενώ, για το έτος 2014, η Ελλάδα ως πρώτο φίλτρο αναζήτησης, πραγματοποίησε εισαγωγές της τάξεως των 24 εκ. \$ για την προμήθεια λιπασμάτων. Ως στοιχείο για την αναζήτησή μας χρησιμοποιήσαμε τον κωδικό 272 στην κατά Βορείου Αμερικής κωδικοποίηση. Ακολούθως παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της αναζήτησης, από τα

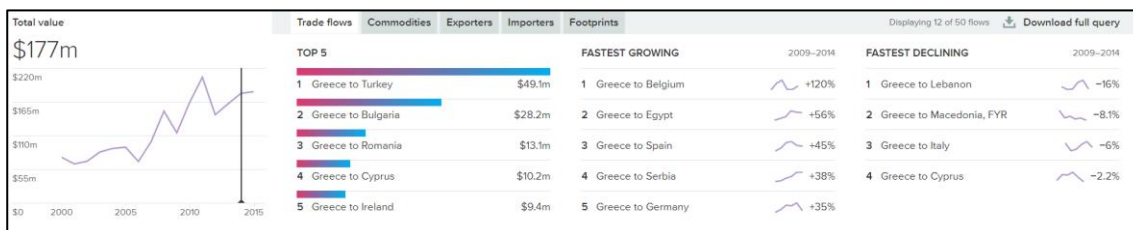
⁹² API είναι ένα σύνολο ρουτινών, πρωτοκόλλων και εργαλείων που απαιτούνται για τη δημιουργία εφαρμογών λογισμικού. Το API καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο αλληλοεπιδρά το σύνολο του λογισμικού για τη διεκπεραίωση μιας διαδικασίας. Αποτελεί δηλαδή, όχι μόνον τον τρόπο με τον οποίο «επικοινωνεί» ο χρήστης με το λογισμικό, αλλά υποβοηθά και τον προγραμματιστή να αναπτύξει το γραφικό περιβάλλον. Ενδεικτικά, αναφέρονται ως πλέον γνωστά και δημοφιλή API τα: Google Maps API, YouTube APIs, Flickr API και Amazon Product Advertising API. Για περισσότερα, βλέπε σύνδεσμο: <http://www.webopedia.com/TERM/A/API.html>

οποία φαίνεται ότι η κύρια πηγή των εισαγωγών της Ελλάδας, πριν 2,5 χρόνια σε λιπάσματα ήταν η Συρία, με 2^η την Αλγερία και 3^η την Ιταλία:

Εικόνα 4: Γράφημα εθνικών εισαγωγών σε λιπάσματα

Διατηρώντας πάντα το ίδιο ερώτημα περί εμπορικών σχέσεων με βάση τα λιπάσματα, θα πάρουμε μια διαφορετική εικόνα σχετικά με τις εξαγωγές της Ελλάδας στην κατηγορία αυτή:

Εικόνα 5: Γράφημα εθνικών εξαγωγών σε λιπάσματα

Σύμφωνα με τις δυνατότητες που δίνει η παραπάνω βάση δεδομένων ο εν δυνάμει ερευνητής αξιοποιώντας στοιχεία του παρελθόντος επί π.χ. του ερωτήματος ποιες χώρες εξήγαγαν το προϊόν το οποίο αναζητά, δύναται να ακολουθήσει μια διαφορετική προσέγγιση στον τρόπο υλοποίησης της προμήθειας την οποία επιθυμεί να ολοκληρώσει. Για παράδειγμα, εάν αναζητήσουμε την ομάδα προϊόντων με κωδικό «9303» που αφορά σε «πυροβόλα όπλα και παρόμοιες συσκευές που λειτουργούν με πυροδότηση μιας

εκρηκτικής ύλης»⁹³, τότε θα πάρουμε μια λίστα με χώρες – παραγωγούς των εν λόγω προϊόντων η οποία μπορεί να γίνει ακόμη πιο λεπτομερής φτάνοντας και μέχρι τους επιμέρους κατασκευαστές (τις εταιρείες δηλαδή που τα παρασκευάζουν):

Exporters	Imported value in 2012	Imported value in 2013	Imported value in 2014	Imported value in 2015	Imported value in 2016
World	5,504	4,249	4,010	2,453	4,069
Italy	2,919	2,343	2,904	1,742	2,478
United States of America	717	729	29	37	412
Cyprus	54	1	0	0	367
Turkey	408	249	110	62	264
Spain	390	0	415	26	257
Germany	434	264	216	320	117
Portugal	118	62	0	24	90
Belgium	202	382	168	133	55
United Kingdom	32	11	52	16	19
Finland	0	0	0	0	5
Taipei, Chinese	0	0	0	0	5
Poland	0	0	0	0	1
Austria	0	0	0	4	0
Brazil	0	75	0	0	0
Canada	0	17	38	0	0
Czech Republic	154	88	25	71	0
Denmark	0	0	0	11	0
France	18	1	8	8	0
Japan	6	0	0	0	0
Latvia	12	0	0	0	0
Russian Federation	40	14	46	0	0
Slovakia	0	9	0	0	0

⁹³ Επ' ακριβώς: "Firearms and similar devices which operate by the firing of an explosive charge, e.g. sporting ..."

Sweden	1	0	0	0	0
Switzerland	0	3	0	0	0

Πίνακας 6: Χώρες – κατασκευαστές σε πυροβόλα όπλα

Από τον τελευταίο πίνακα, επιλέγουμε μόνον την Τουρκία, ενώ περιορίζουμε ακόμη περισσότερο τη λίστα με τα προϊόντα και επιλέγουμε ως εισαγωγέα μόνον την Ελλάδα:

Bilateral trade between Turkey and Greece
Product: 930330 Sporting, hunting and target-shooting shotguns with one or more rifled bores (other than spring, ...)

Unit: US Dollar thousand

Table Graph Map Companies FDI data Tariff data Standards

Download Time Period (number of columns): 5 per page Rows per page: Default (25 per page)

Product code	Product label	Turkey's exports to Greece					Turkey's exports to world				
		Value in 2012	Value in 2013	Value in 2014	Value in 2015	Value in 2016*	Value in 2012	Value in 2013	Value in 2014	Value in 2015	Value in 2016
930330000000	Sporting, hunting and target-shooting shotguns with one or more rifled bores (other than spring, ...)	121	90	1	59	5	15,881	28,215	4,482	2,280	16,545

Sources: ITC calculations based on Turkey Statistical Institute (TURKSTAT) statistics.
Bilateral trade data have been reported by Turkey.
Turkey's exports have been reported by Turkey.

Εικόνα 6: Εισαγωγές από Τουρκία σε πυροβόλα όπλα κατά τα έτη 2012-2016

Ολοκληρώνοντας την σύντομη αυτή αναφορά στις δυνατότητες του Comtrade, κατέστη σαφής η χρηστικότητα του ως εργαλείο σε οποιονδήποτε επιθυμεί να διεξάγει μια ολοκληρωμένη και καλά οργανωμένη έρευνα προ της προμήθειας οποιουδήποτε προϊόντος από την «ελεύθερη» αγορά, είτε αυτή είναι η εγχώρια είτε η διεθνής.

Κεφάλαιο 5^ο : Στρεφόμενοι στην εθνική αγορά

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο αντιμετωπίζουμε το θέμα των προμηθειών υπό ένα διαφορετικό πρίσμα από την υπόλοιπη εργασία. Θα αναζητηθούν τρόποι με τους οποίους δύναται η αναθέτουσα αρχή και εν προκειμένω ο ΣΞ - ή εν γένει οι ΕΔ - να ενισχύσει την εγχώρια αγορά, όντας σύννομος με τις αρχές και το πνεύμα της ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Προκειμένου να καταστεί δυνατή η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων, είναι απαραίτητη σε πρώτο στάδιο η παρουσίαση εν συντομία της ισχύουσας κατάστασης και σε δεύτερο η ενδελεχής έρευνα για τυχόν εύρεση παρόμοιων πρακτικών από άλλες χώρες κ-μ της ΕΕ στο πεδίο των δημόσιων συμβάσεων που υλοποιούνται επ' ωφελεία των ΕΔ της κάθε μίας.

5.1 Προστατευτισμός ή ανοιχτή αγορά

Σίγουρα το συγκεκριμένο δίλημμα άπτεται πολιτικής βούλησης και γενικότερων μακροοικονομικών αποφάσεων. Η ίδια η ΕΕ, πάντως, μέσω των επίσημων οργάνων της, ψέγει⁹⁴ τον εμπορικό προστατευτισμό των υπολοίπων χωρών, όπως πχ των ΗΠΑ⁹⁵ ή της Ιαπωνίας. Παράλληλα, πλήττεται από θεμιτές και αθέμιτες μεθόδους που χρησιμοποιεί η πρώην αναδυόμενη - και κατά πολλούς πλέον ανεπτυγμένη - αγορά της Κίνας, σχετικά με τις εξαγορές εταιριών και την προσβασιμότητα στην τεχνολογία αυτών ή ακόμη και

⁹⁴ Ενδεικτικά αναφέρεται στον επίσημο ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής: «*However, in contrast to the EU policy favouring greater openness, many non-EU countries are reluctant to open their public procurement markets to international competition.*». Για περισσότερες πληροφορίες βλ. σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement_el

⁹⁵ Βλ. παράγραφο 43 με τίτλο: "Buy American Act", του: Terms and Conditions (for Expense, Supplies and Equipment Purchased by the Exchange), 2015, Significant Changes. US Army and Airforce Exchange Service

το λεγόμενο dumping⁹⁶ το οποίο - μαζί με τις επιδοτούμενες εξαγωγές⁹⁷ - αναμφίβολα αποτελεί προσφιλή μέθοδο προώθησης προϊόντων κυρίως των ασιατικών γιγάντων.

Αναμενόμενα, τα τελευταία χρόνια, ενώ η Ευρωπαϊκή Ένωση απ' τη μία προωθεί – βάσει της φιλελεύθερης αγοράς και πολιτικής που τηρεί - το άνοιγμα στην εσωτερική αγορά όλων των εθνικών αγορών, απ' την άλλη προσπαθεί να προστατεύσει την εσωτερική αγορά από τις αντίστοιχες μη ευρωπαϊκές, ενώ την ίδια στιγμή, πολλά κ-μ εκφράζουν πια ανοιχτά τις αμφιβολίες⁹⁸ τους σχετικά με την άρση των εμποδίων που παρείχαν, έστω και ως ένα βαθμό αντιβαίνοντας στις προταγές της ΕΕ, μια στοιχειώδη προστασία της εθνικής αγοράς τους. Ούτε λίγο ούτε πολύ, παρουσιάζεται μια εικόνα Ευρώπης δύο (2) ταχυτήτων, σύμφωνα με την οποία, οι χώρες του βορρά, είναι ανοιχτές και ιδιαίτερα αξιόπιστες σε οτιδήποτε αφορά σε άνοιγμα της αγοράς τους, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο όσο και σε παγκόσμιο, κυρίως μέσω του διαύλου της ΕΕ, ενώ οι χώρες του νότου, υστερώντας σημαντικά σε πολλούς τομείς που θα τις καθιστούσαν ανταγωνιστικές, διαπνέονται από ένα αέρα «κεκαλυμμένου προστατευτισμού», οικονομικού εθνικισμού⁹⁹, θα μπορούσε κάποιος να πει, ο οποίος από τη μία δεν θα τις εκθέσει στα όργανα της ΕΕ, από την άλλη όμως θα μπορέσει να περισώσει κάτι από το διαρρέον προς πάσα κατεύθυνση εθνικό τους κεφάλαιο.

Εάν, λοιπόν, ετίθεντο το ερώτημα που προαναφέρθηκε παραπάνω, η βάση από την οποία θα έπρεπε να κινηθεί κάποιος διαφοροποιείται ανάλογα με το «πρόβλημα» το οποίο αντιμετωπίζει. Αρχικά, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν σε

⁹⁶ Σύμφωνα με τη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου [όπως περιγράφεται στα άρθρα 1, 2, 6, και 7 του κειμένου αυτής (κυρίως στη σελίδα 145), Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade", Γενεύη, 1994] και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (σελίδα 11, κεφάλαιο 2, Dumping): «ως ντάμπινγκ νοείται η πώληση ενός προϊόντος σε μια εξαγωγική αγορά σε τιμή χαμηλότερη από την κανονική αξία του (ήτοι από τις τιμές πωλήσεως που ισχύουν στην εγχώρια αγορά του εξαγωγέα ή από το κόστος παραγωγής του με την προσθήκη εύλογου περιθωρίου κέρδους)».

⁹⁷ Οι επιδοτούμενες εξαγωγές όπως και το bumping εφαρμόζονται από ιδιωτικούς φορείς, με ταυτόχρονη την «άτυπη» και κεκαλυμμένη στήριξη από το κράτος καταγωγής αυτών.

⁹⁸ «Δεν είμαι καθόλου υπέρ οποιουδήποτε προστατευτισμού, αλλά είμαι υπερασπιστής μίας δίκαιης προστασίας», από τη συνέντευξη τύπου που εξέδωσε ο Emmanuel Macron, πρόεδρος Γαλλικής Δημοκρατίας, μετά το τέλος της 1^{ης} ημέρας συνεδρίου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 22ας και 23^{ης} Ιουνίου 2017, Βρυξέλες.

⁹⁹ Ως «οικονομικός εθνικισμός» ορίζεται η κατάσταση εκείνη, κατά την οποία μια χώρα προσπαθεί να ωφελήσει την εθνική της οικονομία μέσω της μείωσης των εισαγωγών και των ξένων επενδύσεων (πηγή: Cambridge Dictionary και School of Russian and Asian Studies. Για περισσότερα βλ. σύνδεσμο: http://www.sras.org/economic_nationalism_under_globalization).

προηγούμενο κεφάλαιο, η Ελλάδα προμηθεύεται διάφορα είδη υλικών επ' ωφελεία των ΕΔ από ένα πλήθος χωρών. Οι προμηθευτές λοιπόν του ΣΞ, όπως παρουσιάστηκε στον Πίνακα 1, εμφανίζουν μια ευρύτατη διασπορά παγκοσμίως με προελεύσεις από Κίνα και Ινδία, μέχρι Β. Αμερική και Καναδά. Είναι επίσης σαφές ότι οι προμήθειες από Αμερική ή Ευρώπη αφορούν σε υλικά υψηλής τεχνολογίας ή υλικά που προϋποθέτουν μια ακμάζουσα και άκρως εξειδικευμένη βιομηχανία. Αντιθέτως, οι προμήθειες που προέρχονται από χώρες της Ασίας, «επιτάσσονται» λόγω των σχεδόν ασυναγώνιστων τιμών που τα προϊόντα ενδιαφέροντος παρέχονται από τους εκεί κατασκευαστές. Οι λόγοι και οι βαθύτερες αιτίες που επιτρέπουν την πώληση των εν λόγω προϊόντων σε τόσο χαμηλές τιμές, δε θα εξεταστούν στην παρούσα εργασία, πλην όμως θα πρέπει να αναφερθούν ως μια ενδεχόμενη ευρύτερη πολιτική αντιμετώπισης της δεδομένης κατάστασης.

Σίγουρα δεν μπορούμε να εντάξουμε μια τέτοια λογική στα πλαίσια του άρθρου 18 της συμφωνίας αντιντάμπινγκ¹⁰⁰ βάσει του οποίου, το κάθε μέλος του ΠΟΕ είναι υποχρεωμένο (επαφίεται εντούτοις σε αυτό και μόνο): *«να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα γενικής ή ειδικής φύσεως, ώστε να διασφαλίσει ότι, το αργότερο κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος ως προς αυτό της Συμφωνίας για τον ΠΟΕ, οι εσωτερικοί του νόμοι, κανονισμοί και διοικητικές διαδικασίες θα συνάδουν με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, όπως ενδεχομένως ισχύουν σε σχέση με το εκάστοτε μέλος»*. Ακολούθως και σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στις προηγούμενες παραγράφους, είναι ανάγκη να διακρίνουμε τις δύο (2) παραπάνω περιπτώσεις προσπαθώντας να ενισχύσουμε την εθνική οικονομία και τους εγχώριους προμηθευτές. Αναμφίβολα, δεν μπορούμε να στρέψουμε την εγχώρια παραγωγή να έρθει αντιμέτωπη με τους ήδη καταξιωμένους παίκτες της παγκόσμιας αγοράς. Έτσι, ως πιθανοί τρόποι δύνανται να προταθούν τα παρακάτω:

α. Ανάπτυξη της εγχώριας, εθνικής αγοράς με την στρατηγική επένδυση στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης, προκειμένου να καταστεί ανταγωνιστική, όχι τόσο από πλευράς κόστους, γιατί κάτι τέτοιο θα είχε άλλες συνέπειες για το βιοτικό

¹⁰⁰ Σελ. 145 και ένθεν της "Agreement on implementation of article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade", Γενεύη, 1994.

επίπεδο της χώρας, όσο από πλευράς μοναδικότητας και ποιοτικής ανωτερότητας του παρεχόμενου προϊόντος.

β. Δημιουργία μιας ολόκληρης αγοράς με «στρατιωτικό-στραφές» αντικείμενο, δηλαδή δημιουργία και ενίσχυση επιχειρήσεων που έχουν ως αντικείμενο την κάλυψη των αναγκών σε θέματα άμυνας, όχι μόνο των εθνικών¹⁰¹, αλλά κυρίως των ευρωπαϊκών ή ακόμη και των υπεραντλαντικών.

γ. Ενίσχυση των εγχώριων επιχειρήσεων προκειμένου να μην υφίσταται το φαινόμενο της «διαρροής των κεφαλαίων» σε επιχειρήσεις με έδρα στην αλλοδαπή, τουλάχιστο για τις ανάγκες των ελληνικών ΕΔ, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις επιπτώσεις της ελληνικής «κρίσης» μεταξύ των οποίων είναι και η μείωση¹⁰² των δαπανών σε θέματα Άμυνας.

Από τις παραπάνω τρεις (3) μεθόδους, εύκολα, ο αναγνώστης, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική συγκυρία από την οποία διέρχεται η χώρα, θα απέκλειε την πρώτη, καθώς ελλείπουν τα απαραίτητα κεφάλαια για την υλοποίηση στρατηγικών επενδύσεων τέτοιου μεγέθους.

Με την ίδια περίπου λογική ο εν δυνάμει κριτής των τριών (3) προτεινόμενων μεθόδων, θα απέρριπτε και τη 2^η πρόταση, αφού ένα τέτοιο πλάνο απαιτεί συστηματική εργασία και εφαρμογή πολιτικών, αλλά κυρίως απαιτεί χρόνο, πολύ χρόνο, ο οποίος αποτελεί -σχεδόν- πολυτέλεια βάσει των υφιστάμενων συνθηκών.

Σχεδόν συνακόλουθα, εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι προκειμένου να επιτευχθεί ένα δεδομένο όφελος σε εθνικό επίπεδο από το σύνολο των προμηθευτικών διαδικασιών που άπτονται θέματα της αγορά των μη εξοπλιστικών προγραμμάτων, ο μοναδικός

¹⁰¹ Ελλείψει σταθερών και αυξημένων αναγκών από την εγχώρια αγορά, η λύση είναι η στροφή προς τη διεθνή με άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση των εξαγωγών και κατ' επέκταση τη βελτίωση του ισοζυγίου Εισαγωγών – Εξαγωγών, ειδικά για τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου. Για περισσότερα βλ. σελ.3 του E. Palloni & P. Lizza: "Defense Procurement Reform in the EU, from an Italian perspective".

¹⁰² Μόνον μεταξύ των ετών 2013 και 2014, η εν λόγω μείωση ανήλθε στο 11%. Για περισσότερα βλ. σελ. 4 του S. Perlo-Freeman, A. Fleurant, P.D. Wezeman & S.T. Wezeman, "Trends in World Military Expenditure", 2015, ενώ για μεταξύ των ετών 2006 έως και 2015 η μείωση αυτή ήταν της τάξεως του 35%. Για περισσότερα βλ. Trends in World Military Expenditure", 2016, των ιδίων συγγραφέων.

τρόπος με σχετικά άμεσα αποτελέσματα είναι η «ενίσχυση» των εγχώριων προμηθευτών, προσδίδοντάς τους ένα προβάδισμα κατά την διαγωνιστική διαδικασία.

Ασφαλώς η τελευταία πρόταση κινείται στα όρια της ευρωπαϊκής νομιμότητας, ως ένα βαθμό παρεμποδίζει την ύπαρξη υγιούς ανταγωνισμού¹⁰³ και, αν και αποτελεί σαφέστατη επιθυμία και επιδιωκόμενο σκοπό του πλείστου των κ-μ, είναι εντούτοις αρκετά επικίνδυνη ως προς την έκθεση της εθνικής πολιτικής στη διάθεση του ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, καθόσον το διακύβευμα είναι τόσο μεγάλο που έχει απασχολήσει τους Θεσμούς της ΕΕ ήδη από το 2003¹⁰⁴. Τελειώνοντας, θα μπορούσε κάποιος να προσθέσει ότι η απώλεια από την «εθνικοποίηση» των προμηθειών στον τομέα της Άμυνας αποτελεί απώλεια εσόδων για τις ανεπτυγμένες αγορές όπως η γερμανική, η γαλλική ή η ολλανδική και η βρετανική και όχι τόσο για τις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες του ευρωπαϊκού νότου, οι οποίες ουκ ολίγες φορές έχουν έρθει αντιμέτωπες με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο επί θεμάτων προμηθειών.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση C-414¹⁰⁵ του 1997 όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κινήθηκε νομικά εναντίον του Βασιλείου της Ισπανίας καθόσον εκμεταλλευόμενο των ευνοϊκών ρυθμίσεων περί φορολογικών απαλλαγών στις περιπτώσεις αγορών πολεμικών αεροσκαφών και πλοίων, ενέτασσε (διευρύνοντας την εφαρμογή των ευνοϊκών ρυθμίσεων) τις «εισαγωγές και τις ενδοκοινοτικές αγορές στρατιωτικού εξοπλισμού, πολεμοφοδίων και υλικού για αποκλειστικά στρατιωτική χρήση» από τις Ισπανικές ΕΔ μη καταβάλλοντας τον αναλογούν φόρο προστιθέμενης

¹⁰³ Σελ.2 στην Ερμηνευτική Ανακοίνωση για την εφαρμογή του άρθρου 296 της Συνθήκης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που αφορούν την άμυνα, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2006.

¹⁰⁴ Από σελ. 1 στην Ερμηνευτική Ανακοίνωση για την εφαρμογή του άρθρου 296 της Συνθήκης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που αφορούν την άμυνα, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2006: «...Οι δημόσιες συμβάσεις που αφορούν την άμυνα καλύπτουν ένα μεγάλο μέρος των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι αμυντικοί προϋπολογισμοί των κρατών μελών ανέρχονται συνολικά σε περίπου 170 δισ. ευρώ, εκ των οποίων άνω των 80 δισ. δαπανούνται για προμήθειες. Το μεγαλύτερο μέρος αυτών των δαπανών είναι καταμερισμένο σε σχετικά μικρές και κλειστές εθνικές αγορές: ο αμυντικός τομέας της Ευρώπης εξακολουθεί να είναι κατακερματισμένος σε εθνικό επίπεδο, με 25 διαφορετικούς πελάτες και 25 διαφορετικά κανονιστικά πλαίσια...».

¹⁰⁵ Για περισσότερα βλ. «Επιτροπή κατά Ισπανίας – Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα)» της 16ης Σεπτεμβρίου 1999, στην υπόθεση C-414/97 «Commission v. Spain judgment, Case C-414/97» Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου της Ισπανίας « Παράβαση κράτους μέλους — Εισαγωγές και αγορές στρατιωτικών εξοπλισμών — Έκτη οδηγία ΦΠΑ — Εθνική νομοθεσία μη σύμφωνη προς την οδηγία».

αξίας, αφού σύμφωνα με την υπερασπιστική γραμμή της Ισπανίας «η απαλλαγή από τον ΦΠΑ συνιστά αναγκαίο μέτρο προκειμένου να εξασφαλισθεί η πραγματοποίηση των ουσιωδών στόχων του συνολικού στρατηγικού σχεδίου και, ειδικότερα, για να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα των ισπανικών ενόπλων δυνάμεων στην εθνική άμυνα και στο πλαίσιο του Οργανισμού του Βορειοατλαντικού Συμφώνου», παραβιάζοντας¹⁰⁶ παρόλα αυτά τις Οδηγίες της ΕΕ.

Ακολούθως, παρατίθενται ορισμένες περιπτώσεις που παρουσιάζουν σε πολύ αδρές γραμμές την ασκούμενη πολιτική ενός μικρού μέρους των κ-μ της ΕΕ, υπό το πρίσμα της υφιστάμενης ή μη «ενίσχυσης» των εγχώριων «παικτών».

5.1.1 Η περίπτωση του «τζάκετ» για τον ελληνικό Στρατό

Αναζητώντας τρόπους για την ενίσχυση της εγχώριας παραγωγής, ενδεικτική είναι η περίπτωση της προμήθειας, ήδη ολοκληρωθείσας¹⁰⁷, τζάκετ για τις ανάγκες του στρατιωτικού προσωπικού του ΕΣ.

Στην προκείμενη προκήρυξη με μια μικρή, σχεδόν άνευ σημασίας, σημείωση, δίνεται¹⁰⁸ το δικαίωμα στην αναθέτουσα αρχή, να εξαιρέσει από το διαγωνισμό σχεδόν όλους τους προμηθευτές, που έχουν κατασκευαστή με εγκαταστάσεις εκτός Ελλάδος, αφού για την κατασκευή μιας βαμβακερής ταινίας που χρησιμοποιείται στο εσωτερικό του φερμουάρ που φέρει το τζάκετ, απαιτείται να χρησιμοποιείται μόνον εγχώριο βαμβάκι, καθιστώντας ασύμφορη την εισαγωγή – εκ μέρους του προμηθευτή – βαμβακιού από την Ελλάδα (πχ στην Κίνα, στην Ινδία ή το Μπαγκλαντές) μιας τόσο μικρής ποσότητας βαμβακιού προκειμένου να κατασκευαστεί εκεί η εν λόγω βαμβακερή ταινία. Παρ' όλα αυτά, η υπόψη σύμβαση ολοκληρώθηκε, χωρίς να απαιτηθεί από τον κατασκευαστή να τηρήσει αυτό που προβλέπει το συγκεκριμένο εδάφιο.

¹⁰⁶ Για την ακρίβεια: συνιστά παραβίαση της έκτης οδηγίας 77/388ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί εναρμονίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών, των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών (σελίδα 12 της σχετικής απόφασης).

¹⁰⁷ Ημερομηνία αποστολής της γνωστοποίησης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ: 21/05/2015 - ID:2015-067319

¹⁰⁸ Σελίδα 167 του παραρτήματος ΙΘ της προκήρυξης «Για την κατασκευή των ταινιών χρησιμοποιείται βαμβάκι εγχώριας παραγωγής άριστης ποιότητας».

Παράλληλα, ένα σύνολο άλλων ελέγχων που η προδιαγραφή δίνει το δικαίωμα στην αναθέτουσα αρχή να πραγματοποιήσει, δεν υλοποιούνται. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται το δικαίωμα¹⁰⁹ της αναθέτουσας αρχής, να επισκεφτεί τις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή, με έξοδα του προμηθευτή, για να πραγματοποιήσει ελέγχους σχετικά με τον τρόπο κατασκευής και με τη λήψη δειγμάτων των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται. Εφαρμόζοντας τα προβλεπόμενα από τη διακήρυξη μέτρα, θα δίνονταν υποθετικά η δυνατότητα στις ΕΔ και κατ' επέκταση στο ελληνικό Δημόσιο, να προχωρήσει σε σταδιακή αξιολόγηση τόσο των εγκαταστάσεων όσο και των συνθηκών κάτω από τις οποίες παράγονται τα προϊόντα, ούτως ώστε σταδιακά να αποκλειστούν όλοι όσοι δεν πληρούν τα προαπαιτούμενα του εκάστοτε διαγωνισμού και δεν συνάδει η λειτουργία τους με τις βασικές αρχές τόσο των Οδηγιών της ΕΕ όσο και του ΟΗΕ περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παιδικής εργασίας, παραβίασης του ωραρίου, ανασφάλιστης εργασίας κλπ. Όλα τα παραπάνω δεν είναι σπάνιο, να αποτελούν τον γενικό κανόνα σε αρκετές εγκαταστάσεις κατασκευαστών με έδρα την Ασία, που αποτελεί ίσως και τον πλέον «δυνατό» παίκτη στις συμβάσεις των μη εξοπλιστικών με κύριο αντικείμενο την ένδυση και την υπόδηση των στρατευμάτων.

Το συγκεκριμένο παράδειγμα, αποτελεί μια ένδειξη του ρόλου και της σημασίας των λεπτομερειών κατά τη σύνταξη των προδιαγραφών. Μια τόσο «αμφιλεγόμενη» διάταξη, όπως η προαναφερθείσα, η οποία κινείται στο όριο της ευρωπαϊκής νομιμότητας, εντούτοις δεν προκάλεσε καμία αντίδραση από τους συμμετέχοντες στην προμηθευτική διαδικασία, δεν έφερε ενστάσεις ούτε οποιαδήποτε άλλη αντίδραση από το σύνολο των υποψηφίων προμηθευτών.

¹⁰⁹ Παράγραφος 3.3.1, σελ.14, στην Προδιαγραφή του Γενικού Επιτελείου Στρατού ΠΓΕΣ-ΕΕΠΔ-1265ΣΤ/01-2010: «Ο κατασκευαστής είναι υποχρεωμένος να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή Ελέγχου και Παραλαβής τον χρόνο και τον τόπο παραγωγής των επενδυτών. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει το δικαίωμα απρόσκλητα και όποτε και εάν αυτή κρίνει 17PROC006299319 2017-06-08 -15- σκόπιμο να επισκεφθεί τις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή προκειμένου να διαπιστώσει τον τρόπο κατασκευής των επενδυτών και τα χρησιμοποιούμενα υλικά. Η Επιτροπή εάν κρίνει σκόπιμο παίρνει δείγματα των πρώτων υλών που χρησιμοποιούνται για την εξέτασή τους εάν συμφωνούν με τις απαιτήσεις της τεχνικής προδιαγραφής. Το κόστος των ελέγχων βαρύνει τον προμηθευτή.»

5.1.2 Η περίπτωση των ενδυμάτων των ιταλικών Ενόπλων Δυνάμεων

Ακολουθώντας τη συνήθη πρακτική σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, οι ιταλικές ΕΔ απαιτούν τρία (3) δείγματα του προς προμήθεια είδους¹¹⁰. Δίνουν όλες τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία προθεσμίες (υποβολής των δειγμάτων, παράδοσης της συμβατικής ποσότητας, κλπ), στο ελάχιστο επιτρεπτό όριο, αποβλέποντας κατ' αυτό τον τρόπο στην εξαίρεση των κατασκευαστών που βρίσκονται πολύ μακριά από την Ιταλία. Κατά το παραπάνω και μόνο λόγω χιλιομετρικής απόστασης από την έδρα του εκάστοτε κατασκευαστή, η εγχώρια αγορά αποκτά ένα πρώτο προβάδισμα στην προμηθευτική διαδικασία.

Εν συνεχεία, δυσχεραίνοντας ακόμη περισσότερο το έργο των υποψηφίων προμηθευτών και ειδικότερα των απομακρυσμένων προμηθευτών, εισάγουν στην ίδια προκήρυξη ένα ευρύ πλήθος υλικών και προϊόντων. Ο μεγάλος αριθμός όχι τόσο της ποσότητας του κάθε είδους, αλλά το πλήθος των ζητούμενων ειδών καθιστά σχεδόν απαγορευτική την ανάθεση του έργου σε προμηθευτή εκτός Ιταλίας.

Παράλληλα, ο χρόνος¹¹¹ κατάθεσης των προσφορών είναι ο μικρότερος δυνατός και ουσιαστικά αποκλείουν «ανεπιθύμητους» παίκτες από τη διαδικασία, ειδικότερα εκείνους που ενώ με το ρόλο του «προμηθευτή» έχουν την έδρα τους εντός ιταλικού εδάφους, εντούτοις εκμεταλλεζόμενοι τις δυνατότητες της σχετικής νομοθεσίας και τη διάκριση μεταξύ προμηθευτή και κατασκευαστή, χρησιμοποιούν ως «κατασκευαστή» κάποιο εργοστάσιο στην Κίνα ή το Μπαγκλαντές. Τα ιδιαίτερα στενά χρονικά περιθώρια δεν επιτρέπουν ούτε καν την έγκαιρη επικοινωνία μεταξύ των δύο (2) συναλλασσόμενων.

¹¹⁰ Εξετάστηκαν αρκετές προμήθειες των ιταλικών ΕΔ μεταξύ των οποίων η προκήρυξη για την προμήθεια για κάλτσες πιλότων και μακριές αντι-ιδρωτικές κάλτσες και αφυγραντικούς επιδέσμους χεριών ύψους 45.309,10 €, την προμήθεια πράσινων βαμβακερών φανελών (canottiera cotone verde oliva), μπλουζών κοντομάνικων χρώματος γαιώδους (maglietta color sabbia), κασκόλ ερήμου και μπερέδων ύψους 154.829,12 €, εσωτερικής επένδυσης για τις στολές των πιλότων ύψους 114.503 €, στολών παραλλαγής ασκήσεων (Uniforme da combattimento tipo vegetato) αξίας 407.196 € κλπ. Η συνολική αξία των προς προμήθεια υλικών εκτιμήθηκε στα 994.251,93 €. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. τη σχετική προκήρυξη "Italia-Guidonia Montecelio: Indumenti, calzature, articoli da viaggio e accessori", 2016/S 089-157731, Bando di gara.

¹¹¹ Η δημοσίευση της διακήρυξης (2016/S 089-157731) έγινε στις 07 Μαΐου του 2016 και η προθεσμία υποβολής των προσφορών ορίστηκε μόλις για την 11^η πρωινή της 23^{ης} Μαΐου του ιδίου έτους, δηλαδή ακριβώς 16 ημέρες μετά.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός της ειδικής μνείας στους υποψηφίους εκτός ΕΕ στο κείμενο¹¹² της διακήρυξης με σαφείς αναφορές στο Ν. 50 της 18.4.2016, ο οποίος αποτελεί μεταφορά των Οδηγιών της ΕΕ στο εθνικό (ιταλικό) δίκαιο, κατ' αντιστοιχία με τον ελληνικό Ν.4412/16. Τα άρθρα που μνημονεύονται είναι τα 44, 45, 49 και 105, εστιάζοντας κυρίως στα οικονομικά του αναδόχου και στη δυνατότητά του να ανταπεξέλθει των υποχρεώσεών του για την υλοποίηση της προμήθειας.

Παράλληλα με τα προαναφερθέντα, η εισαγωγή ενός κωδικού (βάσει συστήματος CPV) τόσο γενικού όσο ο 18000000, που αφορά¹¹³ σε «Είδη και εξαρτήματα ένδυσης, υπόδησης και αποσκευών», για το πλείστο των ζητούμενων ειδών δυσχεραίνει ακόμη περισσότερο το έργο του υποψήφιου αναδόχου. Η γενικότητά του, δεν αποτελεί υποβοηθητικό εργαλείο για όποιον επιθυμεί να συμμετάσχει.

Ενώ, λοιπόν, τα ίδια τα προγράμματα προμηθειών για λογαριασμό των ιταλικών ΕΔ είναι αρκετά περίπλοκα ως προς τα νομικά τους ερείσματα, αφού άλλοτε εμπίπτουν στα καθοριζόμενα της Οδηγίας 2009/81 και άλλοτε¹¹⁴ ακολουθούν όσα ορίζονται στις Οδηγίες 2004/18 και 2004/17, όπως αυτές έχουν ενσωματωθεί από την εθνική νομοθεσία και μεταφερθεί στον ιταλικό Κώδικα Δημοσίων Συμβάσεων και κατ' επέκταση παραμένουν κατακερματισμένα, εντούτοις με απλές «τεχνικές» όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, διατηρώντας παράλληλα τη νομιμότητα - τύποις ή όχι είναι αδιάφορο - επιτυγχάνουν τον επιθυμητό σκοπό της εθνικής «εύνοιας».

¹¹² Στην παράγραφο III.2.1 στη σελίδα 6, "Situazione per sonale degli operatori economici, inclusi i requisiti relativi all'iscrizione nell'alboprofessionale o nel registro commerciale", μνημονεύονται τα άρθρα

¹¹³ "Clothing, footwear, luggage articles and accessories" από το <http://www.cpv.enem.pl/en/18000000-9> (CPV Codes 2008 - Common Procurement Vocabulary)

¹¹⁴ E. Palloni & P. Lizza: "Defense Procurement Reform in the EU, from an Italiana perspective", σελ.13

5.1.3 Η περίπτωση των Ιρλανδικών Ενόπλων Δυνάμεων και των χωρών του ευρωπαϊκού Βορρά

Ερευνώντας την πρακτική που ακολουθείται από τις ΕΔ της Ιρλανδίας, εύκολα γίνεται αντιληπτό ότι είναι σύμφωνη με την καθοριζόμενη από τις Οδηγίες και τις κοινώς αποδεκτές πρακτικές της ΕΕ.

Διαπνεόμενη από τις αρχές περί διαφάνειας και υγιούς ανταγωνισμού της ΕΕ, το Ιρλανδικό ΥΠΕΘΑ ακολουθεί κατά γράμμα τα αναγραφόμενα στις Οδηγίες της ΕΕ.

Χαρακτηριστικά, στην περίπτωση δημόσιας σύμβασης για την προμήθεια στολών υπηρεσίας¹¹⁵, ύψους σχεδόν 2 εκατομμυρίων €, κατά το 2^ο εξάμηνο του 2015, οι υποβαλλόμενες διευκρινιστικές ερωτήσεις από τον ανάδοχο προς τον φορέα, οι οποίες αριθμούν τις δεκαέξι (16), σε διάστημα μόλις 1 μήνα και 14 ημερών από την ημερομηνία της προκήρυξης, τίθενται ακόμη και αυτές σε δημόσια θέα.

Από την άλλη, χώρες όπως η Φινλανδία ή η Σουηδία¹¹⁶, παρουσιάζουν μια απόλυτη προσήλωση στα καθοριζόμενα από την ΕΕ. Η πιστή εφαρμογή των Οδηγιών, η άμεση μεταφορά τους και ενσωμάτωση στο εθνικό Δίκαιο είναι εμφανής σε όλη τη διάρκεια των προμηθευτικών διαδικασιών. Αντίστοιχα, η λεπτομερέστατη παρουσίαση και καθορισμός του παραμικρού προμηθευόμενου προϊόντος, η αποσαφήνιση μέσω του CPV τόσο υπηρεσιών, όσο και προϊόντων, με την ταυτόχρονη επίδειξη βαρύτητας στα νομικά και οικονομικά εχέγγυα των αναδόχων, αποτελεί εξαρχής απόδειξη της τόσο τύποις όσο και κατ' ουσία νομιμότητας των διαδικασιών.

Εντύπωση, επίσης, προκαλεί το γεγονός ότι για κάθε είδους λεπτομέρεια, η παραπομπή που γίνεται εκ μέρους των ΥΠΕΘΑ των εν λόγω χωρών είναι στη βάση του Ted (Tenders Electronic Daily) της ΕΕ, υποδεικνύοντας μια πιστή τήρηση των συμπεφωνηθέντων στο επίπεδο των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.

¹¹⁵ Εν προκειμένω δεν πρόκειται επ' ακριβώς για στολές στρατιωτικών προδιαγραφών, αλλά για στολές των πληρωμάτων των ασθενοφόρων: «...Operational Uniforms to the National Ambulance Service over a 3 year period...» και δημοσιεύτηκε στις 12 Ιουνίου 2015 (RFT). Για περισσότερα βλ. σχετικό σύνδεσμο: http://ireland-tenders.eu/6875_Tenderers_are_invited_to_participate_in_a_competitive_process_to_establish_a_single-party_Goods_2015_Dublin

¹¹⁶ Act on Public Procurement in the Fields of Defence and Security (Legally binding only in Finnish and Swedish Ministry of Defence)

5.2 Προτάσεις

Βασικό στοιχείο του «αγώνα» των πωλήσεων, καθώς και εκείνου του «αγώνα» στις δημόσιες συμβάσεις επ' ωφελεία των ΕΔ, είναι η έννοια του “marketing” όπως αυτή παρουσιάζεται στη σύγχρονη βιβλιογραφία. Σκοπός της καλύτερης εφαρμογής της εν λόγω επιστήμης στην προμηθευτική διαδικασία στις ΕΔ είναι η αύξηση των υποψηφίων αναδόχων, ώστε να γίνει η διαδικασία περισσότερο ανταγωνιστική και κατά συνέπεια, περισσότερο ωφέλιμη τόσο για τις ΕΔ όσο και στο ευρύτερο ελληνικό Δημόσιο.

Επί σειρά ετών οι μη συμμετέχοντες στην προμηθευτική διαδικασία των ΕΔ θεωρούσαν το εγχείρημα της συμμετοχής σε αυτή σχεδόν ουτοπικό, μιας και επικρατούσε η πεποίθηση ότι οι ανάδοχοι ανήκουν σε μια κλειστή «κάστα» επιχειρηματιών οι οποίοι διατηρούν στενούς δεσμούς με την εκάστοτε κυβερνητική δομή. Πλέον τούτου, λίγοι είναι εκείνοι που βρίσκονται εκτός αυτού του κύκλου των «συνήθων» συμμετεχόντων που γνωρίζουν τα πραγματικά μεγέθη των αναγκών των ΕΔ, ενώ παράλληλα, ο προβληματισμός του «επιχειρείν» με τον ευρύτερο τομέα του Δημοσίου δεν αποτελεί τίποτα άλλο παρά μια ακόμη τροχοπέδη στη συμμετοχή νέων, υγιών και ανταγωνιστικών επιχειρήσεων στη διαδικασία που εξετάζουμε.

Κάνοντας τις λειτουργίες και τις διαδικασίες ακόμη πιο διαφανείς και πιο ξεκάθαρες, και «πουλώντας» το προϊόν ως ΕΔ με πιο σαφή και προσεκτικό τρόπο, τα οφέλη που θα αποκομιστούν είναι πλείστα. Ενδεικτικός είναι ο τρόπος που προωθεί το δικό του προϊόν ένα άλλο (πρώην) κ-μ της ΕΕ στους υποψήφιους προμηθευτές του, το Ηνωμένο Βασίλειο. Άξιο αναφοράς είναι το προωθητικό του πλάνο¹¹⁷, στο οποίο αναφέρεται ότι κάθε χρόνο δαπανώνται περίπου 16 εκατομμύρια λίρες, ενώ οι υφιστάμενες ανάγκες αφορούν τόσο στην ένδυση και υπόδηση πλέον των 250.000 ανδρών και γυναικών που υπηρετούν στις Βρετανικές ΕΔ, όσο και υπηρεσίες καθαριότητας, ανταλλακτικά, καύσιμα, αθλητισμό και εξοπλισμό υποστήριξης.

¹¹⁷ P. Margerison, Defense Suppliers Service Presentation “Selling to the MOD”. Για περισσότερα βλ. σύνδεσμο: www.contracts.mod.uk

Όλο το παραπάνω δεν μπορεί παρά να αποτελεί ένα ελκυστικό πακέτο για την επίτευξη της μέγιστης δυνατής συμμετοχής και κατά συνέπεια της βέλτιστης ανταγωνιστικής διαδικασίας.

Πλέον όμως των συνήθων πρακτικών βελτίωσης των διαδικασιών, υφίστανται και άλλες, δίκην «νομικών» κενών. Αποτελεσματική είναι η – κατά περίπτωση – χρήση των ρυθμίσεων του άρθρου 4¹¹⁸ της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και όπου καθορίζονται τα κατώτατα ποσά που βρίσκουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις περί προμηθειών των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση με την αναγραφόμενη στην παράγραφο (β) αυτού του άρθρου, η οποία είναι 134.000 € για *«δημόσιες συμβάσεις αγαθών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κρατικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές· σε περίπτωση που οι δημόσιες συμβάσεις αγαθών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο παράρτημα ΙΙΙ προϊόντα»*.

Στο παραπάνω άρθρο αναγράφεται ξεκάθαρα η φράση «...από αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας», ενώ τα προϊόντα που ορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της παραπάνω οδηγίας, παρουσιάζονται και στο παράρτημα «Θ» της παρούσης εργασίας. Συγκρίνοντας δε πολλά από τα παρουσιαζόμενα προϊόντα με εκείνα που συνελέγησαν από την έρευνα βάσει των προμηθευόμενων από τον ΕΣ, θα δούμε ότι ταυτίζονται.

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο είναι δυνατή η «αξιοποίηση» των εξαιρέσεων του άρθρου 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, σύμφωνα με το οποίο υφίστανται *«περιπτώσεις στις οποίες δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού»*, εδώ βέβαια είναι αρκετά πιο περιορισμένες οι δυνατότητες που έχει η αναθέτουσα αρχή, καθώς οι εξαιρέσεις που μνημονεύονται στο εν λόγω άρθρο είναι συγκεκριμένες, κατ' επέκταση δεν είναι δυνατή η γενίκευσή τους.

¹¹⁸ Σελίδα 35 της υπόψη Οδηγίας

Το παραπάνω, όμως, δεν αποκλείει, το ενδεχόμενο κάποιες προμήθειες – ειδικά που αφορούν πρώτες ύλες για την παραγωγή εκ μέρους της Στρατιωτικής Υπηρεσίας άλλων προϊόντων, όπως συσσωρευτές οχημάτων, ανταλλακτικά οπλισμού, «πέδιλα» και «πέλματα» τεθωρακισμένων οχημάτων και αρμάτων μάχης – να θεωρηθεί ότι αποτελούν στοιχεία έρευνας και ανάπτυξης ή ακόμη και ότι δύναται να αποκαλύψουν σημαντικές και απόρρητες πληροφορίες για τον αριθμό των οπλικών συστημάτων ή γενικότερα τη σύσταση και τη λειτουργία του στρατεύματος. Επ’ αυτού ήδη αποτελεί μέρος της ισχύουσας διαδικασίας η αναφορά σε προκηρύξεις συμβάσεων του χωρίου: *«η παρούσα διαταγή εξαιρείται της ανάρτησης στο διαδίκτυο, διότι σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 του (δ) σχετικού νόμου [σ.σ. αναφέρεται στο Ν.3861/10], περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν στην οργάνωση, διάταξη και σύνθεση Μονάδων του ΓΕΣ και οποιαδήποτε δημοσίευση, μπορεί να προκαλέσει βλάβη στην εθνική άμυνα και ασφάλεια της Χώρας».*

Τέλος, δεν είναι λίγοι εκείνοι οι ανάδοχοι που μπορούν να αποκλεισθούν από τις προμηθευτικές διαδικασίες των ΕΔ, καθόσον οι κατασκευαστές τους δεν πληρούν τα προβλεπόμενα από προαπαιτούμενα ¹¹⁹ κριτήρια από την ΕΕ σχετικά με την περιβαλλοντική προστασία ή την προστασία της απασχόλησης, αφού είθισται σε χώρες της Ασίας η προστασία του περιβάλλοντος και η τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων ¹²⁰ του ανθρώπου στους εργασιακούς χώρους να είναι δευτερευούσης σημασίας. Επιδιώκοντας, όμως, την μερική εφαρμογή των προαπαιτούμενων, μόνον από αναδόχους (εν προκειμένω, τους «κατασκευαστές» αυτών) του λεγόμενου «δυτικού κόσμου» και μη αξιώνοντας από κατασκευαστές του Μπαγκλαντές ή της Κίνας τα απαραίτητα δικαιολογητικά, καθιστούμε τη διαδικασία αδιαφανή και άδικη.

¹¹⁹ Παράρτημα VII Α, περί Προκαταρκτικής Προκήρυξης – σελίδα 105 στην Οδηγία 2004/18

¹²⁰ Για περισσότερα βλ. Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (2000/C 364/1) και ειδικότερα τα άρθρα 5, 23, 24, 31 και 32.

Κεφάλαιο 6^ο : Συμπεράσματα

Ακόμη κι αν οι τεχνικές προδιαγραφές δεν έχουν ως σκοπό τη δημιουργία αδικαιολόγητων φραγμών¹²¹ στο άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό, εντούτοις κανείς δεν δύναται να υπαγορεύσει επ' ακριβώς τις απαιτήσεις που θα θέσει ο φορέας επί των προς προμήθεια υλικών, ειδικά στον τομέα της Άμυνας.

Εντούτοις είναι απαραίτητο να επιλέξουμε με τα κατάλληλα κριτήρια τι ακριβώς είναι αυτό που επιθυμούμε να εφαρμόσουμε σε εθνικό επίπεδο. Η χάραξη μιας κατάλληλης στρατηγικής ειδικά στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων είναι σαφέστατη ανάγκη. Ίσως κάποιος ισχυριστεί ότι στην τρέχουσα χρονική συγκυρία την οποία αντιμετωπίζει η χώρα βρίσκει εφαρμογή το ρητό «σε χαλεπούς καιρούς ταιριάζουν ακραία μέτρα». Η συμμετοχή, όμως, της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και ειδικότερα η παραμονή της εντός των κόλπων της ΕΕ, δεν επιτρέπει πολλές διαφοροποιήσεις από την ήδη προαποφασισμένη και χαραγμένη πολιτική της ΕΕ, βάσει της οποίας, ίσως, κάποιες χώρες δεν είναι δυνατό να ακολουθήσουν τις υπόλοιπες, συμμετείχαν όμως δια της ψήφου τους και των εκπροσώπων τους κατά τη διαβούλευση στη δημιουργία της.

Συμπερασματικά, ταγμένοι στις προσαγές της ΕΕ, οι ευκαιρίες που δίνονται για τις δημόσιες συμβάσεις μέσω των διεθνών οργανισμών, της κάθε πλατφόρμας συγκέντρωσης προσφορών και κυρίως της τεχνολογικής ανάπτυξης είναι αδιαμφισβήτητες. Αυτό που χρίζει προσοχής είναι η εξαιρετικά λεπτομερής και με σαφήνεια απόδοση των χαρακτηριστικών εκείνων στα προς αναζήτηση προϊόντα σύμφωνα με τις κωδικοποιήσεις που παρουσιάστηκαν παραπάνω. Η επίδειξη της δέουσας σοβαρότητας κατά τη σύνταξη των τεχνικών προσφορών και τον καθορισμό των ειδικών όρων σε συνδυασμό με ένα αξιόπιστο πληρωτή – όπως είναι είτε οι ελληνικές Ένοπλες Δυνάμεις είτε το ελληνικό Δημόσιο - είναι αυτή που θα αποτελέσει το δέλεαρ

¹²¹ Άρθρο 23, παράγραφος 2 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 31ης Μαρτίου 2004 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών: «Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους προσφέροντες και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων φραγμών στο άνοιγμα των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό».

της συμμετοχής ενός διαρκώς αυξανόμενου αριθμού επιχειρηματιών, με ξεκάθαρο όφελος για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.

Η εποχή των περιχαρακωμένων οικονομιών έχει παρέλθει ανεπιστρεπті και η προσαρμογή στα σύγχρονα οικονομικά δεδομένα καθίσταται επιτακτική. Επωφελούμενοι τις απεριόριστες σχεδόν δυνατότητες που δίνουν τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα, αλλά και οι διεθνείς οργανισμοί μέσω των όρων των συμφωνιών, ακόμη και η νομολογία των διεθνών δικαστηρίων είναι εφικτή τόσο η εξυγίανση του συστήματος, όσο και η εξάλειψη του θλιβερού φαινομένου των μεσαζόντων με την εμφάνιση νέων ευκαιριών.

Αναμφισβήτητα η πρόσδεση στο ευρωπαϊκό άρμα έχει να προσδώσει σε βάθος χρόνου αρκετές δυνατότητες σε μια μικρή οικονομία, όπως αυτή της Ελλάδος, μέσω της συστηματικής εφαρμογής των νόμων και των κανονισμών και ασφαλώς παραδειγματιζόμενοι από τις ήδη πετυχημένες συνταγές των χωρών του ευρωπαϊκού βορρά και της λεγόμενης ανεπτυγμένης Ευρώπης.

Επίλογος

Στην παρούσα εργασία έγινε μια σύντομη αναφορά του θέματος των «μη εξοπλιστικών» προμηθειών στις ΕΔ, με ιδιαίτερη μνεία στο νομικό πλαίσιο εντός του οποίου υλοποιούνται αυτές. Το εν λόγω πλαίσιο αναλύθηκε από διαφορετικές οπτικές, κυρίως βάσει των βαθύτερων λόγων και αιτιών που οδήγησαν στο σχηματισμό του, αλλά και στο επίπεδο τόσο της «διάχυσης» της νομοθεσίας σύμφωνα με τις εξελίξεις στην παγκόσμια πολιτική σκηνή, όσο και στις διαδικασίες ενσωμάτωσης της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό Δίκαιο, το οποίο και αναφέρθηκε σχεδόν επιγραμματικά πλην του νέου νόμου που διέπει πλέον τις δημόσιες συμβάσεις.

Ακολούθως, έγινε μνεία στα προϊόντα που προέκυψαν από την έρευνα σε ένα πλήθος Μονάδων και υπηρεσιών του Στρατού Ξηράς και τα οποία εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες των υπόψη φορέων, αλλά και συγκεντρωτικά -ως πρώτες ύλες για την παραγωγή υλικών και εφοδίων- ανάγκες όλου του στρατεύματος. Τα προϊόντα αυτά παρουσιάστηκαν συνδυαστικά με τις πηγές προμήθειας του ΣΞ και ειδικότερα με τη χωροταξική διασπορά των αναδόχων και κυρίως των κατασκευαστών. Στο ίδιο πνεύμα παρουσιάστηκαν και οι πηγές των προϊόντων εισαγωγής σε εθνικό επίπεδο.

Εν συνεχεία πραγματοποιήθηκε μια ανάλυση των συστημάτων κωδικοποίησης που χρησιμοποιούνται παγκοσμίως και τα οποία δύναται να αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο στη διάθεση φορέων – όπως οι ελληνικές ΕΔ – στην προσπάθεια να εξοικονομηθούν πόροι από την επίτευξη πιο συμφερούσων τιμών απευθυνόμενοι σε μια μεγαλύτερη δεξαμενή παραγωγών και κατ' επέκταση υποψηφίων αναδόχων. Τα συστήματα αυτά εξηγήθηκαν από πλευράς δομής και λειτουργίας, όπως και από πλευράς διασύνδεσης μεταξύ τους και εξέλιξης μέσα στο χρόνο.

Η εξειδικευμένη αναζήτηση και διεξαγωγή συγκρίσεων μεταξύ των τιμών προμήθειας συγκεκριμένων προϊόντων που αγοράζονται επ' ωφελεία των ΕΔ και των τιμών διάθεσης σε πανευρωπαϊκό ή παγκόσμιο επίπεδο δύναται να αποτελέσει αντικείμενο περαιτέρω έρευνας.

Τέλος, αναζητώντας τον αντίλογο στην υφιστάμενη κατάσταση του παγκοσμίου εμπορίου έγινε μια σύντομη αναφορά σε τυχόν μεθόδους που θα αναζητούσε ο φορέας

υλοποίησης μια σύμβασης από μια χώρα όπως η Ελλάδα, με σκοπό να στρέψει τις αναθέσεις σε Έλληνες παραγωγούς και προμηθευτές, αποφεύγοντας τη διαρροή των κεφαλαίων στο εξωτερικό και ενισχύοντας τόσο την εγχώρια παραγωγή όσο και τις επενδυτικές προσπάθειες που εκδηλώνονται εντός των εθνικών ορίων. Για να καταστεί δυνατή μια τέτοια αναφορά ήταν απαραίτητη η διεξαγωγή μιας νέας έρευνας σε δημόσιες συμβάσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί εκ μέρους των ΕΔ άλλων κ-μ της ΕΕ, αλλά και μια αναζήτηση τυχόν ειδικών ρυθμίσεων ή «ευκαιριών» που παρουσιάζονται μέσα από εξαιρέσεις της υφιστάμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, «Περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)».
2. Οδηγία 2004/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών».
3. Οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και Υπηρεσιών».
4. Συμπληρωματικό Λεξιλόγιο 2008, Επεξηγηματικές σημειώσεις, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
5. Ν.3433/2006 - ΦΕΚ 20/Α'/7.2.2006, «Προμήθειες αμυντικού υλικού των Ενόπλων Δυνάμεων»
6. «Οι δημόσιες συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Οδηγός σχετικά με το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV)», Ευρωπαϊκή Επιτροπή
7. Ενοποιημένη Απόδοση της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, C 83/47, 30 Μαρτίου 2010
8. Ενοποιημένη Απόδοση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 321 Ε/5, 29 Δεκεμβρίου 2006
9. Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ.
10. Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προμήθειες φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

11. Γουρζουλίδου Ε., 2014, «Το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων», Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικής Διαχείρισης, Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης. Αθήνα
12. Τροβά Ε. και Σκουρής Π. (2009), «Το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων», Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα
13. Γιαννακόπουλος Κ. (2007), «Η προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού κατά την εκτέλεση των διοικητικών συμβάσεων», Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα
14. Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων.
15. Smith Pet., 2007, “Using Public Procurement To Support National Interests – Protectionism On The Rise”, διαθέσιμο στον σύνδεσμο: <http://publicspendforumeurope.com/2017/05/18/using-public-procurement-to-support-national-interests-protectionism-on-the-rise/>
16. Classification by Broad Economic Categories, Rev.5, Defined in terms of the Harmonized Commodity Description and Coding System (2012) and the Central Product Classification, 2.1, Department of Economic and Social Affairs, Statistics Division United Nations, New York, 2016
17. General Agreement on Tariffs and Trade: “Text of the General Agreement”, Γενεύη, Ιούλιος 1986
18. Burnett, M. “Using Competitive Dialogue in EU Public Procurement – Early Trends and Future Developments”, EIPASCOPE 2009/2
19. Technical Specifications of Occupational and Safety Footwear for the warm season, Order No Į – 1142 of the General Director of AB “Lietuvos geležinkeliai” of 20.12.2013, as amended by Order No Į – 313 of 31.03.2014
20. E. Palloni & P. Lizza: “Defense Procurement Reform in the EU, from an Italian perspective”

21. Ερμηνευτική Ανακοίνωση για την εφαρμογή του άρθρου 296 της Συνθήκης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων προμηθειών που αφορούν την άμυνα, Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2006
22. Υπόθεση C-414/97 Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατά Βασιλείου της Ισπανίας « Παράβαση κράτους μέλους — Εισαγωγές και αγορές στρατιωτικών εξοπλισμών — Έκτη οδηγία ΦΠΑ — Εθνική νομοθεσία μη σύμφωνη προς την οδηγία»
23. Πράσινο Βιβλίο «Οι δημόσιες συμβάσεις στον τομέα της άμυνας», Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Βρυξέλλες, 23 Σεπτεμβρίου 2004
24. Italia-Guidonia Montecelio: Indumenti, calzature, articoli da viaggio e accessori 2016/S 089-157731.
25. «Guía para autoridades públicas sobre la Contratación Pública de Innovación, 1ª edición», Procurement of Innovation Platform
26. Stato Maggiore Dell' Esercito: “Regolamento sulle uniformi dell' Esercito”, 2009, No.6566
27. “Fostering participation”, Handbook of Procurement, G. Piga, N. Dimitri et al., Cambridge University Press, 2006.
28. Carlos A. Bana e Costa & Mário Simões Marques, “Procurement Decision Support for the Portuguese MoD: The MACBETH Approach and the Acquisition of 8x8 AWW”, NATO.
29. Ministero della Difesa, Direzione Generale del Commissariato e dei Servizi Generali I Reparto – 2^ Divisione – 1^ Sezione Tecnica Specifiche Tecniche n° 1244/UI-VEST, Divisa Estiva Ed Invernale, In Tessuto Pettinato Lana Di Colore Kaki, Per Il Personale Militare Femminile Dell'Esercito, Modello 2003, Dispaccio n° 2/1/6482/COM del 26 novembre 2003 (Τεχνική Προδιαγραφή για Στρατιωτικές Στολές Γυναικών)
30. European Handbook on the Use of Standards in Defence Procurement (EHDP)
31. S. Perlo-Freeman, A. Fleurant, P.D. Wezeman & S.T. Wezeman, “Trends in World Military Expenditure”, 2014, SIPRI Fact Sheet, April 2015

32. V. Camporini, J. Darnis, A. Marrone, S. Silvestri, A.R. Ungaro: “The White Paper: A Strategy for Italy’s Defence Policy”, Istituto Affari Internazionali, June 2015
33. Classification by Broad Economic Categories, Rev.5, Defined in terms of the Harmonized Commodity Description and Coding System (2012) and the Central Product Classification, 2.1, United Nations, New York, 2016
34. Department of economic and social affairs, Statistics Division, Statistical Papers, Series M, No 84, United Nations, New York, 2000
35. Agreement on implementation of article VI on the general agreement on tariffs and trade, 1994
36. S. Perlo-Freeman, A. Fleurant, P.D. Wezeman & S.T. Wezeman, “Trends in World Military Expenditure”, 2015, SIPRI Fact Sheet, April 2016
37. P. Bajari & S. Tadelis , “Incentives and award procedures: competitive tendering vs. negotiations in procurement” - Handbook of Procurement, Cambridge University Press, 2006
38. Aalto et al, “Towards a European Defence Market”, Chaillot Paper, 11/2008\
39. N. Di Lenna, “La Direttiva Europea sul Procurement della Difesa”, Quaderni IAI, 2009
40. “The impact of the Financial crisis on European Defence” DG External Policies, 2011
41. ΝΔ 721/70 «Περί Οικονομικής Μερίμνης και Λογιστικού των ΕΔ»
42. Ν.3866/10 «Δικαστική Προστασία κατά τη Σύναψη Δημοσίων Συμβάσεων» (όπως τροποποιήθηκε με το Ν.4055/2012)
43. Ν.4250/14 «Διοικητικές Απλουστεύσεις – Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα – Τροποποίηση Διατάξεων του ΠΔ 318/1992 (Α’ 161) και Λοιπές Ρυθμίσεις»

44. Ν.4412/16 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

«Α» Πίνακας με τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ειδών ένδυσης και υπόδησης.

«Β» Πίνακας με τις πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή χρωμάτων, πλαστικών, ελαστικών, συσσωρευτών και λοιπών υλικών.

«Γ» Πίνακας με τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τις εργασίες συντήρησης και λειτουργίας των πάσης φύσεως μεσών κίνησης.

«Δ» Πίνακας με τα υλικά – πρώτες ύλες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή φαρμάκων και έτοιμα φάρμακα.

«Ε» Πίνακας με τα υλικά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ειδών διατροφής.

«ΣΤ» Πίνακας με τα υλικά που χρησιμοποιούνται για τη λίπανση και την κίνηση των οχημάτων και των εναέριων μέσων.

«Ζ» Πίνακας μετατροπής κωδικών από SITC σε HS και αντίστροφα (μόνον 30 ενδεικτικών περιπτώσεων)

«Η» Πίνακας Διασύνδεσης Βιομηχανικών Προϊόντων των Συστημάτων ISIC και SITC

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Α»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	19282000-6	ΕΠΑΝΩΔΕΡΜΑ ΜΟΣΧΟΥ (ΑΤΡΟΧΙΣΤΟ) ΔΕΨΕΩΣ ΧΡΩΜΙΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ PULL UP ΝΑΠΑ (ΓΛΩΣΣΑ)
2	19212400-9	ΥΦΑΣΜΑ ΠΟΠΛΙΝΑ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟ Φ/Π ΝΟ 220
3	19260000-6	ΥΦΑΣΜΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟ ΣΑΓΙΑ Φ/Π ΝΟ 240
4	44617100-9	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΈΝΔΥΣΗΣ-ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ 600X430X400
5	44617100-9	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΈΝΔΥΣΗΣ-ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ 670X480X430
6	44617100-9	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΈΝΔΥΣΗΣ-ΧΑΡΤΟΚΙΒΩΤΙΑ 670X480X430
7	Άνευ	ΠΟΡΠΗ ΜΙΚΡΟΥ ΜΕΓΕΘΟΥΣ
8	Άνευ	ΣΟΥΣΤΕΣ ΜΠΟΥΤΟΝ ΑΡΣΕΝΙΚΕΣ
9	Άνευ	ΣΟΥΣΤΕΣ ΜΠΟΥΤΟΝ ΘΗΛΥΚΕΣ
10	39525000-8	ΤΑΙΝΙΑ (ΡΕΛΙ) Φ/Π ΠΛΑΤΟΥΣ 4 ΕΚ ΑΠΟ ΥΦΑΣΜΑ ΝΑΪΛΟΝ
11	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ Φ/Π ΝΟ 25/1 ΠΛ.25-26 ΧΙΛ
12	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ Φ/Π ΝΟ 15 ΠΛ.14-15 ΧΙΛ ΨΑΡΟΚΟΚΚΑΛΟ
13	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΝΑΪΛΟΝ ΜΑΤ ΛΕΥΚΗ
14	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ Φ/Π VELCRO 30 ΧΙΛ ΘΗΛΥΚΗ
15	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ VELCRO ΑΡΣΕΝΙΚΗ Φ/Π 30 Μ/Μ
16	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ Φ/Π VELCRO 30 ΧΙΛ ΘΗΛΥΚΗ
17	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
18	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ VELCRO ΑΡΣΕΝΙΚΗ Φ/Π 20 Μ/Μ
19	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ VELCRO ΘΗΛΥΚΗ Φ/Π 20 Μ/Μ
20	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΗ VELCRO ΑΡΣΕΝΙΚΗ Φ/Π 10 CM
21	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΗ VELCRO ΘΗΛΥΚΗ Φ/Π 10 CM
22	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΗ Φ/Π ΚΕΒΛΑΡ ΠΛ.2 ΕΚ.
23	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΗ VELCRO Φ/Π 25 Μ/Μ ΑΡΣΕΝΙΚΗ
24	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΥΝΔΕΤΙΚΗ VELCRO Φ/Π 25 Μ/Μ ΘΗΛΥΚΗ
25	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ Φ/Π VELCRO 30 ΧΙΛ ΑΡΣΕΝΙΚΗ
26	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΕΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΚΟΜΒΙΟΔΟΧΩΝ Φ/Π
27	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΕΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΚΟΜΒΙΟΔΟΧΩΝ ΛΕΥΚΟ
28	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΕΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΣ ΚΟΜΒΙΟΔΟΧΩΝ ΜΑΥΡΟ
29	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΙ ΒΡΑΧΕΙΩΝ ΧΛΑΙΝΩΝ Φ/Π (ΤΖΑΚΕΤ) ΜΗΚΟΥΣ 1,60+
30	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΙ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ Φ/Π ΣΥΝΕΧΟΥΣ ΜΗΚΟΥΣ
31	39525000-8	ΚΟΡΔΟΝΙ ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΒΡΑΧΕΙΩΝ ΧΛΑΙΝΩΝ Φ/Π (ΛΑΣΤΙΧΟ ΤΖΑ)
32	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΙ ΠΕΠΛΑΤΥΣΜΕΝΟ ΔΙΚΟΧΩΝ ΒΥΣΣΙΝΙ ΠΛ. 1,5 ΕΚ
33	Άνευ	ΚΟΡΔΟΝΕΤΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΛΑΙΜΙΑ
34	18451000-5	ΚΟΥΜΠΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΧΡΥΣΑ ΑΞΚΩΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΗΡΑΣ ΜΕ ΜΕΤ.
35	Άνευ	ΚΟΥΜΠΙΑ ΠΟΛΥΑΜΙΔΙΚΑ - ΠΟΛΥΣΤΕΡΙΚΑ ΜΑΥΡΑ ΔΙΑΜ.14 ΧΙΛ.
36	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ ΝΟ 1734 ΚΟΚΚΙΝΗ 5.000Μ
37	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ Φ/Π
38	19433000-0	ΚΛΩΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ ΛΕΥΚΗ ΝΟ 38/3
39	19442000-6	ΚΛΩΣΤΗ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ ΤΡΙΚΛΩΝΗ Φ/Π ΠΑΡ/ΓΗΣ ΝΟ 40
40	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ ΜΑΥΡΗ ΝΟ 10
41	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ ΜΑΥΡΗ ΝΟ 38/3
42	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ MADEIRA 100% VISCOSÉ CLASSIC GOLD 13
43	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ1232 ΜΩΒ 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
44	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ ΛΕΥΚΗ ΝΟ 60/2 (ΜΑΣΟΥΡΙ 9.000Μ)

Α/Α	CPV	Περιγραφή Υλικού
45	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ 1000 ΜΑΥΡΗ 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
46	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ 1001 ΛΕΥΚΗ 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
47	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ 1166 ΜΠΛΕ 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
48	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ 1394 (ΧΑΚΙ) Φ/Π 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
49	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ 100% ΡΑΙΓΙΟΝ ΝΟ 1223 ΚΙΤΡΙΝΗ 5.000 ΜΕΤΡΑ Ο ΚΩΝΟΣ
50	Άνευ	ΠΟΡΠΗ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΧΙΤΩΝΙΩΝ
51	Άνευ	ΠΑΡΑΜΑΝΕΣ ΝΟ 2
52	Άνευ	ΕΝΕΤΕΣ ΧΙΤΩΝΙΩΝ (ΑΡΣΕΝΙΚΕΣ ΣΠΙΘΑΚΙ)
53	Άνευ	ΚΟΠΙΤΣΕΣ ΧΙΤΩΝΙΩΝ (ΜΑΥΡΕΣ ΞΙΦΟΣ)
54	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΕΛΑΣΤΙΚΗ ΠΛ. 0,007 (ΛΑΣΤΙΧΟ)
55	Άνευ	ΦΕΡΜΟΥΑΡ Φ/Π ΜΗΚΟΥΣ ΝΟ 14 Η 16 Η 18 Η 20 Η 22 ΕΚ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ
56	Άνευ	ΦΕΡΜΟΥΑΡ Φ/Π ΜΗΚΟΥΣ 40-42 ΜΗ ΔΙΑΧΩΡΙΖΟΜΕΝΟ
57	18453000-9	ΦΕΡΜΟΥΑΡ Φ/Π ΜΗΚΟΥΣ 48-56 ΤΥΠΟΥ ΙΙΙ
58	Άνευ	ΦΕΡΜΟΥΑΡ ΚΟΚΑΛΙΝΟ RIRI 2 WAY ΔΙΑΧΩΡ ΥΚΚ Φ/Π ΜΗΚΟΥΣ
59	Άνευ	ΚΛΙΠΣ ΑΥΞΟΜΕΙΩΣΗΣ ΜΗΚΟΥΣ ΚΟΡΔΟΝΙΟΥ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ (ΒΑΡΕΛ.)
60	Άνευ	ΦΕΡΜΟΥΑΡ ΚΟΚΑΛΙΝΟ RIRI 2 WAY ΔΙΑΧΩΡ ΥΚΚ Φ/Π ΜΗΚΟΥΣ
61	Άνευ	ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΧΑΡΤΗΣ ΑΡΑΧΝΗ
62	Άνευ	ΠΕΡΙΛΑΙΜΙΟ ΝΑΪΛΟΝ ΣΤΟΛΩΝ
63	39525000-8	ΒΑΤΑ ΕΤΟΙΜΗ
64	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΘΕΡΜΟΚΟΛΛΗΤΙΚΟ ΜΗ ΥΦΑΝΣΙΜΟ (NON WOVEN) ΠΛΑΤ.
65	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΣΗ ΑΠΟ ΚΕΝΤΗΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΠΛΗΜΑ, ΧΡΩΜΑ Γ
66	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΜΑΛΛΙΝΟ ΤΣΟΧΑ ΚΙΤΡΙΝΟ
67	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΣΗ ΑΠΟ ΚΕΝΤΗΤΟ ΣΥΝΘΕΤΙΚΟ ΠΛΗΜΑ, ΧΡΩΜΑ Λ
68	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΟΛΟΜΑΛΛΟ 100% ΝΤΡΑ Β/Κ ΝΟ 330 ΠΛ.1,50
69	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟ ΦΡΕΣΚΟ Β/Π ΝΟ 165 ΠΛ. 1,50
70	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΜΠΑΡΑΘΕΑ ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ Β/Π ΝΟ 330 ΠΛ. 1,50
71	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ ΣΑΤΕΝ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗΣ ΔΑΣΟΥΣ
72	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΤΟΥΑΛ RIP-STOP ΠΑΡΑΛΛΑΓΗΣ ΔΑΣΟΥΣ ΝΟ 225 ΠΛ.
73	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΒΟΥΑΛ ΛΕΥΚΟ ΠΛ. 1,40
74	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ ΜΕ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗ ΘΕΡΜΟΚΟΛΛΗΣΗΣ ΝΟ. 150
75	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ ΥΠΟΡΡΑΜΑΤΩΝ ΘΥΛΑΚΙΩΝ Φ/Π ΝΟ 240
76	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΟ ΠΟΠΛΙΝΑ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟ Φ/Π ΝΟ 220 ΠΛ.1
77	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟ ΦΡΕΣΚΟ Φ/Π ΝΟ 165 ΠΛ.1,5
78	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΟΛΟΜΑΛΛΟ 100% ΝΤΡΑ Φ/Π ΝΟ 330 ΠΛ.1,5
79	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΜΠΑΡΑΘΕΑ Φ/Π ΝΟ 330 ΠΛ. 1,50
80	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΟ ΣΑΓΙΑ Φ/Π ΝΟ 240 ΠΛ.1,50
81	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΡΕΓΙΟΝ Β/Π ΝΟ 165 ΠΛ. 1,50
82	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΡΑΙΓΙΟΝ Β/Π ΝΟ 165 ΠΛ. 1,50
83	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΒΑΜΒΑΚΟΡΑΙΓΙΟΝ ΦΟΔΡΑ Φ/Π ΝΟ 160, ΠΛ. 1,50
84	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΡΑΙΓΙΟΝ ΜΑΥΡΟ ΝΟ 125, ΠΛΑΤΟΥΣ 1,50
85	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΡΑΙΓΙΟΝ Φ/Π ΝΟ 125, ΠΛ. 1,50
86	19260000-6	ΎΦΑΣΜΑ ΦΟΡΤΕΤΣΑ ΚΑΡΙΝΑ ΒΑΜΒΑΚΕΡΗ ΝΟ 210, ΠΛ. 0,90
87	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΚΑΝΑΒΑΤΣΟΤΡΙΧΑΣ ΕΚΡΟΥ ΠΛ. 0,90 (ΘΕΡΜΟΚΟΛΛΗΣΗΣ)
88	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΚΑΝΑΒΑΤΣΟ ΚΟΛΛΑΡΟΥ ΝΟ 240, ΠΛ. 0,70
89	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΚΑΝΑΒΑΤΣΟ ΠΕΡΙΣΚΕΛΙΔΩΝ ΝΟ 125, ΠΛ. 0,90
90	39525000-8	ΖΩΝΑΡΙ ΕΤΟΙΜΟ ΠΑΝΤΕΛΟΝΙΩΝ ΕΚΡΟΥ 85/45

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
91	39525000-8	ΕΙΔΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΡΕΛΙ 5 ΕΚ. ΑΦΡΩΔΕΣ ΥΛΙΚΟ ΜΗ ΥΦΑΝΣΙΜΟ
92	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ ΜΠΛΕ
93	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΡΑΓΙΟΝ ΚΟΚΚΙΝΗ
94	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ ΚΙΤΡΙΝΗ
95	Άνευ	ΚΛΩΣΤΗ ΠΟΛΥΕΣΤΕΡΙΚΗ ΚΙΤΡΙΝΗ
96	19120000-3	ΔΕΡΜΑ ΚΡΟΥΠΟΝ ΜΕΙΚΤΗΣ ΔΕΨΗΣ ΠΑΧΟΥΣ 4 + 0,3
97	19120000-3	ΔΕΡΜΑ ΜΟΣΧΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΕΨΕΩΣ ΧΡΩΜΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΦΟΔΡΑ
98	19120000-3	ΕΠΑΝΩΔΕΡΜΑ ΜΟΣΧΟΥ ΔΕΨΕΩΣ ΧΡΩΜΙΟΥ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ (ΑΤΡΟΧΙΣΤΟ) ΚΑΤΕΡΓΑΣΙΑΣ PULL UP ΦΟΝΤΙΩΝ
99	18841000-6	ΔΕΡΜΑ ΝΑΠΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
100	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΑΔΙΑΒΡΟΧΟ (GORE TEX) ΠΟΛ/ΔΙΟ 260/150 ΠΛΑΣΤΙΚΟ ΛΑΔΙ ΧΡΩΜΑ
101	Άνευ	ΔΕΡΜΑΤΟΚΟΛΛΑ
102	Άνευ	ΣΙΛΙΚΟΝΗ ΓΙΑ ΣΤΕΡΕΩΤΙΚΟ ΠΛΗΡΩΤΙΩΝ ΤΑΚΟΥΝΙΩΝ ΣΤΟ ΦΟΝΤΙ
103	Άνευ	ΚΟΛΛΑ ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜ. ΜΠΡΟΣΤΙΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΥΠΟΣ 3 ΣΕ ΜΑΚΑΡΟΝΙ
104	Άνευ	ΚΟΛΛΑ ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΦΟΡΤΙΩΝ
105	Άνευ	ΚΟΛΛΑ LATEX ΣΥΓΚΟΛΛΗΣΕΩΣ ΥΦΑΣΜΑΤΩΝ
106	Άνευ	ΚΟΛΛΑ ΘΕΡΜΟΠΛΑΣΤΙΚΗ ΔΙΑΜ. ΠΛΑΪΩΝ ΑΡΒΥΛΩΝ ΤΥΠΟΣ V ΣΕ ΜΑΚΑΡΟΝΙ (ΚΙΤΡΙΝΟ)
107	Άνευ	ΜΑΡΚΑΔΟΡΟΣ ΜΑΥΡΟΥ ΧΡΩΜΑΤΟΣ
108	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΣΑΤΕΝ ΕΤΙΚΕΤΑ 4Χ5 ΕΚ
109	Άνευ	ΎΦΑΣΜΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΠΛ. 1,20
110	18841000-6	ΚΛΩΣΤΗ ΝΑΥΛΟΝ ΜΑΥΡΗ ΡΑΦΗΣ ΦΟΝΤΙΩΝ ΑΡΒΥΛΩΝ ΧΟΝΤΡΗ
111	18841000-6	ΑΦΡΩΔΕΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΡΗΤΙΝΗ ΠΑΧ. 2-3 ΧΙΛ. ΠΛΑΤ. 1,50 (RUBBER FOAM)
112	18841000-6	ΑΦΡΩΔΕΣ ΥΛΙΚΟ ΠΑΧ. 8- 10 (ΠΛΑΤ 1,5Μ)
113	Άνευ	ΤΑΙΝΙΑ ΝΑΥΛΟΝ ΜΑΥΡΗ ΑΡΒΥΛΩΝ
114	18841000-6	ΚΟΡΔΟΝΙΑ ΑΡΒΥΛΩΝ ΜΕΛΑΝΑ ΕΚ ΠΡΟΠΥΛΕΝΙΟΥ
115	Άνευ	ΚΑΡΦΙΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΑΣ (ΗΛΙΔΙΑ ΤΕΝΕ - ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ) ΝΟ 14
116	Άνευ	ΚΑΡΦΙΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΑΣ (ΗΛΙΔΙΑ ΤΕΝΕ ΚΑΡΦΩΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ) ΝΟ11
117	18842000-3	ΥΛΙΚΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΕΝΔΥΝΑΜΩΜΑΤΟΣ ΔΑΚΤΥΛΩΝ (ΠΟΜΠΕΣ)
118	18842000-3	ΥΛΙΚΟ ΦΟΡΤΙΩΝ (ΧΑΡΤΟΝΟΠΕΤΣΟ)
119	18841000-6	ΓΑΝΤΖΟΙ ΤΑΧΕΙΑΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ ΜΑΥΡΟΙ
120	18841000-6	ΣΥΝΔΕΤΗΡΑΣ ΓΑΛΒΑΝΙΣΜΕΝΟΣ (STAPLES) ΤΥΠΟΥ 690/85/16" Η 690/10/8"

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Β»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	Άνευ	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΩΧΡΑ PY42
2	Άνευ	ΑΣΠΡΟ ΤΙΤΑΝΙΟΥ PW6
3	Άνευ	ΕΡΥΘΡΟ ΣΙΔΗΡΟΥ PR101
4	Άνευ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΧΡΩΜΙΟΥ PG17
5	Άνευ	ΚΙΤΡΙΝΗ ΩΧΡΑ PY42
6	Άνευ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΘΑΛΟΚΥΑΝΙΝΗΣ PG7
7	Άνευ	ΜΑΥΡΟ PBK7
8	24327000-2	ΦΘΑΛΙΚΗ ΡΗΤΙΝΗ
9	Άνευ	ΜΠΛΕ ΟΥΛΤΡΑΜΑΡΙΝΟΥ (PB29)
10	24327000-2	ΣΚΛΗΡΥΝΤΗΣ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΑΠΕΔΟΥ ΝΕΡΟΥ
11	19522000-1	ΡΗΤΙΝΗ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΑΠΕΔΟΥ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΛΥΤΗ
12	24211300-9	ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΤΙΤΑΝΙΟΥ
13	Άνευ	ΒΑΡΥΤΗΣ (ΒΑΡΥΤΙΝΗ)
14	Άνευ	ΦΙΛΜΟΓΟΝΟ
15	Άνευ	ΡΕΟΛΟΓΙΚΟ ΠΟΛΥΟΥΡΕΘΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ (ΑΚΡΥΛΙΚΩΝ – ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ – ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ)
16	Άνευ	ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΙΞΩΔΟΥΣ
17	24224000-0	ΚΙΤΡΙΝΗ ΩΧΡΑ
18	Άνευ	ΔΙΑΒΡΕΚΤΗΣ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ
19	Άνευ	ΑΝΤΙΑΦΡΙΣΤΙΚΟ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΝΕΡΟΥ
20	Άνευ	ΣΚΛΗΡΥΝΤΗΣ EPAMIDE 202
21	Άνευ	ΡΗΤΙΝΗ (ΕΡΟΧΥ DER 353)
22	24327000-2	ΡΥΘΜΙΣΤΗΣ ΙΞΩΔΟΥΣ (HDK 20)
23	24211300-9	ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΙΤΑΝΙΟΥ
24	Άνευ	ΒΑΡΥΤΙΝΗ (PORTBARYTE B-10)
25	Άνευ	ΡΕΟΛΟΓΙΚΟ PU
26	Άνευ	ΦΙΛΜΟΓΟΝΟ
27	24224000-0	ΜΑΥΡΗ ΧΡΩΣΤΙΚΗ B7-SO
28	24224000-0	ΚΙΤΡΙΝΗ ΩΧΡΑ PY42
29	Άνευ	ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΠΥΡΙΤΙΟΥ (SILVERBOND M-10)
30	24224000-0	ΚΟΚΚΙΝΗ ΧΡΩΣΤΙΚΗ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PR 254
31	24224000-0	ΜΩΒ (MAGENTA) ΧΡΩΣΤΙΚΗ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PR 122
32	24224000-0	ΒΙΟΛΕΤΙ ΧΡΩΣΤΙΚΗ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PV 23
33	24224000-0	ΠΡΑΣΙΝΟ ΧΡΩΜΙΟΥ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PG 17
34	24224000-0	ΚΙΤΡΙΝΗ ΧΡΩΣΤΙΚΗ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PY 74
35	Άνευ	ΕΡΥΘΡΟ ΣΙΔΗΡΟΥ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PR 101
36	Άνευ	ΠΡΑΣΙΝΟ ΦΘΑΛΟΚΥΑΝΙΝΗΣ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PG 7
37	Άνευ	ΛΕΥΚΟ ΤΙΤΑΝΙΟΥ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PW 6
38	Άνευ	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΩΧΡΑ (ΣΕ ΜΟΡΦΗ ΠΑΣΤΑΣ) PY 42
39	Άνευ	ΣΤΕΓΝΩΤΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ
40	Άνευ	ΔΙΑΒΡΕΚΤΗΣ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΑΠΕΔΟΥ ΝΕΡΟΥ
41	Άνευ	ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΛΥΤΗ
42	Άνευ	ΣΤΕΓΝΩΤΙΚΟ ΖΙΡΚΟΝΙΟΥ
43	Άνευ	ΣΤΕΓΝΩΤΙΚΟ ΚΟΒΑΛΤΙΟΥ
44	24327000-2	ΑΝΤΙΑΦΡΙΣΤΙΚΟ
45	24327000-2	ΑΝΤΙΑΦΡΙΣΤΙΚΟ ΕΠΟΞΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΑΠΕΔΟΥ ΝΕΡΟΥ
46	Άνευ	ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΔΙΑΛΥΤΗ
47	24542000-5	ΣΥΜΠΟΛΥΜΕΡΕΣ ΑΚΡΥΛΙΚΟΥ ΣΤΥΡΕΝΙΟΥ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ
48	Άνευ	ΒΑΡΥΤΗΣ (ΒΑΡΥΤΙΝΗ)

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
49	Άνευ	ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟ ΣΤΙΛΠΝΟΤΗΤΑΣ
50	Άνευ	ΠΡΟΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΣΚΟΝΗ ΜΠΕΤΟΝΙΤΗ
51	Άνευ	ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ - ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ
52	Άνευ	ΒΑΚΤΗΡΙΟΚΤΟΝΟ – ΑΝΤΙΜΟΥΧΛΙΚΟ
53	Άνευ	ΡΕΟΛΟΓΙΚΟ ΠΟΛΥΟΥΡΕΘΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ (ΑΚΡΥΛΙΚΩΝ – ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ – ΕΠΙΘΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ)
54	Άνευ	ΔΙΑΛΥΜΑ ΡΕΟΛΟΓΙΚΟΥ ΨΕΥΔΟΠΛΑΣΤΙΚΟΥ ΠΟΛΥΟΥΡΕΘΑΝΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ
55	Άνευ	ΦΩΣΦΟΡΙΚΟΣ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ
56	Άνευ	ΔΙΑΒΡΕΚΤΗΣ - ΑΝΤΙΚΑΘΙΖΗΤΙΚΟ ΧΡΩΜΑΤΩΝ ΥΔΑΤΙΚΗΣ ΒΑΣΗΣ
57	Άνευ	ΛΕΚΙΘΙΝΗ
58	Άνευ	ΝΑΥΛΟΝ 6,6 ΓΙΑ ΚΟΥΜΠΙΑ 22ΜΜ
59	Άνευ	ΠΟΛΥΑΙΘΥΛΕΝΙΟ ΜΑΛΑΚΟ ΓΙΑ ΥΔΡΟΔΟΧΕΙΑ
60	Άνευ	ΔΙΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΠΥΡΙΤΙΟΥ
61	24313300-4	ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ (10C).
62	24313300-4	ΑΝΘΡΑΚΙΚΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟ (20).
63	Άνευ	ΚΕΤΟΞΙΜΗ
64	Άνευ	ΚΗΡΟΣ ΠΑΡΑΦΙΝΗΣ
65	Άνευ	ΑΒΟΥΛΚΑΝΙΣΤΟ ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΛΑΣΤΙΚΟ
66	14712000-5	ΜΟΛΥΒΔΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Γ»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	24327000-2	ΑΝΤΙΨΥΚΤΙΚΟ
2	Άνευ	ΛΑΔΙ TELLUS 32
3	Άνευ	CHEMLOCK 205 Η CHEMOSIL 211 Η MEGUM 3270 ΧΡΩΜΑ ΓΚΡΙ
4	Άνευ	CHEMLOCK 220 Η CHEMOSIL 220 Η MEGUM 100 ΧΡΩΜΑ ΜΑΥΡΟ
5	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ S-170
6	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΛΥΓΩΝ G39
7	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ S330
8	Άνευ	ΛΑΔΙ ISO VG220 P/N:ATLAS COPCO 920105220
9	Άνευ	FERROLIX 8354
10	Άνευ	P-3 FERROLIX 8353
11	Άνευ	ΛΑΔΙ BP ENERGOL GP-XP 220
12	Άνευ	P3-FERROLIX 8363
13	Άνευ	ΠΥΡΙΤΙΚΗ ΑΜΜΟΣ 4DSW63
14	Άνευ	FERROLIX 8346
15	Άνευ	CHEMLOCK 220 Η CHEMOSIL 220 Η MEGUM 100 ΧΡΩΜΑ ΜΑΥΡΟ
16	Άνευ	ΕΛΑΙΟΛΙΠΑΝΤΙΚΟ TELLUS 32
17	Άνευ	ΠΥΡΙΤΙΚΗ ΑΜΜΟΣ 4DSW63
18	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ S330
19	Άνευ	ΣΙΛΙΚΟΝΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
20	Άνευ	ΑΛΑΤΙ ΧΟΝΔΡΟ
21	Άνευ	ΠΥΡΙΤΙΚΗ ΑΜΜΟΣ 4DSW63
22	Άνευ	ΠΥΡΙΤΙΚΗ ΑΜΜΟΣ 4DSW63
23	Άνευ	ΥΔΡΟΞΕΙΔΙΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ
24	Άνευ	ΠΑΡΑΦΙΝΕΛΑΙΟ
25	Άνευ	ΣΙΛΙΚΟΝΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
26	Άνευ	ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΓΚΡΙ THIXON P-11
27	Άνευ	ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΜΑΥΡΗ THIXON 520 PEF
28	Άνευ	ΞΥΛΟΛΗ
29	Άνευ	ΜΕΚ
30	Άνευ	CHEMLOCK 220 Η CHEMOSIL 220 Η MEGUM 100 ΧΡΩΜΑ ΜΑΥΡΟ
31	Άνευ	KIT ATLAS COPCO 2901194801
32	Άνευ	ΛΙΠΑΝΤΙΚΟ ROTO-INGECT FLUID ATLAS COPCO
33	Άνευ	ΛΑΔΙ
34	Άνευ	ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΓΚΡΙ
35	Άνευ	ΣΥΓΚΟΛΛΗΤΙΚΗ ΟΥΣΙΑ ΜΑΥΡΗ
36	Άνευ	ΥΔΡΟΞΕΙΔΙΟ ΑΣΒΕΣΤΙΟΥ
37	Άνευ	P3-FERROLIX 8353
38	Άνευ	FERROLIX 8346
39	Άνευ	AQUA MERC (ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΜΕΤΡΗΣΗ ΣΚΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΟΥ) 1.11104.0001
40	Άνευ	ΑΛΑΤΙ ΧΟΝΔΡΟ
41	Άνευ	PASTA LAVAMANI (ΚΡΕΜΑ ΧΕΡΙΩΝ)
42	Άνευ	ΝΙΤΡΙΚΟ ΚΑΛΙΟ
43	Άνευ	ΝΙΤΡΙΚΟ ΝΑΤΡΙΟ
44	Άνευ	ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ RANGE:0/+1100C, ΤΥ
45	Άνευ	ΘΕΡΜΟΜΕΤΡΑ RANGE:0/+1200C, Τ
46	Άνευ	ΠΥΡΙΤΙΚΗ ΑΜΜΟΣ 4DSW63
47	Άνευ	ΜΕΓΑΣΑΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
48	Άνευ	ΞΥΛΟΛΗ
49	Άνευ	ΛΑΔΙ ISO VG220
50	Άνευ	ΛΑΔΙ ISO VG320
51	Άνευ	ΛΑΔΙΑ ISO VG220 P/N:ATLAS COPCO
52	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΛΥΓΩΝ G39
53	Άνευ	ΑΜΜΟΒΟΛΙΚΟ ΥΛΙΚΟ S330

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
54	Άνευ	ΛΑΔΙ LONGLIFE S46 ΓΙΑ 3000 ΩΡΕΣ
55	Άνευ	ΛΑΔΙ TELLUS 32
56	Άνευ	ΣΙΛΙΚΟΝΗ ΓΑΛΑΚΤΟΣ
57	Άνευ	ΠΑΡΑΦΙΝΕΛΑΙΟ
58	Άνευ	ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΡΜΑΤΟΣΧΟΙΝΟΥ DEMAG
59	Άνευ	ΦΙΛΤΡΑ ΑΕΡΟΣ MANN HUMEL C1574
60	Άνευ	ΦΙΛΤΡΑ ΑΕΡΟΣ MANN HUMEL C2624
61	Άνευ	ΦΙΛΤΡΟ ΑΕΡΑ PD32 ATLAS COPCO
62	Άνευ	ΙΜΑΝΤΕΣ ROBUSCHI SPA 1600 MC
63	Άνευ	ΙΜΑΝΤΕΣ ATLAS COPCO GA 11FF
64	Άνευ	ΙΜΑΝΤΕΣ ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΑ P/M ΚΛΙΝΗΣ
65	Άνευ	ΦΙΛΤΡΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΟΥ BOGE KOMPRESSOR
66	Άνευ	ΦΙΛΤΡΟ ΛΑΔΙΟΥ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ
67	Άνευ	ΔΙΣΚΟΣ ΣΤΡΟΒΙΛΙΣΜΟΥ KODE 30034
68	Άνευ	ΖΙΡΚΟΝΙΟ (ΥΛΙΚΟ ΕΠΙΚΑΛΥΨΗΣ)
69	Άνευ	ΦΙΛΤΡΑ ΑΕΡΟΣ BOGE KOMPRESSOR

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Δ»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΠΟΛΥΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑΣ-ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΑΣ-ΤΕΤΑΝΟΥ
2	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΙΛΑΡΑΣ, ΕΡΥΘΡΑΣ, ΠΑΡΩΤΙΤΙΔΑΣ
3	33651600-4	ΑΝΤΙΤΕΤΑΝΙΚΗ ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 250 IU/ml
4	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ ΤΥΠΟΥ <>
5	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ ΤΥΠΟΥ <<A>> 1440 EU AD
6	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΠΟΛΙΟΜΥΕΛΙΤΙΔΑΣ IPV
7	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΠΝΕΥΜΟΝΙΟΚΟΚΚΟΥ
8	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ TD (ΤΕΤΑΝΟΥ-ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΟΣ)
9	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ TD (ΤΕΤΑΝΟΥ-ΔΙΦΘΕΡΙΤΙΔΟΣ) (8-10 ΔΟΣΕΩΝ)
10		"ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΑΙΜΟΦΙΛΟΥ ΤΗΣ
11	33651600-4	ΙΝΦΛΟΥΕΝΤΣΑΣ"
12	33651600-4	ΕΜΒΟΛΙΟ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΘΗΛΩΜΑΤΩΝ
13		"ΕΠΙΘΕΜΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΥΔΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ
14	33141111-1	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ 1ΑΣ ΧΡ.10Χ10 CM"
15		"ΕΠΙΘΕΜΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΥΔΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ
16	33141111-1	ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ 1ΑΣ ΧΡ.15Χ15 CM"
17	33141111-1	ΕΠΙΘΕΜΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΥΔΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜ. 1ΑΣ ΧΡ.20Χ20 CM
18		"ΕΠΙΘΕΜΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟ ΥΔΡΟΚΥΤΤΑΡΙΚΟ
19	33141111-1	ΤΡΑΧΕΙΟΣΤΟΜΙΑΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ 1ΑΣ ΧΡ.10Χ10 CM"
20		"ΕΠΙΘΕΜΑ ΛΕΠΤΟΥ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟΥ ΦΙΛΜ
21	33141111-1	ΔΙΑΦΑΝΟΥΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ ΥΠΟΑΛΛΕΡΓΙΚΟ ΦΛΕΒΙΚΟ 6Χ9 CM"
22		"ΕΠΙΘΕΜΑ ΛΕΠΤΟΥ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΟΥ ΦΙΛΜ
23	33141111-1	ΔΙΑΦΑΝΟΥΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ ΥΠΟΑΛΛΕΡΓΙΚΟ ΦΛΕΒΙΚΟ 6Χ7 CM"
24		"ΤΑΙΝΙΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΩΝ
25	33141111-1	6Χ100MM"
26		"ΤΑΙΝΙΑ ΑΥΤΟΚΟΛΛΗΤΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΩΝ
27	33141111-1	12Χ100MM"
28		"ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΣ ΚΟΛΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟ
29	33141111-1	TENSORPLAST 10 CMΧ 4,5 M"
30		"ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΣ ΚΟΛΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟ
31	33141111-1	TENSORPLAST 7,5 CMΧ 4,5 M"
32	33651520-9	ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΕΙΟΣ ΕΝΕΣΙΜΟΣ 5% Χ 100ML 5GR
33	33651520-9	ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΕΙΟΣ ΕΝΕΣΙΜΟΣ 5% Χ 200ML 10 GR
34	33651520-9	ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΕΙΟΣ ΕΝΕΣΙΜΟΣ 5% Χ 50ML 2.5GR
35	33651520-9	ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΕΙΟΣ ΕΝΕΣΙΜΟΣ 10% Χ 50ML 5GR
36	33651520-9	ΑΝΟΣΟΣΦΑΙΡΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΕΙΟΣ ΕΝΕΣΙΜΟΣ 10% Χ 100ML 10GR
37	33141540-7	ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΛΒΟΥΜΙΝΗ 25% 50ML
38	33141540-7	ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΛΒΟΥΜΙΝΗ 25% 100ML
39	33141540-7	ΛΕΥΚΩΜΑΤΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 20% 100ML
40	33141540-7	ΛΕΥΚΩΜΑΤΙΝΗ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 20% x 50ML
41	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 24FR
42	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 8FR
43	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 10FR
44	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 12FR
45	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 16FR
46	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 18FR
47	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ NELATON ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 14FR
48	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 16FR
49	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 18FR
50	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 14FR
51	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΚΥΣΤΗΣ ΤΡΙΠΛΟΥ ΑΥΛΟΥ ΜΕ ΜΠΑΛΟΝΙ (COUVELAIRE) 1ΑΣ ΧΡ. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 20FR

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
52	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΚΥΣΤΗΣ ΤΡΙΠΛΟΥ ΑΥΛΟΥ ΜΕ ΜΠΑΛΟΝΙ (COUVELAIRE) 1ΑΣ ΧΡ. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 22FR
53	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΚΥΣΤΗΣ ΤΡΙΠΛΟΥ ΑΥΛΟΥ ΜΕ ΜΠΑΛΟΝΙ (COUVELAIRE) 1ΑΣ ΧΡ. ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 24FR
54	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 18FR 3WAY
55	33141641-5	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΟΥΡΗΘΡΑΣ ΤΠ FOLEY ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 20FR 3WAY
56	33141112-8	ΛΕΥΚΟΠΛΑΣΤΗΣ ΜΕ ΓΑΖΑ (2Χ6-7)CM ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ
57	33141112-8	ΛΕΥΚΟΠΛΑΣΤΗΣ (0,05Χ5)Μ
58	33141114-2	ΒΥΣΜΑ ΓΑΖΑΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ (10Χ10) CM
59	33141114-2	ΒΥΣΜΑ ΓΑΖΑΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ (5Χ5) CM 12 ΣΤΟΙΒΑΔΩΝ
60	33141114-2	ΤΟΛΥΠΙΟ ΓΑΖΑΣ ΑΝΑΠΟΣΤΕΙΡΩΤΟ ΑΚΤΙΝΟΣΚΙΕΡΟ (8Χ8) CM ΣΧΗΜΑΤΟΣ ΣΦΑΙΡΙΚΟΥ
61	33141114-2	ΓΑΖΑ ΥΔΡΟΦΙΛΗ ΠΛΑΤΟΥΣ 90 CM
62	33141114-2	ΓΑΖΑ ΥΔΡΟΦΙΛΗ ΠΛΑΤΟΥΣ 120 CM
63	33141114-2	ΕΠΙΘΕΜΑ ΟΦΘΑΛΜΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΚΑΙ ΓΑΖΑΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟ
64	33141114-2	ΓΑΖΑ ΥΔΡΟΦΙΛΗ ΑΚΤΙΝΟΣΚΙΕΡΗ ΠΛΑΤΟΥΣ 120 CM
65	33141114-2	ΣΕΝΤΟΝΙ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ (73Χ250) CM (ΑΛΟΥΤΕΧ)
66	33141114-2	ΣΕΝΤΟΝΙ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ (160Χ220) ΜΜ (ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΟΥΒΕΡΤΑ)
67	33141114-2	ΓΑΖΑ ΒΑΖΕΛΙΝΟΥΧΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΗ 2ΜΧ15 CM
68	33141114-2	ΓΑΖΑ ΒΑΖΕΛΙΝΟΥΧΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΗ 10Χ10 CM
69	33141114-2	ΓΑΖΑ ΒΑΖΕΛΙΝΟΥΧΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΗ 10Χ20 CM
70	33141114-2	ΒΥΣΜΑ ΓΑΖΑΣ ΑΝΑΠΟΣΤΕΙΡΩΤΟ ΑΚΤΙΝΟΣΚΙΕΡΟ (20Χ20) CM 12 ΣΤΟΙΒΑΔΩΝ
71	33141320-9	ΒΕΛΟΝΑ ΥΠΟΔΕΡΜΙΚΗ 25G
72	33141320-9	ΒΕΛΟΝΑ ΦΛΕΒΑΣ ΤΠ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑΣ 1ΑΣ ΧΡ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΗ 18G
73	33141320-9	ΒΕΛΟΝΑ ΠΑΡΑΚΕΝΤΗΣΗΣ ΜΗΡΙΑΙΑΣ ΑΡΘΡΙΑΣ ΤΥΠΟΥ SELDINGER
74	33141320-9	ΒΕΛΟΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΙΚΗΣ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΑΣ
75	33141116-6	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΣ 8CMΧ4,5Μ
76	33141116-6	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΕΛΑΣΤΙΚΟΣ 15CMΧ4,5Μ
77		"ΣΩΛΗΝΑΣ ΑΝΑΡΡΟΦΗΣΗΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ ΤΟ
78	33141600-6	PENROSE 18"
79	33141600-6	ΣΩΛΗΝΑΣ ΡΙΝΟΓΑΣΤΡΙΚΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 18FR
80	33141600-6	ΣΩΛΗΝΑΣ ΡΙΝΟΓΑΣΤΡΙΚΟΣ ΠΛΑΣΤΙΚΟΣ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΜΕΝΟΣ 1ΑΣ ΧΡ. 12FR
81	33141324-7	ΒΕΛΟΝΕΣ ΤΕΧΝΙΤΟΥ ΝΕΦΡΟΥ ΜΕ BACK EYE
82	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 0
83	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 1
84	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 2
85	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 3
86	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 4
87	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 5
88	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 6
89	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 7
90	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ Νο 8
91	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ ΤΠ STOCKINET 10CM
92	33141110-4	ΕΠΙΔΕΣΜΟΣ ΣΩΛΗΝΟΕΙΔΗΣ ΤΠ STOCKINET 20CM
93	33141310-6	ΣΥΡΙΓΓΑ ΦΥΜΑΤΙΝΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΗ 1 ΑΣ ΧΡΗΣΗΣ 1CC ΜΕ ΒΕΛΟΝΑ 28GX1/2"
94	33141310-6	ΣΥΡΙΓΓΑ ΙΝΣΟΥΛΙΝΗΣ 1CC 100 Δ.Μ. 1ΑΣ ΧΡΗΣΗΣ ΜΕ ΒΕΛΟΝΑ 28G
95	33141115-9	ΧΑΡΤΟΒΑΜΒΑΚΑΣ (ΠΑΚ. 5 ΧΛΓ)
96	33123000-8	ΚΑΘΕΤΗΡΑΣ ΑΝΑΦΟΡ. ΣΥΣΤΗΜΑΤ. CARTO ΧΡ REFSTAR PLUS
97	33123000-8	ΣΥΝΔΕΤΙΚΟ ΚΑΛΩΔΙΟ ΓΙΑ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΘΕΤΗΡΕΣ 4-10 ΠΟΛΩΝ
98	33141420-0	ΓΑΝΤΙΑ ΧΗΜΕΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
99	110001	ΠΑΡΑΚΕΤΑΜΟΛΗ
100	110002	ΑΚΕΤΥΛΟΣΑΛΙΚΥΛΙΚΟ ΟΞΥ
101	110003	ΑΡΓΙΛΙΟΥ ΥΔΡΟΞΕΙΔΙΟ ΞΗΡΟ ΠΗΓΜΑ
102	110006	ΑΜΟΞΙΚΙΛΛΙΝΗ ΤΡΙΥΔΡΙΚΗ COMPACTED
103	110009	ΒΕΝΖΟΪΚΟ ΒΕΝΖΥΛΙΟ
104	110011	ΚΑΡΙΣΟΠΡΟΔΟΛΗ

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
105	110013	ΒΟΡΙΚΟ ΟΞΥ
106	110015	ΠΟΛΥΜΕΙΝΗ-Β ΘΕΙΙΚΗ
107	110017	ΔΕΞΑΜΕΘΑΖΟΝΗ ΝΑΤΡΙΟΦΩΣΦΟΡΙΚΗ
108	110020	ΔΙΑΙΘΥΛΟΤΟΛΟΥΑΜΙΔΙΟ
109	110022	ΔΙΚΛΟΞΑΚΙΛΛΙΝΗ ΝΑΤΡΙΟΥΧΟΣ ΜΟΝΟΪΔΡΙΚΗ COMPACTED
110	110023	ΔΟΞΥΚΥΚΛΙΝΗ ΗΥCLATE
111	110024	ΕΦΕΔΡΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ
112	110029	ΧΑΛΑΖΟΝΗ
113	110031	ΙΝΔΟΜΕΘΑΚΙΝΗ
114	110034	ΜΕΦΑΙΝΑΜΙΚΟ ΟΞΥ
115	110035	ΝΕΟΜΥΚΙΝΗ ΘΕΙΪΚΗ ΜΙΚΡΟΝΙΖΕ
116	110037	ΟΞΥΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ
117	110041	ΝΙΦΛΟΥΜΙΚΟ ΟΞΥ ΜΙΚΡΟΝΙΖΕ
118	110042	ΠΟΒΙΔΟΝΗ ΙΩΔΙΟΥΧΟΣ
119	110044	ΠΡΟΜΕΘΑΖΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ
120	110045	ΣΕΤΡΙΜΙΔΙΟ
121	110047	ΜΙΚΟΝΑΖΟΛΗ ΝΙΤΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΝΙΖΕ
122	110048	ΣΟΥΛΦΑΜΕΘΟΞΑΖΟΛΗ
123	110049	ΤΡΙΜΕΘΟΠΡΙΜΗ
124	110051	ΟΞΥΤΕΤΡΑΚΥΚΛΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ ΜΙΚΡΟΝΙΖΕ
125	110052	ΜΙΚΟΝΑΖΟΛΗ ΝΙΤΡΙΚΗ
126	110054	ΒΟΥΤΑΜΥΡΑΤΗ ΚΙΤΡΙΚΗ
127	110055	ΒΡΩΜΕΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ
128	110061	ΧΛΩΡΕΞΙΔΙΝΗΣ ΓΛΥΚΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΛΥΜΑ
129	110065	ΣΑΛΙΚΥΛΙΚΟ ΟΞΥ
130	110066	ΜΑΓΝΗΣΙΟ ΤΡΙΠΥΡΙΤΙΚΟ
131	110067	ΡΑΝΙΤΙΔΙΝΗ ΥΔΡΟΧΛΩΡΙΚΗ
132	110068	ΝΙΜΕΣΟΥΛΙΔΗ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ε»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	Άνευ	ΤΥΡΙ ΚΟΝΣΕΡΒΑ
2	Άνευ	ΑΛΕΥΡΙ
3	Άνευ	ΑΜΥΛΟ
4	Άνευ	ΓΛΥΚΟΖΗ
5	Άνευ	ΦΟΙΝΙΚΟΠΥΡΗΝΕΛΑΙΟ
6	Άνευ	ΖΑΧΑΡΗ
7	Άνευ	ΑΜΜΩΝΙΑ
8	Άνευ	ΑΣΒΕΣΤΙΟ
9	Άνευ	ΖΥΜΗ ΝΩΠΗ
10	Άνευ	ΑΛΑΤΙ
11	Άνευ	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ
12	Άνευ	ΚΙΒΩΤΙΑ
13	Άνευ	ΜΕΛΑΝΟΤΑΙΝΙΕΣ
14	Άνευ	ΧΑΡΤΟΤΑΙΝΙΕΣ
15	Άνευ	ΦΥΛΛΟ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ
16	Άνευ	ΑΖΩΤΟ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΣΤ»

A/A	CPV	Περιγραφή Υλικού
1	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΕΣΩΤ. ΚΑΥΣΕΩΣ SAE 10W
2	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΕΣΩΤ. ΚΑΥΣΕΩΣ SAE 15W/40
3	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΟΔΟΝΤΩΜΑΤΩΝ SAE 80W90
4	24951000-5	ΛΙΠΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ – ΠΥΡΟΒΟΛΩΝ
5	09211610-0	ΥΓΡΟ ΑΥΤΟΜΑΤΩΝ ΚΙΒΩΤΙΩΝ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ DEXTRON III
6	09132100-9	ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ ΚΙΝΗΣΗΣ F-54
7	09132100-4	BENZINΗ ΑΜΟΛΥΒΔΗ F-67
8	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΕΣΩΤ. ΚΑΥΣΕΩΣ SAE 10W
9	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΚΙΝΗΤΗΡΩΝ ΕΣΩΤ. ΚΑΥΣΕΩΣ SAE 15W/40
10	09211820-5	ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΟ ΛΙΠΑΝΣΕΩΣ ΟΔΟΝΤΩΜΑΤΩΝ SAE 80W90
11	24951000-5	ΛΙΠΟΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ - ΠΥΡΟΒΟΛΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Ζ»

A/A	From HS 2017	To SITC Rev. 4
1	010121	0015
2	010129	0015
3	010130	0015
4	010190	0015
5	010221	00111
6	010229	00119
7	010231	00111
8	010239	00119
9	010290	00119
10	010310	00131
11	010391	00139
12	010392	00139
13	010410	00121
14	010420	00122
15	010511	00141
16	010512	00141
17	010513	00141
18	010514	00141
19	010515	00141
20	010594	00149
21	010599	00149
22	010611	0019
23	010612	0019
24	010613	0019
25	010614	0019
26	010619	0019
27	010620	0019
28	010631	0019
29	010632	0019
30	010633	0019

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Η»

Κατά SITC	Γενική Κατηγορία Προϊόντων	Κατά ISIC
151920	Industrial Fatty Alcohols	4313
210690	Other Food Preparations	0980
220290	Other Non-alcoholic Beverages	1110
271000	Petroleum Oils, Oils Obtained from Bituminous Minerals	3344
392321	Sacks and Bags of Polymers of Ethylene	8939
981000	Importations of Religious, Educ., Scientific and other Institutions	8745
981700	Imports Free of Duty under Special Classification Provisions	9310
210690	Other Food Preparations	0980
220290	Other Non-alcoholic Beverages	1110
0711	Coffee, Not Roasted, whether or not decaffeinated	111
2120	Mink Skins, Raw Furskins, and Pieces of Furskins	113
2440	Cork, Natural, Raw and Waste (including natural cork)	121
2651	Flax, Raw or Processed but not spun; Flax Tow and Waste	111
2772	Natural Abrasives, n.e.s.	290
2871	Copper Ore and Concentrates, Copper Matte, Cement Copper	230
2872	Nickel Ores and Concentrates, Nickel Mattes	230
2873	Aluminium Ores and Concentrates (including alumina)	230
2911	Bones, Horns, Ivory, Hooves, Claws, Coral, Shells and similar products	130
2919	Materials of Animal Origin, n.e.s.	130
2929	Materials of Vegetable Origin, n.e.s.	121
2120	Mink Skins, Raw Furskins, and Pieces of Furskins	113
2440	Cork, Natural, Raw and Waste (including natural cork)	121
2651	Flax, Raw or Processed but not spun; Flax Tow and Waste	111

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «Θ»

Κεφάλαιο 25:	Αλάτι, θείο, γαίες και πέτρες, γύψος, ασβέστης και τσιμέντα
Κεφάλαιο 26:	Μεταλλεύματα, σκουριές και τέφρες μετάλλων
Κεφάλαιο 27:	Ορυκτά καύσιμα, ορυκτά λάδια και προϊόντα της απόσταξης αυτών· ασφαλούχες ουσίες, ορυκτά κεριά εκτός από: ex 27.10: ειδικά καύσιμα κινητήρων
Κεφάλαιο 28:	Ανόργανα χημικά προϊόντα, ενώσεις ανόργανες ή οργανικές των πολύτιμων μετάλλων, των ραδιενεργών στοιχείων, των μετάλλων των σπανίων γαιών και των ισοτόπων εκτός από: ex 28.09: εκρηκτικά ex 28.13: εκρηκτικά ex 28.14: δακρυγόνα ex 28.28: εκρηκτικά ex 28.32: εκρηκτικά ex 28.39: εκρηκτικά ex 28.50: τοξικά προϊόντα ex 28.51: τοξικά προϊόντα ex 28.54: εκρηκτικά
Κεφάλαιο 29:	Οργανικά χημικά προϊόντα εκτός από: ex 29.03: εκρηκτικά ex 29.04: εκρηκτικά ex 29.07: εκρηκτικά ex 29.08: εκρηκτικά ex 29.11: εκρηκτικά ex 29.12: εκρηκτικά ex 29.13: τοξικά προϊόντα ex 29.14: τοξικά προϊόντα ex 29.15: τοξικά προϊόντα ex 29.21: τοξικά προϊόντα ex 29.22: τοξικά προϊόντα ex 29.23: τοξικά προϊόντα ex 29.26: εκρηκτικά ex 29.27: τοξικά προϊόντα ex 29.29: εκρηκτικά
Κεφάλαιο 30:	Φαρμακευτικά προϊόντα
Κεφάλαιο 31:	Λιπάσματα
Κεφάλαιο 32:	Δεψικά και βαφικά εκχυλίσματα, ταννίνες και τα παράγωγά τους, χρωστικά και άλλες χρωστικές ύλες, χρώματα επίχρισης και βερνίκια, μαστίχες (στόκοι), μελάνια
Κεφάλαιο 33:	Αιθέρια έλαια και ρητινοειδή, προϊόντα αρωματοποίησης ή καλλωπισμού παρασκευασμένα και καλλυντικά παρασκευάσματα
Κεφάλαιο 34:	Σαπούνια, οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης, παρασκευάσματα για πλύσιμο (αλισίβα), παρασκευάσματα λιπαντικά, κεριά τεχνητά, κεριά παρασκευασμένα, προϊόντα συντήρησης, κεριά και παρόμοια είδη, πάστες προπλασμάτων και «κεριά οδοντοτεχνικής»
Κεφάλαιο 35:	Λευκωματώδεις ύλες, κόλλες, ένζυμα
Κεφάλαιο 37:	Φωτογραφικά και κινηματογραφικά προϊόντα
Κεφάλαιο 38:	Διάφορα προϊόντα των χημικών βιομηχανιών εκτός από: ex 38.19: τοξικά προϊόντα
Κεφάλαιο 39:	Τεχνητές πλαστικές ύλες, αιθέρες και εστέρες της κυτταρίνης, τεχνητές ρητίνες και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές εκτός από: ex 39.03: εκρηκτικά
Κεφάλαιο 40:	Καουτσούκ φυσικό ή συνθετικό, τεχνητό καουτσούκ και τεχνουργήματα από καουτσούκ εκτός από: ex 40.11: επίσωτρα αλεξίσφαιρα
Κεφάλαιο 41:	Δέρματα (άλλα από τα γουνοδέρματα)
Κεφάλαιο 42:	Τεχνουργήματα από δέρμα, είδη σελοποίησης και λοιπού εξοπλισμού για όλα τα ζώα, είδη ταξιδιού, σακίδια χεριού και παρόμοια. Τεχνουργήματα από έντερα (άλλα από τα έντερα μεταξοσκώληκα)
Κεφάλαιο 43:	Γουνοδέρματα και γουναρικά, γουνοδέρματα τεχνητά
Κεφάλαιο 44:	Ξυλεία και είδη από ξύλο· ξυλάνθρακας

Κεφάλαιο 45:	Φελλός και είδη από φελλό
Κεφάλαιο 46:	Τεχνουργήματα σπαρτοπλεκτικής και καλαθοποιίας
Κεφάλαιο 47:	Ύλες που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του χαρτιού
Κεφάλαιο 48:	Χαρτί και χαρτόνια, τεχνουργήματα από κυτταρίνη, χαρτί ή χαρτόνι
Κεφάλαιο 49:	Προϊόντα των εκδοτικών οίκων, του τύπου ή άλλων βιομηχανιών που ασχολούνται με τις γραφικές τέχνες. Κείμενα χειρόγραφα ή δακτυλογραφημένα και σχέδια
Κεφάλαιο 65:	Καλύμματα κεφαλής και μέρη αυτών
Κεφάλαιο 66:	Ομπρέλες για τη βροχή και τον ήλιο, ράβδοι (μπαστούνια), μαστίγια κάθε είδους και τα μέρη τους
Κεφάλαιο 67:	Φτερά και πούπουλα κατεργασμένα και είδη από φτερά ή από πούπουλα. Τεχνητά άνθη, τεχνουργήματα από τρίχες κεφαλής ανθρώπου
Κεφάλαιο 68:	Τεχνουργήματα από πέτρες, γύψο, τσιμέντο, αμίαντο, μαρμαρυγία ή ανάλογες ύλες
Κεφάλαιο 69:	Προϊόντα κεραμευτικής
Κεφάλαιο 70:	Γυαλί και τεχνουργήματα από γυαλί
Κεφάλαιο 71:	Μαργαριτάρια φυσικά ή από καλλιέργεια, πολύτιμες και ημιπολύτιμες πέτρες, πολύτιμα μέταλλα, μέταλλα επιστρωμένα με πολύτιμα μέταλλα και τεχνουργήματα από τις ύλες αυτές· απομιμήσεις κοσμημάτων
Κεφάλαιο 73:	Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα
Κεφάλαιο 74:	Χαλκός και τεχνουργήματα από χαλκό
Κεφάλαιο 75:	Νικέλιο και τεχνουργήματα από νικέλιο
Κεφάλαιο 76:	Αργίλιο και τεχνουργήματα από αργίλιο
Κεφάλαιο 77:	Μαγνήσιο και βηρύλλιο και τεχνουργήματα από μαγνήσιο και βηρύλλιο
Κεφάλαιο 78:	Μόλυβδος και τεχνουργήματα από μόλυβδο
Κεφάλαιο 79:	Ψευδάργυρος και τεχνουργήματα από ψευδάργυρο
Κεφάλαιο 80:	Κασσίτερος και τεχνουργήματα από κασσίτερο
Κεφάλαιο 81:	Άλλα κοινά μέταλλα που χρησιμοποιούνται στη μεταλλουργία και τεχνουργήματα από τα μέταλλα αυτά
Κεφάλαιο 82:	Εργαλεία, είδη μαχαιροποιίας, κουτάλια και πιρούνια, από κοινά μέταλλα και μέρη των ειδών αυτών εκτός από: ex 82.05: εργαλεία ex 82.07: εργαλεία, ανταλλακτικά
Κεφάλαιο 83:	Διάφορα τεχνουργήματα από κοινά μέταλλα
Κεφάλαιο 84:	Λέβητες, μηχανές, συσκευές και μηχανικές επινοήσεις και τα μέρη τους εκτός από: ex 84.06: κινητήρες ex 84.08: άλλοι κινητήρες ex 84.45: μηχανές ex 84.53: αυτόματες μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών ex 84.55: μέρη μηχανών της κλάσης 84.53 ex 84.59: πυρηνικοί αντιδραστήρες
Κεφάλαιο 85:	Μηχανές και ηλεκτρικές συσκευές και αντικείμενα ηλεκτροτεχνικών χρήσεων εκτός από: ex 85.13: εξοπλισμός τηλεπικοινωνιών ex 85.15: συσκευές διαβίβασης
Κεφάλαιο 86:	Οχήματα και υλικό για σιδηροδρομικές γραμμές, μη ηλεκτρικές συσκευές σηματοδότησης για τις γραμμές συγκοινωνιών εκτός από: ex 86.02: ηλεκτράμαξες σιδηροδρόμων τεθωρακισμένες ex 86.03: λοιπές σιδηροδρομικές άμαξες τεθωρακισμένες ex 86.05:

	τεθωρακισμένα βαγόνια ex 86.06: βαγόνια συνεργεία επισκευής ex 86.07: βαγόνια
Κεφάλαιο 87:	Αυτοκίνητα οχήματα, εκτός του τροχαίου υλικού για σιδηροδρόμους και τραμ, τα μέρη και εξαρτήματά τους εκτός από: ex 87.08: άρματα μάχης και αυτοκίνητα τεθωρακισμένα ex 87.01: ελκυστήρες ex 87.02: στρατιωτικά οχήματα ex 87.03: οχήματα επισκευών ex 87.09: μοτοσυκλέτες ex 87.14: ρυμουλκούμενα
Κεφάλαιο 89:	Θαλάσσια και ποτάμια ναυσιπλοΐα εκτός από: ex 89.01A: πολεμικά πλοία
Κεφάλαιο 90:	Όργανα και συσκευές οπτικής, φωτογραφίας και κινηματογραφίας, μέτρησης, ελέγχου, ακριβείας, όργανα και συσκευές ιατροχειρουργικής, μέρη και εξαρτήματα αυτών των οργάνων και συσκευών εκτός από: ex 90.05: διόπτρες ex 90.13: διάφορα όργανα, λείζερ ex 90.14: τηλέμετρα ex 90.28: ηλεκτρικά ή ηλεκτρονικά όργανα μέτρησης ex 90.11: μικροσκόπια ex 90.17: ιατρικά όργανα ex 90.18: συσκευές μηχανοθεραπείας ex 90.19: συσκευές ορθοπεδικής ex 90.20: συσκευές ακτίνων X
Κεφάλαιο 91:	Κατασκευή ρολογιών
Κεφάλαιο 92:	Μουσικά όργανα, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής του ήχου, συσκευές εγγραφής ή αναπαραγωγής των εικόνων και του ήχου για την τηλεόραση, και μέρη και εξαρτήματα των συσκευών αυτών
Κεφάλαιο 94:	Έπιπλα, έπιπλα ιατροχειρουργικά και μέρη αυτών. Είδη κλινοστρωμνής και παρόμοια εκτός από: ex 94.01A: καθίσματα αεροσκαφών
Κεφάλαιο 95:	Είδη και τεχνουργήματα από ύλες που μπορούν να λαξευτούν ή να χυτευτούν
Κεφάλαιο 96:	Σκούπες και ψήκτρες, είδη για το πουδράρισμα (πομπόν) και κόσκινα
Κεφάλαιο 98:	Τεχνουργήματα διάφορα